Тошкент ҳақиқати

● № 17 (10.594).

1994 йил 16 март чоршанба

Сотувда эркин нархда

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

ЧОРШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 11 март куни Франциянинг Ўзбекистон билан алоқалар бўйича миллий кенгаши Президенти, Франция тадбиркорлари миллий кенгаши вице-Президенти Филип Жискар Д'эстен бошчилигидаги ишбилармонларни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Франция билан Ўзбекистон ишбилармонлари ўртасида ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришнинг йирик режалари ишлаб чиқилаётгани, нефтни қайта ишлаш, қурилиш, банк ишлари соҳасида ҳамкорлик қилишнинг истиқболлари хусусида сўзлади.

— Ўзбек ишбилармонларининг француз ҳамкасблари билан яқин муносабатларни йўлга қўйишга иштиёқи баланд, — деди Ислом Каримов. — Биз Франция Президенти Франсуа Миттеран жанобларининг юртимизга сафари арафасидаги сизнинг ташрифингизни юқори баҳолаймиз.

Ф. Жискар Д'эстен Ўзбекистон Республикаси Президентининг Францияга сафаридан сўнг французларнинг Ислом Каримов қўллаётган сиёсатга нисбатан муносабатида катта ижобий ўзгаришлар юз берганини таъкидлади.

— Ўзбекистон танлаган омилкор иқтисодий ислоҳот йўли, албатта, муваффақият гаровидир, — деди меҳмон.

Қабул маросимида Франция билан ҳамкорлик масалалари бўйича муассасалараро комиссия мутасаддилари — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари Ў. Султонов, Қ. Ҳаққулов, К. Тўлаганов ва республика миллий банки раиси Р. Азимов қатнашди.

Маросимда, шунингдек, Франция Республикасининг мамлакатимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси Жан Поль Везиан ҳозир бўлди.

(ЎзА).

Суратда: қабул пайти.

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ: ЯНГИ БОСҚИЧ, ЯНГИ ВАЗИФАЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов раислигида иқтисодий ислоҳот, тадбиркорлик ва хорижий сармоялар бўйича идоралараро кенгаш тузилди. Аввал хабар қилинганидек, 10 март куни Тошкентда ана шу кенгашнинг дастлабки мажлиси бўлди. Унда вазирлик, идора, уюшма, концерн ва ташкилотларнинг вакиллари, Ўзбекистон халқ ноиблари, фермерлар, тадбиркорлар, ёш олим ва мутахассислар иштирок этди.

Мажлисни Президент Ислом Каримов бошқарди.

Мажлисда мазкур кенгаш тўғрисидаги низом лойиҳаси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги фармони қандай бажарилаётгани, мулкни хусусийлаштиришнинг давлат дастури, йирик ва ўртача корхоналарни очиқ турдаги акционерлик жамиятларига айлантиришнинг асосий йўналишлари, тамойиллари ва воситалари ҳақидаги масалалар муҳокама этилди.

Республика Бош вазирининг ўринбосарлари — Ташқи иқтисодий алоқалар вазири Ў. Султонов, Молия вазири Б. Ҳамидов, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси В. Чжен ана шу масалалар юзасидан ахборот берди.

— Мазкур кенгашнинг вазифаси иқтисодий ислоҳот жараёнини бошқаришни такомиллаштириш, хорижий мутахассислар «инқилобий» деб баҳолаётган фармон ва қарорларни бажариш йўлидаги тўсиқларни тезроқ бартараф қилиш, чет эл сармоясини республика иқтисодига дадил жалб этишга эришмоқдир, — деди Президент Ислом Каримов. — Биз қуришга киришган ҳуқуқий демократик давлатнинг пойдевори бўлмиш беш асосий тамойилнинг бири — бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтишдан иборатдир. Ҳозир республикада бозор муносабатларини аста-секин шакллантириш таъмин этилаётир. Бу йўлда дастлабки қадамлар қўйилди. Мамлакатимизда қарор топган тинчлик ва осойишталик, фуқаролараро тотувлик одамлар кайфиятига ижобий таъсир кўрсатяпти. Иқтисодиётни яхши йўлга қўйиш биринчи навбатда халқимизнинг турмуш фаровонлигини юксалтиришга хизмат қилади. Шундай экан, ҳар бир корхона, ҳар бир меҳнат жамоаси республика ва халқ манфаатини кўзлаб ишлаши, давлатга боқиманда бўлиб ўтирмаслиги даркор.

Бозор муносабатларига ўтилаётганда, — деб сўзида давом этди Президент, — Бошқаришнинг маъмурий-буйруқбозлик усулларига бутунлай барҳам берилиши керак. Бусиз кўзлаган мақсадимизга эриша олмаймиз. Минг афсуски, ҳали бу борада анча иш қилиш, кўпгина тўсиқларни бартараф этишга тўғри келади.

Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёни жадал бораётгани, бунинг ҳуқуқий асослари яратилгани яхши самара берди. Кейинги вақтда республикамизда минглаб давлат иншоотлари мулкчиликнинг бошқа шаклларига айлантирилди, давлат ва идораларга қарашли уй-жой фоидини хусусийлаштириш тугалланди. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, мулкни хусусийлаштириш тараққиётнинг энг тўғри йўли ҳисобланади. Ундан ортга қайтиш йўқ. Ана шу йўлни қаттиқ қўллаб-қувватлаш керак, деб ўйлайман.

Президент тадбиркорларга, айниқса, маҳсулот етиштирувчи деҳқон-фермерларга ҳар жиҳатдан ёрдам бериш, уларни зарур машина ва ускуналар билан таъминлаш, керак бўлса, имтиёзли кредитлар ажратиш, бу йўлдаги турли-туман ғовларни таг-томири билан бартараф этиш тўғрисида куюнчаклик билан гапирди.

— Иқтисодиётимиз, унинг эртанги куни тўғрисида ҳаммамиз ўйлашимиз, жон куйдиришимиз лозим. Иқтисодиётни моҳирлик билан бошқариб бориш зарур. Унга эскича йўл билан таъсир ўтказиб бўлмайди. Ахир, бусиз мамлакатимизни иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш, уни жаҳондаги тараққий этган давлатлар қаторига олиб чиқиш мумкин эмас, — деди Президент.

Шундан сўнг Ислом Каримов ўзимизда тайёрланган хомашёни саноатда қайта ишлаш, бу борада хорижий мамлакатларнинг технологиясини кенг қўллаш, ундан самарали фойдаланиш зарурлигига алоҳида тўхталди.

— Пахта бизнинг бекиёс бойлигимиз, — деди Президент. — Бас, шундай экан, қимматли хомашёни ўзимизда қайта ишлаш масаласига алоҳида эътибор бермоқ керак. Ҳар бир жамоа, туман, вилоят раҳбари пешона тери билан етиштирилган пахтадан иложи борича кўпроқ даромад олишга интилмоғи даркор. Нима учун Америка ўз пахтасини қайта ишлайди-ю, биз бу ишни уддалай олмаймиз? Пахтамиз ўзимизникими, уни ўзимиз қайта ишлашимиз керак. Тўғри, бу иш осоиликча амалга оширилмайди. Лекин пахтамиз жаҳон бозорида ўз ўрнини эгаллаши шарт. Бунинг учун биринчи навбатда республикада тадбиркорликни кенг қулоч ёйдиришга алоҳида эътибор берилиши керак.

Жаҳон тажрибаси шуни кўрсатадики, бозор муносабатларига ўтиш жараёнида иқтисодга хорижий сармояларни жалб этиш манфаатли йўлдир. Бундай имкониятдан самарали фойдаланиш керак.

Шундан кейин юртбошимиз мамлакат истиқболи ҳақида, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш йўлида ўтказилаётган сиёсат тўғрисида гапирди.

— Ҳар бир ишга иқтисодий нуқтаи назар билан ёндашиш лозим,— деди Президент.— Ўзбекистон нефть маҳсулоти ишлаб чиқариш соҳасида 1996 йил ярмига бориб жаҳонда етакчи ўринлардан бирини эгаллаши керак. Бу — жуда мураккаб, айни замонда шарафли вазифа. Ана шу вазифани қандай амалга оширамиз? Афсуски, бу масалани ҳозирча ҳеч ким ўйламаяпти. Ахир, Ўзбекистон — катта давлат, унинг имкониятлари ҳам улкан. Бизнинг вазифамиз ана шу мавжуд имкониятларни вақтида ишга солишдан иборат.

Бозор иқтисодиётига муваффақиятли ўтиш, айниқса мутахассис кадрларга, уларда янгича дунёқарашни шакллантиришга кўп жиҳатдан боғлиқ,— деди сўнгра Президент.— Агар биз етук мутахассисларга эга бўлмас эканмиз, кўзлаган мақсадимизга эриша олмаймиз. Буни мен сизларга бутун масъулиятни ҳис қилган ҳолда айтяпман. Ҳозир бизда бозор иқтисодиёти масаласини яхши тушунадиган мутахассислар етарли эмас. Бозор шароитида иқтисодиётни ҳар томонлама тушуниб, бемалол ишлай оладиган, келажакка интилувчи мутахассисларни биз қаердан топишимиз мумкин? Улар йўқ эмас — бор, албатта. Фақат бундай кишиларни излашимиз, уларнинг ақл-заковати, имкониятидан фойдаланишимиз керак. Агар биз шундай одамларни топиб, жой-жойига қўйсак, ишончим комилки, улар юртимиз учун кўплаб чет эл сармояларини етказиб беради. Бундай одамлар Ўзбекистоннинг ҳақиқий ватанпарвари, фидойилари бўлади.

Мажлисда ёшлар тарбиясига эътибор жалб этилди. Бу борадаги ишларни мувофиқлаштирувчи муайян тизим ишлаб чиқиш кераклиги айтилди.

Шундан сўнг давлатимиз бошлиғи ер участкалари, уларни хусусийлаштириш масаласига алоҳида тўхталди.

— Ерга эгалик ҳуқуқини узил-кесил ҳал қилиш керак,— деди Президент.— Ерни сотиб олган одам унинг ҳақиқий эгаси ҳисобланади. Шундай экан, у ўз ерининг умрбод хўжайини бўлади. Буни у дилдан ҳис этиши керак. Ер эгасининг розилигисиз унинг мулкини тортиб олишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Бу масалани тезроқ ҳал қилиш даркор. Биринчи навбатда ерга эгалик қилишнинг ҳуқуқий асослари яратилиши, бу борада тегишли қонун ишлаб чиқилиши зарур.

Президент мажлисда бозор муносабатларини шакллантиришнинг дастлабки куртаклари — банклар, суғурта компаниялари фаолияти, шунингдек, кредит, нархнаво каби муҳим масалаларга ҳам алоҳида тўхталди.

Ислом Каримов республика Марказий банки, ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ва тижорат банклари иш услубида расмиятчилик, ортиқча ҳужжатбозлик, айниқса тўрачилик ва таъмагирлик ҳоллари мавжудлигини кескин танқид қилди. Тизим ходимларини янгича, давр билан ҳамнафас бўлиб, меҳнаткашлар манфаатини кўзлаб иш юритишга даъват этди.

— Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотнинг янги даврига қадам қўйди. Бу босқичнинг асосий жиҳатлари нималардан иборат?— деди Президент.— Илгари кўпроқ бозор муносабатларини шакллантиришнинг ҳуқуқий асосларини яратиш билан шуғулланган бўлсак, энди амалий ишга ўтиш пайти келди. Унинг асосини эса давлат мулкини чинакам маънода хусусийлаштириш, кўп тармоқли иқтисодиётни шакллантириш, яна бир муҳим жиҳати — чет эл сармоясини кўпроқ жалб қилиш ва ундан унумли фойдаланиш ташкил этади. Мана шу учта вазифани муваффақиятли амалга ошира олсак, ишга ташаббускорлик билан ёндошсак, бу йўлдаги тўсиқлардан тезроқ қутулсак, ватанимизнинг иқтисодий мустақиллиги йўлида яна бир залворли қадам ташлаган бўламиз.

Мажлисда Республика Олий Кенгаши раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, Бош вазир А. Муталов, Президентнинг давлат маслаҳатчилари М. Умурзоқов, Т. Алимов, А. Азизхўжаев, Президентнинг давлат маслаҳатчиси — Президент девонининг назорат инспекцияси раҳбари М. Мирқосимов қатнашди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

XVII ҚИШКИ ОЛИМПИЯ ЎЙИНЛАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ ТАҚДИРЛАШ ТЎҒРИСИДА

Спортни ривожлантиришдаги ғоят катта хизматлари, Лиллехаммерда ўтказилган қишки олимпия ўйинларида муваффақиятли қатнашганликлари учун қуйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг Фахрий унвонлари берилсин:

«ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТЧИ»

ЧЕРЯЗОВА Лина Анатольевна — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи инструктори, фристайл (чанғи акробатикаси) бўйича олимпия ўйинлари чемпиони

«ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТ УСТОЗИ»

КАВУНОВ Дмитрий Ефимович — Қишки спорт турлари бўйича олимпиячи ўринбосарлар тайёрлаш республика болалар ва ўсмирлар мактаби фристайл бўлимининг катта устози

ЛИСОВ Владимир Михайлович — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг қишки спорт турлари бўйича мутахассиси

Қуйидагилар Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

БЕЗЛЕПКИНА Алла Семёновна — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи ўринбосарлар тайёрлаш бўйича мутахассиси

БОЯРОГЛО Петр Леонидович — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг бош мутахассис-эксперти

РАЗГУЛЯЕВ Юрис Антонович — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи инструктори

СТЕРГИАДУ Алики Ахилеас — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи инструктори, фигурали учиш бўйича Осиё чемпиони

РАҲМАТОВА Нодира Ҳакимовна — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси бўлими бошлиғининг ўринбосари.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 14 март.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВГА

Муҳтарам Президент!

Ушбу мактуб орқали Сизни ва мустақил мамлакатимиз халқини миллий ғурурни шакллантириш, она тупроқни севиш, маънавиятни юксалтириш, инсонларни ҳаётни қадрлашга, миллатлар ўртасида дўстлик, тинчлик, осойишталикни янада мустаҳкамлашда катта аҳамиятга эга бўлган умумхалқ байрами — Наврўз билан самимий муборакбод этамиз! Эл-юрт тинчлиги ва равнақи йўлидаги фаолиятингизда Сизга мустаҳкам соғлиқ, боқий умр тилаймиз!

Она ватанимиз тараққиёти йўлида баҳолиқудрат меҳнат қилаётган хўжалигимиз аъзолари республика раҳбариятининг фермер хўжаликлари манфаатларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қарорини астойдил қўллаб-қувватлайди. Вазирлар Маҳкамаси бизнинг «Умид» оилавий фермер хўжалигимизда тажриба айирбошлаш мақсадида семинар ўтказишга қарор қилганидан айниқса мамнунмиз.

Хўжалигимиз республикамизда фермерлик ҳаракати бошланган 1991 йилда раҳматли падари бузрукворимиз, иккинчи жаҳон уруши ногирони Турдали Назаров ташаббуси билан ташкил этилиб, «Умид» номини олган эди.

Республика телевидениеси ва матбуотида тажрибамизга катта эътибор берилаётгани, вилоятдаги турли ташкилотлар бизга амалий ёрдам кўрсатаётгани, энг муҳими — фермерлар Президент ҳимоясида экани кучимизга куч, ғайратимизга ғайрат қўшмоқда. Жамоамиз бу ғамхўрликка жавобан Наврўз умумхалқ байрами ва Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг уч йиллигини нишонлашга ўз ҳиссамизни қўшамиз, деб қарор қилди.

Сизни ишонтириб айтамизки, фермерлар халқ фаровонлигини ошириш ишида куч-ғайратларини аямайдилар.

Сизга ҳурмат ва эҳтиром билан Фарғона вилояти Ўзбекистон туманидаги «Умид» оилавий фермер хўжалиги аъзолари:

М. НАЗАРОВА, И. НАЗАРОВ, Р. ТУРДАЛИЕВ, М. ТУРДАЛИЕВ, Н. НАЗАРОВ, М. ТУРДАЛИЕВ, З. НАЗАРОВ, С. ТУРДАЛИЕВА, З. ТУРДАЛИЕВА, М. НАЗАРОВА, Н. НАЗАРОВА, Ё. ТУРДАЛИЕВ.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МУЛКНИ ДАВЛАТ ТАСАРРУФИДАН ЧИҚАРИШ ВА ХУСУСИЙЛАШТИРИШ ЖАРАЁНИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ УСТИВОР ЙЎНАЛИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Мулкни изчиллик билан давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришни таъминлаш, шу асосда ижтимоий соҳага йўналтирилган кўп тармоқли бозор иқтисодиётини шакллантириш, давлатга даҳлдор бўлмаган соҳанинг ролини кучайтириш ва рақобат муҳитини вужудга келтириш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, қуйидагилар мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнининг устивор йўналишлари ҳисобланади:

қимматбаҳо қоғозлар бозорини ривожлантириш ва очиқ усулдаги акционерлик жамиятларини ташкил этиш билан бир вақтда давлатга тегишли акциялар улушини қисқартириш орқали аҳолини иқтисодий ислоҳотлар жараёнига кенг жалб этиш;

кўчмас мулк бозорини, биринчи навбатда савдо, маиший, коммунал хизмат кўрсатиш объектларини ва тугалланмай қолган қурилиш иншоотларини таилов асосида сотиш йўли билан шундай бозорни шакллантириш;

улгуржи савдо корхоналарини хусусийлаштириш жараёнига жалб этиш орқали ишлаб чиқариш воситалари бозорини вужудга келтириш, шунингдек, товар-хомашё биржалари тизимини ривожлантириш;

таркиб топган ишлаб чиқариш ва бошқарув тузилмалари яккаҳокимлигини тугатиш, хусусийлаштириш чеклаб қўйиладиган корхоналар сонини камайтириш;

тендерлар ва кимошди савдоларини, сармояларга оид савдоларни ўтказиш, шунингдек, мол-мулкни тўғридан-тўғри сотиш йўли билан республика иқтисодиётига хорижий сармояларни жалб этиш;

корхоналарни хусусийлаштирилгандан кейин давлат томонидан қўллаб-қувватлашни таъминлаш.

2. Давлат ўз улушини сақлаб қоладиган очиқ усулдаги акционерлик жамиятларининг низомдаги маблағини жамлаш чоғида асосан акцияларнинг қуйидаги қисмлари кўзда тутилсин:

— давлатга тегишли;

— меҳнат жамоасига тегишли;

— хорижий шерикка тегишли;

— фонд биржаларида ва қимматбаҳо қоғозлар бозорида, шу жумладан чет элларда эркин сотиш учун мўлжаллантан қисми.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг хусусийлаштириш жараёнларини чуқурлаштириш борасидаги ҳаракатлари режаси тасдиқлансин.

4. Ўзбекистон Республикасининг давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасига қуйидаги ҳуқуқлар берилсин:

ўз ваколати доирасида корхоналар ҳамда ташкилотларни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш шаклларини белгилаш, зарур норматив ҳужжатларни ва хусусийлаштириш комиссиялари тузиш тартибини ишлаб чиқиш ҳамда тасдиқлаш;

давлат мулки жамғармаси ва идораларга қарашли хўжалик ҳисобидаги бўлинмалар орқали фонд биржаларининг, кўчмас мулк савдоси биржалари, сармоя банклари ва жамғармаларининг муассиси ҳамда иштирокчиси бўлиш;

давлатга тегишли бўлган 1994 йилги дивиденд (даромад)дан ташкил этиладиган акционерлик жамиятларини ривожлантириш ва техника билан қайта қуроллантириш учун фойдаланиш.

5. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси:

икки ҳафта муддат ичида юқорида кўрсатилган устивор йўналишларга асосланиб республикада мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришга оид давлат дастурини пухта ишлаб чиқиб, тасдиқласин;

бир ой муддат ичида Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг қарорларини ушбу фармонга мувофиқ ҳолга келтирсин, амалдаги қонунларни ўзгартириш ва тўлдириш бўйича белгиланган тартибда таклифлар киритсин, республика вазирликлари, давлат қўмиталари ва идораларининг мазкур фармонга зид бўлган ҳужжатлари қайта кўриб чиқилиши ва бекор қилинишини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 15 март.

Вилоят ҳокимлигида

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА ЙИҒИЛИШИ

Наврўз байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича вилоят ташкилий қўмитасининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда вилоят ҳокимлиги бошқарма ва бўлимлари, ташкилот, корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари, шаҳар ва туман ҳокимлари, уларнинг муовинлари, маҳаллаларнинг оқсоқоллари, қишлоқ фуқаролари йиғинлари раислари, фахрийлар, ички ишлар бўлимлари, маданият, тиббиёт муассасалари, санитария-эпидемиология хизмати ходимлари ҳамда қатор жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этдилар.

Вилоятда Наврўз байрамига кўрилаётган тайёргарлик, вилоятнинг барча ҳудудларини саранжом-саришта қилиш, кўчат ўтказиш ва ободонлаштириш ишлари қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида вилоят ҳокимининг муовини Ҳ. Ҳамидов батафсил ахборот берди.

Шундан сўнг Олмалиқ, Янгиобод шаҳарлари ҳамда Бекобод ва Қибрай туманларида Наврўзга тайёргарлик ишларининг бориши, тозалик ва ободонлаштириш ишлари бўйича ахборотлар ва ҳокимларнинг ҳисоботлари тингланди, муҳокама қилинди. Муҳокама давомида Наврўзга тайёргарлик, тозалик ва ободонлаштириш бўйича қилинаётган ишлар чуқур таҳлил этилди, қолган қисқа муддат ичида амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар, ташкилий ишлар аниқ белгилаб олинди.

Қуйичирчиқ, Зангиота ва Янгийўл туманларида тозалик ва саранжом-саришталик, ободонлаштириш ишларида аниқланган жиддий камчилик — нуқсонлар қандай бартараф этилаётганлиги ҳам алоҳида талабчанлик билан муҳокама қилинди. Ана шу туманларда ўз вазифаларига масъулиятсизларча муносабатда бўлган қатор раҳбарларга нисбатан кўрилган жазо чоралари эътиборга олинди ва улар кўпчилик олдида яна бир карра қатъий огоҳлантирилди.

Вилоятда тозалик, саранжом-саришталик ва ободончилик бўйича қатъий тартиб ўрнатиш, шанбалик ва ҳашарлар йўли билан кенг кўламдаги ишларни амалга ошириш, Наврўз байрамини ҳар жиҳатдан мукаммал, ташкилий жиҳатдан ибратли қилиб ўтказиш билан боғлиқ бўлган барча масалаларни тез ҳал этишнинг аниқ йўл-йўриқлари белгиланди, ташкилий қўмита аъзолари, вилоят фаоллари, шаҳар ва туман ҳокимлари, хуллас, вилоятдаги барча ташкилот, корхона, муассасалар раҳбарлари зиммасига аниқ вазифалар юклатилди.

Йиғилишни вилоят ҳокими, ташкилий қўмита раиси М. Икромов бошқарди ва якунлади.

НАВРЎЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Фарғона вилояти Ўзбекистон туманидаги «Умид» оилавий фермер хўжалиги Наврўз умумхалқ байрами ва Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг уч йиллигини нишонлашга ўз ҳиссасини қўшишга қарор қилди. Ана шу мақсадда вилоят хайрия жамғармасига 500 минг сўм ўтказилади, Наврўз байрами куни Худоёрхон қишлоғи аҳолисига арзон нархда 300 килограмм гўшт, 200 килограмм сут сотилади, уруш ногиронлари, боқувчисиз қолган қарияларга гўшт ва сут бепул берилади.

«Умид» Ўзбекистон тумани халқ таълими бўлими билан биргаликда Худоёрхон, Қораёзбобо, Яккатут қишлоқларидаги учта мактабнинг VII-IX синф ўқувчилари ўртасида «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» шиори остида беллашув ўтказади. Биринчи ўринни олган уч нафар ўқувчига 50 минг сўмдан мукофот берилади. Мукофот Ўзбекистоннинг мустақиллик куни — 1 сентябрда топширилади.

Маълумки, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1994 йилни «Оила йили» деб эълон қилди. Шу муносабат билан 1 сентябрь куни Худоёрхон қишлоғида «Намунали оила» кўрик-танлови ўтказилади. Ғолибга бир бош бузоқ берилади.

Барча тадбирлар учун сарфланадиган маблағ хўжаликнинг хайрия жамғармаси ҳисобидан қопланади.

МАРКАЗИЙ БАНК МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Сўнгги вақтда биринчи апрелдан миллий валюта жорий этилиши ҳақида миш-мишлар тарқалди. Бу —ҳеч қандай асоси бўлмаган уйдирмадир. Пул ислоҳотини ўтказиш тахминан 1994 йилнинг иккинчи ярмига мўлжалланган. Ислоҳот ўтказишнинг аниқ вақти ҳақида аҳолига оммавий ахборот воситалари орқали маълум қилинади.

Республика ҳукумати ва Марказий банки миллий валютани жорий этиш тадбирларини уюшқоқлик билан, шошилмай амалга оширишни ниятидадир. Пулни алмаштиришнинг аҳоли учун салбий оқибатларини мумкин қадар камайтириш назарда тутилган. Бунинг учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган.

Ўзбекистонда миллий валюта жорий этилгандан сўнг сўм-купон икки ой давомида аста-секин муомаладан чиқарилади. Бир вақтнинг ўзида миллий валюта ва сўм-купон муомалада бўлган даврда сўм-купон тўловларнинг ҳамма турларида қабул қилинади. Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва бошқа тўловлар эса миллий валюта билан тўланади.

МУҚАДДАС РАМАЗОН ҲАЙИТИ КЕНГ НИШОНЛАНДИ

ИЙДИ РАМАЗОН МУБОРАК БЎЛСИН!

Бисмиллоҳир раҳмонир раҳим.

Азиз ватандошлар, мўъмин мусулмонлар!

Юртимиз фуқароларини, барча мусулмонларни муқаддас Рамазон ҳайити билан самимий муборакбод этамиз.

Бу кун беҳад шарофатли ва саодатли бир айёмдир. Инсонни руҳий камолот ва адолатга, поклик ва меҳр-оқибатга, маънавий юксакликка мушарраф этгувчи муборак Рамазон ҳайитини ҳаммамиз бир бўлиб — муборак истиқлол шароитида ва юртимизнинг комил раҳбарияти бошчилигида умумхалқ шодиёнаси сифатида нишонланмоқдамизки, бунинг учун Тангри таолога чексиз шукроналар айтмоғимиз фарз.

Оллоҳ таолонинг буюк нияти ила қадим аждодларимиз тафаккури ислом нури билан мунаввар бўлган эди. Донишманд ва заҳматкаш халқимиз бу муборак илоҳий таълимотни ҳар томонлама ўрганибгина қолмай, унинг ривожи ва тараққиётига оламшумул ҳисса ҳам қўшди. Имом Бухорий, имом Термизий, Хожа Аҳмад Яссавий, Бурҳониддин ал-Марғиноний, Хожа Баҳоваддин Нақшбанд, Хожа Аҳрори валий сингари улуғ руҳоний боболаримизнинг номлари бутун мусулмон дунёсида, жаҳон маданий оламида машҳур, азиз ва мукаррамдир.

Ана шундай зоти шарифларнинг маънавий ворислари бўлмиш биз — Ўзбекистоннинг бугунги халқи шу боис ҳам Рамазон ҳайитини алоҳида ифтихор ва шодухуррамлик билан байрам қилишга ҳақлидирмиз. Бу байрам, аввало, одамизот қалбидаги иймон, меҳр-муҳаббат, мурувват, шафқат ва ҳамият каби эзгу ва ноёб инсоний туйғуларнинг бекиёс бир намойиши эканлиги билан ҳам эътиборга моликдир.

Биз барчамиз баҳамжиҳат бўлиб, Ватанимиз — севикли Ўзбекистонда тинчлик, дўстлик, одамийлик, миллатлар тенглиги ва иноқлиги, катталарга иззат, кичикларга шафқат устувор бўлган жамият барпо этишга бел боғлаганмиз. Турмушимизни ҳар жиҳатдан кўркам ва нурафшон этишда, ёш наслимизни ҳалол ва меҳнатсевар, фозил ва ватанпарвар инсонлар қилиб камол топтиришда, иймон заволи бўлган жаҳолат ва бидъатни, кибру ҳавою нафс балосини енгиб ўтишда дин аҳлининг, оқил уламоларнинг доно ўгитлари, илму ҳикматга йўғрилган тарбиятлари айниқса бемисл аҳамият касб этади. Зеро динимиз ҳар бир инсонни бу дунёда фақат савобли амаллар қилишга ва шу тариқа охират дунёсини обод этишга ўргатади.

Қадрли биродарлар! Муҳтарам юртдошлар!

Қутлуғ Рамазон кунларида ўтганлар руҳини ёдга олиш, уларнинг яхши фазилатларини хотирлаш халқимизнинг эзгу одатидир. Барча ўтган инсонларнинг охиратлари обод, иймонлари саломат бўлсин, қолган бандаларни Оллоҳ таоло ёрлақасин.

Юртимизда тинчлик-тотувлик, хонадонларимизда бахту саодат, файзу баракот доимо барқарор бўлсин!

Муфтий Ҳожи Мухторхон АБДУЛЛОҲ ўғли.

УМИДБАХШЛИК

Мустақил Ватанимизнинг ҳамма шаҳар ва туманлари қатори вилоятимизда ҳам ийди рамазон бу йил ниҳоятда уюшқоқлик билан нишонланиб, катта шодиёнага айланди.

Ҳайит намози кўп жойларда таъмирланган, янги қурилган масжидларда ўқилди. Чунончи Ангрен шаҳрида қурилган «Қорабоғ» масжиди шу куни мусулмонларга ўз бағрини очди. Бекобод тумани маркази Зафардаги янги улкан Амир Ҳамза масжиди ибодатга келган жуда катта жамоани ўз бағрига сиғдиралолди. Намоз олдидан бўлган ваъзхонликларда домлалар Ўзбекистон Президенти И. А. Каримовнинг юртимизни оғир шароитдан олиб чиқиш йўлида олиб бораётган жуда катта саъи-ҳаракатларини қўллаб-қувватлаб, Ўзбекистонимизнинг истиқболи порлоқ бўлишини худодан сўраб, ҳаётимиз яхшиланишига умидлар билдиришди.

Ҳайит арафасида ҳамма жойда ободончилик ишлари ўтказилди. Мозорлар тартибга келтирилди, одамлар ёдгорликларни зиёрат этиб, дуои фотиҳа қилиб келишди. Ўтганларни хотирлаш, келин тушган оилаларга келин саломларга бориш каби азалий удумларимиз бажо келтирилди. Кексалар, беморларни йўқлаш, ногиронлар, етим-есирларнинг кўнглини олиш, уларга мурувват кўрсатиш, таъзияли оилаларга бориб, инсонийлик бурчини адо этиш каби одатларимизда халқимизнинг меҳр-шафқатлилиги, инсонийлиги яна бир карра намоён бўлди.

Собир Раҳимов туманидаги Мирза Ғолиб маҳалласида қурилаётган янги масжидда Ҳайит намози ўқилди. Суратчи Н. МУҲАММАДЖОНОВ бу лавҳаларни ана шу намоз куни олган.

ЗАНГИОТА МАСЖИДИДА

Бугунги кунда ким билан гаплашманг, мустақиллик шарофатидан, шу туфайли, ўзлигимизни таниб, миллий қадриятларимизнинг тикланганлигидан мамнун эканлигини билдиради. Ҳақиқатдан, куни кеча барча мўмин-мусулмонларнинг энг катта байрами — Рамазон ҳайитини жуда кенг нишонлаганлигимиз айтиш мумкинки, миллий ғуруримиз тиклангаплигининг ёрқин исботидир. Вилоятимизнинг энг муқаддас зиёратгоҳларидан бўлмиш Зангиота масжиди шу куни одамлар билан ниҳоятда гавжум бўлди. Бу ерга тўпланган ёшу кекса, Ҳайит намозини муқаддас Зангиота масжидида ўқишни ният қилиб келган зиёратчилар ҳам шундай кунларга етказганига Оллоҳга шукроналар айтиб, бир-бирларини энг улуғ байрам билан муборакбод этдилар. Масжид имом хатиби Маъруфхўжа домла барчани ийди рамазон билан муборакбод этди. Унинг мусулмончилик қоидалари, савоб ва саховат ҳақидаги маърузаси тўпланганларда катта таассурот қолдирди.

ИЙМОН-ЭЪТИҚОДГА ДАЪВАТ

Бу йилги рўза ҳайити одамлар қалбига баҳор нафаси, шодлик, қадриятларимизнинг тикланаётганлигидан ғурурланиш туйғуларини олиб кирди. Барча туман, шаҳарлар қатори Чиноз шаҳри, Янги Чиноз шаҳарчаси, Олмазор қўрғони, Эски Тошкент қишлоғи, Яллама масжидларидаги ҳайит номозларига кишилар жуда кўп келишди. Шунингдек жамоа хўжаликларидаги кичик масжидларда ҳам ҳайит номозлари ўқилди.

Ҳайит номозларидан сўнг масжидларнинг имомлари муқаддас Қуръон оятларидан ўқиб, шарҳлаб бердилар. Кишиларни имон-эътиқодли бўлишга, мустақил республикамиз келажаги учун муносиб ҳисса қўшишга даъват этдилар.

ҲАЙИТЛИК УЛАШИЛДИ

БЎКА. Эътиқод — одамларни, яхши эзгу ишларга руҳлантиради. Эътиқодли одам инсофли, диёнатли, меҳр-оқибатли бўлади. Ислом дини ақидаларининг асл моҳияти ҳам ана шунда. Туман марказидаги Учқўрғон масжидига эрта тонгдан бошлаб охорли кийимларни кийиб, ясаниб-тусаниб ҳайит намозига келган мўмин-мусулмонлар ўз эътиқодларига садоқатли эдилар. Улар шу кунларга етказганига шукур қилишар, бир-бирларини Ийди рамазон билан қутлашар, яхши тилаклар билдиришар эдилар.

6 мингга яқин мусулмон йиғилган хайит намозини масжиднинг имоми Низом Марҳумов олиб борди. У тўпланганларни катта байрам билан қутлади. Мўмин-мусулмонларни республикамиз мустақиллигини мустаҳкамлашда фаол иштирок этишга, ҳар бир ишда ҳалоллик, поклик, софдилликка амал қилишга даъват этди.

Шу куни туманнинг бошқа ҳудудларидаги каттакичик масжидларда ҳам гавжумлик билан ҳайит намози ўқилди.

Ҳайит намозидан сўнг мусулмонлар энг яқин қариндош-уруғларини зиёрат қилдилар, ногиронлар, ночор оилаларни бориб кўриб, ҳол-аҳвол сўрадилар. Ҳайитлик улашдилар. Марҳумларнинг қабри зиёратгоҳга айланди, уларнинг руҳлари ёдга олинди. Қуръон тиловат қилинди.

Ҳамма ерда бўлганидек, туманда ҳам ҳайит намози катта шодиёнага айланиб кетди.

Н. ИСАЕВ.

ҲАҚИҚИЙ ШОДИЁНАГА АЙЛАНДИ

Мамлакатимизнинг барча мўмин-мусулмонлари инсоннинг руҳий ва жисмоний камолотга, маънавий юксакликка даъват этувчи муқаддас Рамазон ҳайитини кенг нишонламоқда. Оқибат, меҳр-шафқат каби туйғулар намойишига айланган бу муборак байрам якшанба куни ҳайит номози билан бошланди.

...Тошкентдаги Тиллашайх масжиди эрта саҳарданоқ намозхонлар билан гавжум бўлди.

Жамоат дастлаб бомдод намозини адо этди. Сўнгра Мовароуннаҳр диний идораси раиси муфтий Ҳожи Мухторхон Абдуллоҳ ўғли Қуръони Карим ва ҳадиси шарифдан ибратли мисоллар келтириб, рамазоннинг фазилатлари хусусида ваъз айтдилар. Муфтий, жумладан, бундай дедилар:

— Истиқлол шарофати ила мамлакатимизда ийди Рамазон эмин-эркин байрам қилинадиган бўлди. Ҳозир жумҳуриятимизда минглаб масжид, 70 тага яқин мадраса фаолият кўрсатмоқда. Бир неча йил муқаддам ийди Рамазон, ийди Қурбон байрамларида диний маросимлар қўрқа-писа адо этилар эди. Бугун жумҳурраисимиз амалга ошираётган хайрли ишлар натижаси ўлароқ, халқимиз ҳам, динимиз ҳам эркинликка юз тутди. Ҳайит дам олиш куни деб эълон қилинди.

Муфти жаноблари сўзлари ниҳоясида барча мусулмонларни Мовароуннаҳр диний идораси ҳайъати номидан улуғ айём билан муборакбод этдилар. Ийди Рамазон намози Тиллашайх масжиди имоми Абдурашид Қори Бақромов бошчилигида ўқилганидан сўнг марҳумлар руҳига қуръон тиловат қилинди. Яратгандан истиқлолимизга истиқбол, юртимизга иқбол, ишларимизга ривож тиланди.

Ийди Рамазон намози пойтахтдаги барча жоме масжидларида адо этилди. Тошкентда фаолият кўрсатаётган мусулмон давлатлари элчихоналари ходимлари ҳамюртларимиз билан бир сафда намоз ўқидилар.

Мамлакатимизнинг барча шаҳар ва қишлоқларида ҳайит намози ўқилди.

Уларда одам беҳад кўп бўлди. Жумладан, мусулмон оламининг қутлуғ зиёратгоҳи — Баҳоуддин Нақшбанд меъморий мажмуининг улкан саҳнига намозхонлар сиғмай кетди. Самарқанднинг кўҳна Регистон майдонида шаррос қуйган ёмғирга қарамай, ҳеч ким табаррук куннинг фарзи — ҳайит намозини тарк этмади. Андижон шаҳридаги «Девонабой» масжидида аввалги йиллардагидан бир неча марта кўп — 40 мингдан зиёд намозхон тўпланди.

Шу куни республикадаги барча муқаддас масканлар, қабристонлар одам билан гавжум бўлди. Айниқса, Сурхондарёдаги буюк муҳаддис Абу исо Термизий, ҳаким ат-Термизий, Хожа Алоуддин Аттор, Сўфи Оллоёр каби ислом алломаларининг руҳи покини хотирлаш мақсадида қўшни вилоятлардан мўмин-мусулмонлар келди. Фарзандлар ота-оналари, қариндош-уруғлари, беморлар ҳолидан хабар олди. Ёлғиз, хаста, ногирон кишиларга, етим-есирларга мурувват кўрсатилди.

Ўзбекистон халқи Рамазон ҳайитининг бундай катта тантана, шод-хуррамлик билан нишонланишини юртимизнинг мустақиллиги, республика Президенти ва ҳукуматининг динимизни, унутилаёзган миллий қадриятларимизни тиклаш, халқлар ўртасида меҳр оқибат, тотувлик, биродарлик ришталарини мустаҳкамлаш борасида қилаётган саъй-ҳаракатлари билан боғламоқда.

Ийди Рамазон ҳайити юртимизда ҳақиқий шодиёнага айланди.

(ЎзА).

• Қарор ва ижро •

ТАЙЁРГАРЛИК ҲАР ТОМОНЛАМА БЎЛСИН

УМУМХАЛҚ байрами — Наврўзга қандай тайёргарлик кўрилмоқда? Жойларда ободончилик ишлари ва тозалик-санитария ҳолатлари қай аҳволда? Мазкур масалалар билан боғлиқ ишлар мажмуаси Юқоричирчиқ туманидаги текширувлар мазмуни бўлди. Бу ерга келган вилоят ташкилотлари — молия, ички ишлар бошқармаси раҳбарлари, халқ таълими, вилоят автотрести, нафақа жамғармаси, вилоят маданият ишлари бўйича бошқарма бошлиқлари, вилоят санитария-эпидемиология станцияси ва бошқа қатор ташкилотлар вакиллари Наврўз байрамига тайёргарлик ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш, ободончилик, кўкаламзорлаштириш, шу жумладан, терак кўчатлари экиш ишлари билан яқиндан танишдилар.

Текширув иштирокчилари «Соҳибкор» ишлаб чиқариш бирлашмаси (раҳбари — Б. Эшонов)да бўлганларида, юқорида қайд этилган тадбирлар билан бир қаторда дала ишларининг олиб борилиши билан ҳам қизиқдилар. Унда экин-тикин техникасининг баҳорги мавсумга тўлиқ шай эмаслиги маълум бўлди. Кўчалар, хонадонлар атрофлари, ариқ зовурлар тозалиги кўнгилдагидек эмас. Жойларда чиқиндилар тўпламлари тез-тез кўзга ташланади.

Бироқ, одамларнинг умумхалқ байрамига иштиёқ билан тайёргарлик кўраётганликлари сезилиб турарди. Куни кеча ўтказилган ҳашар ҳам тайёргарлик кўришда яхши туртки бўлди. Ариқзовурлар чеккаларига жуда кўп янги ниҳоллар ўтқазилди, анчагина ҳудудлар чиқиндилар ва ахлатлардан тозаланди.

Мазкур хўжалик боғдорчилик-узумчиликка ихтисослашганлиги боис ерларни текислаш ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш борасида қатор агротехникавий тадбирлар адо этилмоқда. Олма, олхўри, узумнинг янги кўчатларини олиш учун вилоят ўрмон хўжалиги ва бошқа жойларга маълум миқдорда маблағлар ўтказилган.

Туманнинг бошқа ерларида ҳам тайёргарлик ишлари маромида давом этмоқда. Шу билан бир қаторда истиқболдаги масалалар — мева, сабзавот консервалари цехи, аҳолини гўшт ва гўшт маҳсулотлари билан таъминлайдиган фирма очишга ҳам ҳозирлик кўрилмоқда.

Кун тартибидаги масала — Наврўзга тайёргарлик, ободонгарчилик, тозаликсанитария ҳолати бўлса ҳам, одамларни янги иш жойлари билан таъминлаш, янги кичик ва ўрта корхоналар қуриш масалалари ҳам четда қолмади. Туман ҳокими М. Калкулов, унинг ўринбосарлари якуний йиғилишда белгилаб берилган вазифаларни ўзлари учун қайд қилиб олдилар.

Текшириш натижалари бўйича ўтказилган якуний йиғилишни вилоят ҳокими ўринбосари Ҳ. Ҳамидов олиб борди ва яқин ўртада туман ҳокимлиги, мазкур ҳудуддаги корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, хўжаликлар амалга оширадиган ишлар мажмуасини белгилаб берди.

АҲВОЛ ЎРГАНИЛДИ

Шу йилнинг 5 февралида ўткир юқумли ва хавфли касалликларнинг олдини олиш юзасидан бўлиб ўтган вилоят фавқулодда комиссиясининг йиғилишида аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, шаҳар ва қишлоқларда тозалик, ободончилик ишларини қатъий амалга ошириш масалалари муҳокама этилиб, аниқ тадбирлар белгиланганди. Ана шундан буён вилоятимизнинг барча шаҳар ва туманларида ана шу тадбирлар асосида амалий иш бошланиб, мазкур ҳаракат ҳокимликлар ва мутасадди раҳбарлар томонидан назорат қилинмоқда.

Ўтган шанба куни вилоят ҳокимининг муовини Баҳодир Маҳситов бошчилигидаги фаоллар гуруҳи Қибрай туманида тозалик, ободончилик ҳамда Наврўз байрамига тайёргарлик ишлари билан танишдилар. Улар тумандаги Чинобод қишлоғида, «Бурота» жамоа хўжалигига қарашли сут-товар фермасида, «Турон», «Маданият» жамоа хўжаликларида бўлдилар, «Қизил шалола» хўжалигидаги теракзорларни бориб кўрдилар. Шу куни вилоят ҳокимининг қарорини бажариш юзасидан туманда қатор ишлар амалга оширилаётгани алоҳида қайд этилди, йўл қўйилган айрим камчиликларни тугатиш борасида йўл-йўриқлар кўрсатилди, муаммолар жойларнинг ўзида ҳал этилди.

Фаоллар гуруҳи туманда кўкаламзорлаштириш, айниқса, теракзорлар барпо этиш бўйича олиб борилаётган ишларни қўллаб-қувватладилар. Туманда бўлиб ўтган Наврўзолди шанбалигида кўча ва маҳаллаларда санитария ҳолати яхшиланибгина қолмай, минг тупдан кўпроқ терак ва бошқа мевали дарахт кўчатлари ўтқазилгани, Жўра Хоназаров бошчилигида туман фахрийларининг ҳар бир киши 10 тупдан кўчат экиш ташаббуси билан чиққанлиги ва бундай ибратли ташаббусларни вилоятда кенг ёйиш лозимлиги гуруҳ аъзолари томонидан таъкидлаб ўтилди.

Вилоят ҳокимлигида

ТЕРАК ЭКИНГ

ОЧИҒИНИ айтиш керак, саноатнинг, аҳолининг ёғоч-тахта-қурилиш материалларига бўлган эҳтиёжини қондириш ҳозирги кунда катта муаммо бўлиб қолди. Яқинда 1 кубометр тахтанинг нархи 50—80 минг бўлибди, деган гапни эшитиб ёқа ушлагандик. Бу қанақаси бўлди? Айни кунларда эса 1 кубометр ёғоч-тахтанинг нархи осмонга чиқиб кетди. Сабаби аён. Биз узоқ йиллар давомида Ўрусияга мутеъ бўлиб келдик. Ўзимизнинг, жумҳуриятимизнинг тупроқ иқлим шароити ёғочбоп дарахтларни ўстириш учун ғоят қулай бўлгани ҳолда бу имкониятдан фойдаланишни истамадик.

Эндиликда эса бу аҳволга ортиқ йўл қўйиб бўлмайди. Биз ўзимизни ўзимиз ёғоч материаллари билан тўла-тўкис таъминлаш, бу соҳада ҳам мустақилликка эришиш учун ҳамма шарт-шароитларга эгамиз. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 8 февралдаги «Саноат теракчилигини ривожлантириш ва бошқа тез ўсувчи ёғочбоп дарахтзорларни барпо этишга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори ғоят катта аҳамиятга эга, вилоятимизда келгусида бу соҳада қилинадиган ишларимиз учун муҳим дастуриламал бўлди.

Тошкент вилояти ҳокимлиги ҳам ана шу муҳим ҳужжатда қўйилган вазифалардан келиб чиқиб, халқ хўжалиги ва аҳолининг ёғоч-тахталарга бўлган эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш ва вилоятнинг табиий-иқтисодий имкониятларидан фойдаланишнинг самарадорлигини ошириш мақсадида қарор қабул қилди. Ана шу қарор асосида ишлаб чиқилган дастуриламал бўйича 1994—2003 йилларда вилоят туманларида ноқулай, унуми кам бўлган суғориладиган ерларда саноат учун теракзорлар ва ёнғоқзорлар барпо этиш юзасидан аниқ йўл-йўриқлар белгиланди, топшириқлар берилди.

Ана шу йиллар давомида вилоят бўйича 7055 гектар майдонда теракзорлар барпо қилинади. Бу йил эса 705 гектар ерга ҳар хил навдаги терак кўчатлари ва қаламчалари, 50 гектар ерга ёнғоқ экилади. Ота-боболаримизнинг яхши анъаналари, удумлари қайта жонланади. Мутахассислар ва тажрибакорларнинг гувоҳлик беришича, бизнинг иқлим шароитимизда тераклинг оқ терак, кўк терак, мирза терак сингари навлари яхши ўсади. Узоғи билан 8—10 йилда иморатбоп, саноатбоп ёғоч-тахта материаллари олиш мумкин. Айрим навлар борки, агар уларнинг кўчатлари экилиб, рисоладагидек парвариш қилинса, бир йилда бундай терак кўчатларининг бўйи ҳатто 4—5 метргача етади. Бундай теракларлардан 5—6 йилда яхши «ҳосил» олиш мумкин.

Яқинда ана шу қарор асосида Тошкент вилояти ўрмон хўжалиги даласида амалий семинар-йиғилиш ўтказилди. Бу йиғилишга туманлар деҳқончилик-саноат уюшмаларининг раислари, ўрмон хўжаликлари раҳбарлари, шунингдек, ўрмончилик масаласига дахлдор ташкилотларнинг мутасаддилари, вилоят сув хўжалиги, мева, сабзавот-узум саноати раҳбарлари таклиф этилди.

Йиғилишни вилоят ҳокимининг ўринбосари И. Тожибоев очди ва олиб борди. Йиғилишда туманларда белгиланган топшириқларни бажариш юзасидан қандай ташкилий, иқтисодий чора-тадбирлар амалга оширилаётганлиги, дарахтзорлар барпо этувчи ва уларни парвариш қилувчи, пайхон қилинишдан, касалликлар ва заркунандалардан сақлаш учун масъул ихтисослаштирилган бўлинмалар ташкил этиш, ҳар бир ҳудудда, туманда тераклар, тез ўсувчи ёғочбоп дарахтларни экишни жадаллаштириш масалалари муҳокама қилинди.

Йиғилишда Бекобод тумани деҳқончилик-саноат уюшмаси раиси Х. Пирнапасов, Чиноз тумани деҳқончилик-саноат уюшмаси раиси У. Мирсобиров ва бошқалар сўзга чиқиб, кўчат экиш ва теракзорлар барпо этиш юзасидан ўз туманларида қандай ишлар амалга оширилаётганлиги, режалари, таклиф ва мулоҳазаларини айтдилар. Вилоят иқтисодиёти, саноати учун теракзорлар ва бошқа тез ўсувчи ёғочбоп дарахтзорлар барпо этишга оид чора ва тадбирларни амалга оширишда жамоатчиликнинг кенг иштирок этишини таъмин этиш ғоят муҳим масала эканлиги қайд қилинди. Бунинг учун аҳоли ўртасида катта тушунтириш ишларини олиб бориш, терак кўчатларини яхлит майдонларда экиб-ўстириш билангина чегараланиб қолмасдан, шунингдек, суғориш иншоотлари, коллектор-зовурларнинг бўйлари, йўлларнинг чеккаларига ҳам экиш бўйича имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланиш долзарб вазифа қилиб қўйилди.

Дарахтзорлар ва кўчатзорлар барпо этишга оид меёрий-услубий ҳужжатларни барча манфаатдор ташкилотларга ўз вақтида етказилиши, зарур бўлган ҳолларда жойларда кўчат ўтқазиш схемалари ҳақида пишиқ-пухта йўл-йўриқ кўрсатиб, тушунтиришлар бериш — ишнинг муваффақиятини таъминлайди. Шуни унутмаслик керакки, олимлар ва мутахассисларнинг тавсиялари бўйича кўчат 20—25 сантиметр оралиқда экилганда яхши самара бериши ва кўп миқдорда ёғоч-тахта материаллари олиш мумкин бўлади. Лекин бунда ҳар бир ҳудуднинг, жойнинг иқлим шароитлари ҳамда навнинг хусусиятлари ҳам ҳисобга олиниши керак.

Йиғилишда Ўзбекистон ўрмон хўжалиги Давлат қўмитасининг раиси А. Хоназаров иштирок этди.

МАЪНАВИЯТ ВА МАФКУРАГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон Халқ Демократик Партияси Янгийўл шаҳар кенгашида Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг иккинчи котиби, Ўзбекистон Фанлар академиясининг И. Мўминов номидаги фалсафа ва ҳуқуқ институти директори, фалсафа фанлари доктори Абдулҳафиз Жалолов билан учрашув бўлди. Учрашувга шаҳар бошланғич партия ташкилотларининг котиблари, ёш партия аъзолари, маҳалла қўмиталари раислари ташриф буюрдилар.

А. Жалоловнинг «Мустақиллик, маънавият ва мафкура» мавзуидаги маърузасини йиғилганлар қизиқиш билан тингладилар. Сўнгра улар ўзларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоблар олдилар.

Учрашувда Ўзбекистон ХДП Тошкент вилоят Кенгашининг биринчи котиби У. Турғунов қатнашди.

К. ЖУМАҚУЛОВ.

Наврўз нафаси

«ТЕНГ ЭМИШ БЎЙИЮ СОЧИ»

Улкамизга интиқиб кутаганимиз фасли баҳор ташриф буюриб, табиат аста-секин жонлана бошлади. Халқимиз ўзининг энг қадимий ва навқирон байрами — Наврўзни муносиб нишонлаш тараддудида. Дарҳақиқат, тарихга назар солсак ҳам Шарқда, хусусан, Урта Осиёда Наврўз жуда қадимдан байрам қилинган. Айрим ёзма маълумотларга кўра Наврўз қадимги эронликларда Ахмонийлар давридан (эрамиздан аввалги 558—530 йиллар) одат тусига кирганлиги маълум.

Урта Осиёда эса ушбу байрам ҳақида Абу Райҳон Беруний (973—1048)нинг «Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар», «Қонуни Маъсудий» ва «Ат-тарҳим» асарларида ва Умар Хайёмнинг ажойиб асари «Наврўзнома» рисолаларида батафсил ёзиб қолдирилган. Умар Хайём ўз асарида «Шоҳ Жамшид шу кунни (фарвардин ойининг боши) Наврўз деб аталсин ва одамларга ҳар йили фарвардин киришини байрам қилишни, уни янги йил деб ҳисоблашни буюрди,— деб келтиради.

Улуғ бобокалонимиз Мир Алишер Навоий ҳам «Хазойинул-маоний» асарида нафис ўхшатиш билан Наврўздаги куну-тун тенглигини шундай изоҳлайди:

Васли аро, кўрдим, тенг
эмиш бўйи-ю, сочи,
Тун-кун тенг экан зоҳир
ўлур бўлди Наврўз.

Қадимги ёзма ёдгорликлардан маълум бўлишича Наврўз олти кун давомида байрам қилинган. Аммо эронликларда Наврўз доим ҳам йилнинг баҳор фаслига тўғри келавермаган. Чунки қуёш йили ҳар йили 365 кун бўлмай тўрт йилда бир 366 кун бўлиб, буни кабиса йили дейилади. (кабиса — арабчада қўшимча дегани). Шу сабабли эронликлар кабиса йилини ҳисобга олмагач баъзида Наврўзни ёзда, ҳаттоки куз ойларида байрам қилишган.

Тарихий манбаларга кўра Салжуқийлар шоҳи Жалолиддин Маликшоҳ Салжуқий буйруғига биноан Умар Хайём бир қанча астрономлар билан ҳамкорликда 1079 йили ҳижрий-шамсий йил ҳисоби бўйича анча мукаммал янги календар ишлаб чиқдилар ва Наврўз баҳорги тенг кунликда нишонланадиган бўлди.

Мустақилликка эришган юртимизда Наврўз ўзгача бир шодu-хуррамлик билан байрам қилинмоқда. Ушбу кунда барча соҳа кишилари қатори бадиий ҳаваскорлик жамоалари ҳам фаол иштирок этадилар. Катта Наврўз сайлида ашула ва рақс жамоалари, масхарабоз, қизиқчи ва полвонлар, кўплаб фольклор-этнограф гуруҳлари ўз санъатларини намойиш этадилар.

Хусусан, Тошкент шаҳри ва вилоятимизда ҳам бу йилги Наврўзга ўзгача бир тараддуд кўрилмоқда. Шу муносабат билан миллий қадриятларни тиклаб, халқ анъана ва урф-одатларини, маросимларини, меҳр-оқибатни тарғибот этувчи турли тадбирлар ўтказиш мўлжалланган. Булар орасида халқ ҳунармандчилиги асарлари савдоси, спорт байрамлари,оммавий беллашувлар, байрам томошалари ўтказиш ҳам режалаштирилган.

Бундан ташқари кўчалар, боғлар, хиёбонлар ободонлаштирилмоқда, уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлар ҳолидан хабар олиш, уларга баҳоли қудрат ёрдам уюштириш каби хайрли ишлар ҳам режада бор.

Ғ. ТУЛАГАНОВ.

● КУКЛАМнинг илиқ-иссиқ кунлари бошланиши биланоқ ҳамма ерда кўчат экиш, боғ яратиш ишлари бошлаб юборилди. Бу тадбир Паркент тумани ҳудудларида ҳам уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Суратда: туман умумий овқатланиш бўлими бош ҳисобчиси Ҳусниддин Беков ҳамда ҳисобчи Муаттар Икромовалар кўчат экишмоқда.

А. МАМАДАМИНОВ олган сурат.

ТАБИАТНИНГ ЎЗИ ТАБИБ

● **ПЕТРУШКА** астма касалига, нафас қисилишига фойдалидир.

● **КАШНИЧ** уруғини шинни билан ичилса, гижжаларни туширади.

● **АЧЧИҚ БОДОМ** жигар ва талоқдаги тиқилмаларни очади, буйракдаги тиқилмаларни тозалайди, тошларни майдалайди.

● **САРИМСОҚПИЁЗ** бош оғриғига, қулоқ оғриғига фойдалидир. Қайнатмаси ичак оғриқларига фойдалидир. Ёғи қиздиради, латифлаштиради, бачадон бўғими касалига олиб келадиган бачадон оғзининг юмилиб қолишига йўл қўймайди.

● **ЯЛПИЗНИНГ** шираси асал билан аралаштириб оғриган қулоққа томизилади. Ялпиз меъдани мустаҳкамлайди ва уни қиздиради, ҳиқичоқни тўхтатади. Сариқ касалига фойда беради.

● **ЛАВЛАГИ** баргининг сиқиб олинган суви сўгалларни кўчиради ва битларни ўлдиради. Баргининг қайнатилгани оловда куйганга фойдали. Асал билан қўшиб суртилса, темираткини йўқ қилади.

● **МУРЧ** мағиз билан қўшиб чайналса, ёпишқоқ балғамни кўчиради ва бутунлай йўқотади. У оғриқларни босувчи ва асабни қиздирувчидир. Мурчни истеъмол қилиш соғлом кишиларгагина тавсия қилинади.

Ҳуршида МУХСИМОВА
тўплади.

«НАВРЎЗ» ЖАМҒАРМАСИГА ЎТКАЗИЛДИ

Вилоятимизнинг шаҳар ва қишлоқларида истиқомат қилувчи ҳар бир каттаю кичик фуқаро бу жамоа хизматидан баҳраманд бўлган. Унинг аъзолари бошқараётган сон-саноқсиз автобуслар йўналишларини санаб саноғига ҳам етиб бўлмайди. Улар барча манзилгоҳларни бирбири билан боғлаб турипти. Бу билан узоғимизни яқин, оғиримизни енгил қилмоқдалар.

Ўз сафита минглаб транспортчиларни бирлаштирган «Тошвилоятйўловчитр а нс» концерни жамоаси умумхалқ ҳашари куни ҳам аҳоли хизматида бўлдилар. Оддий кунлардагидан бирмунча кўп автобуслар йўналишларга чиқди. Амалга оширилган жаъми иш ҳажми бир юз миллион сўмликдан ҳам ошиб кетди. Юз минглаб кишилар бу транспортчилар меҳнатидан баҳраманд бўлдилар. Хашарчиларнинг сафида олти минг ўттиз бир нафар ҳайдовчи, муҳандис-техник ходимлар, хизматчилар бўлишди.

Бундан ташқари, иморатлар, транспорт воситаларини таъмирлаш, корхоналар ҳудудларини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, тозалаш юзасидан каттагина ҳажмдаги юмушлар ҳам амалга оширилди. 330 та автобус тўла ва жорий таъмирланди. Сал кам олти мингта манзарали ва мевали дарахт кўчатлари ўтказилди. Шу куни тушган 23 миллион 456 минг сўмлик маблағнинг эллик фоизи «Наврўз» жамғармасига ўтказиладиган бўлди. Унинг иккинчи ярми эса жамоа ихтиёрида қолади ва байрамни нишонлашга, шунингдек кўп болали ва ночор оилаларга, ногиронлар ва нафақахўрларга моддий ёрдам сифатида берилади ҳамда бошқа шундай ҳайрия ишларига сарфланади.

Ҳ. МУҲСИМОВА.

Ҳеч ким четда қолмади

Янгиобод шаҳрида Наврўзга бағишланган умумхалқ ҳашари барча шаҳарликларнинг фаол иштирокида уюшқоқлик билан ўтди. Ҳеч ким бу хайрли ишдан четда қолмади. Шанбаликда дастлабки дарахт кўчатлари ўтқазилди, ариқ-зовурлар тозаланди, ирригация тармоқларини сув тошқини натижасида босиб кетган тош ва шағалдан тозалашда турли-туман техника воситалари, машиналар ва экскаваторлардан фойдаланилди.

Умумхалқ ҳашари куни кўпгина жамоалар самарали ишладилар. «Имконият» хўжалик ҳисобидаги ишлаб чиқариш-тижорат бирлашмаси, 3-автомобиль базаси жамоалари шулар жумласидандир. «Дўстлик», Охунбобоев, Олтинбел маҳаллаларининг жамоалари ҳам шанбаликда фаол қатнашдилар. Уларда иш яхши ва пухта ташкил этилганлиги учун ҳам самараси кўнгилдагидек бўлди. Маҳсулот ишлаб чиқариш қатори кенг кўламда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари амалга оширилди.

Шаҳар аҳолиси ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича зарбдор ўн кунлик эълон қилди. Шунинг учун ҳам бундай ишлар фақат бугунги шанбалик билан чекланиб қолмайди. У яна давом этади. Айни вақтда сув манбаларини доим тоза ҳолда сақлашга алоҳида эътибор берилади.

Т. АЛЕКСАНДРОВ.

Умумхалқ ҳашари куни Қибрай салқин ичимликлар комбинати ишчи-хизматчилари яхши меҳнат қилдилар. Бу ерда корхона ён-атрофларини тозалаш, саранжом қилишдан ташқари 40 миллион сўм-купонликдан ортиқроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. Икки миллион сўм-купон Қибрай ҳокимлиги бюджетига туманни ободонлаштириш учун ўтказилди. Аничагина маблағ корхона ходимларини ижтимоий ҳимоялаш учун ажратилди. Суратда: ҳашар куни салқин ичимликларни қуйиш цехида.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган сурат.

(ЎзА).

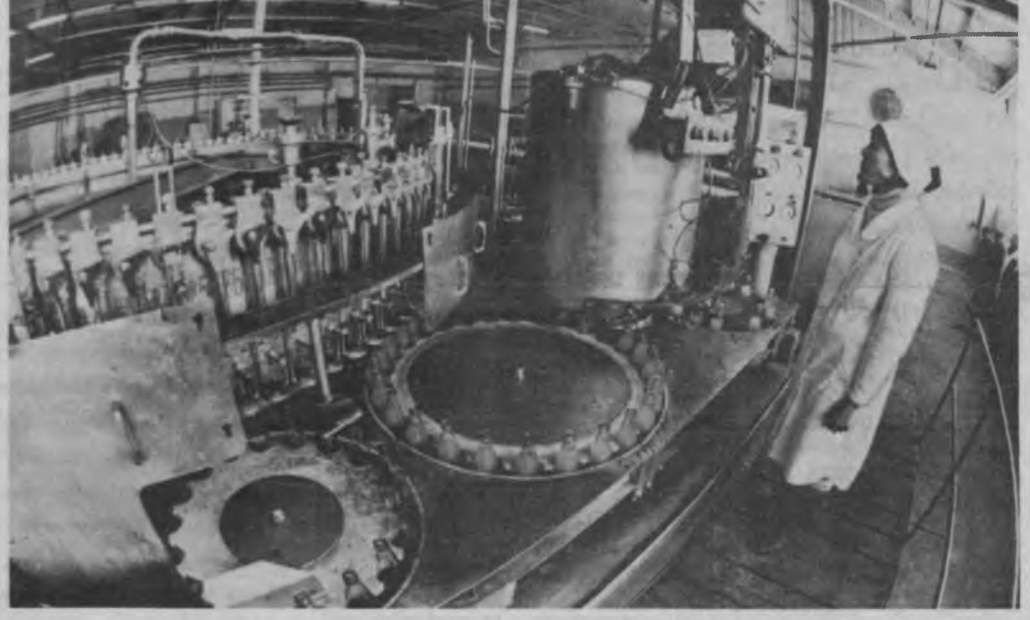

*

50 МИНГ КИШИ ҚАТНАШДИ

Зангиота туманининг каттаю кичик, кексаю ёш аҳолиси ҳам Наврўз байрами шарафига ўтказилган шанбаликда фаол қатнашди. Эрта тонгданоқ шаҳарчалар, қишлоқлар одатдаги кунлардагидан кўра анча барвақт гавжумлашиб кетди. Кимдир қадрдон корхонасига, кимдир қиши билан ўз соҳибини орзиқиб кутиб ётган ризқирўзимиз манбаи жонажон даласига йўл олди, қолганлар эса майдонларни, хиёбону кўчаларни тозалашга, саранжомсаришта қилишга ошиқарди. Ҳамма халқимизнинг энг қадимги удумларидан бири катта ҳашарга бажонудил, қалб амри билан отланган эди. Уларнинг хушчақчақ кулгилари, ҳазил-мутойибалари ҳам қандайдир жарангдор, ёқимли эди, қалбларида туғён ураётган она-Ватан меҳрини табассумларидан аниқ пайқаб олиш қийин эмасди. Ишчи коржомасидаги байрамнинг латофати ниҳоятда жозибадор, қувончли оммавий бўлганлигини айтмайсизми.

Буни айрим рақамлардан ҳам аниқ билиш, ҳис қилиш, унга ишонч ҳосил этиш мумкин. Умумхалқ ҳашарида қатнашган зангиоталиклар сафида, аниқ ҳисобларга қараганда, эллик минг киши бўлди. Уларнинг салкам бешдан уч қисмини ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар ва жамиятнинг бошқа табақаси вакиллари бўлган катта ёшдаги кишилар ташкил этди. Йигирма бир минг олти юз нафардан ортиқ ўқувчи-талабалар ҳам катталар қаторида бўлди. Улар, айниқса, кенг кўламдаги ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларида, теварак-атрофнинг санитария ҳолатини яхшилашда фаол қатнашдилар.

Шанбалик давомида бажарилган иш ҳажми 28 миллион сўмликдан ҳам ошиб кетди. Бу оддий кунлардагига нисбатан анча кўпдир. Катта ҳажмда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди, юзлаб турли-туман қишлоқ хўжалик машина-механизмлари таъмирланди, ер майдонларини экин экишга тайёрлаш ва эртаки экинларни экиш ишлари ҳам олиб борилди.

Атроф-теваракни тозалаш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларига алоҳида эътибор берилди. Эллик минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Уларнинг ярмининг кўпроғи иморатбоп терак ниҳоллаgidир. Ариқ-зовурлар, кўчалар тозаланди. Туман марказидаги маданият ва истироҳат боғида ишлаган юзлаб ҳашарчилар уни тартибга келтиришди. Ҳар бир корхона, муассаса ҳовлиси ҳам қиртишлаб тозаланди.

Аксарият меҳнат жамоалари шанбаликка ҳар томонлама пухта ҳозирлик билан келганликлари учун ҳам режаланган ишларнинг ҳаммасини бекамукўст ва зиёдаси билан амалга оширдилар. «Ўртаовул» туманлараро техника таъминоти корхонаси, «Ўзбекистон» паррандачилик фабрикаси, «Зангиота» давлат хўжалиги, Навоий номли ва «Бўзсув» жамоа хўжаликлари жамоалари халқимизнинг асрлар ошиб келаётган ажойиб анъанасига содиқ эканликларини амалда оқладилар.

Зангиоталиклар шу куни ишлаб топилган бир неча миллион сўмлик маблағнинг тенг ярмини вилоят «Наврўз» жамғармаси ҳисобига ўтказишга қарор қилдилар.

М. МИРҲАМИДОВ.

ЙЎЛДОШ ХОЖИ СОВҒАСИ

Йўлдош акани фақат «Ўзбекистон» жамоа хўжалигидагина эмас, ҳатто Зангиота туманида ҳам яхши танишади. У ўзининг меҳнатсеварлиги, ишбилармонлиги билан шундай ҳурматга сазовор бўлиб келяпти.

Ўтган йили жамоа хўжалигида «Йўлдош Хожи» хусусий фирмаси ташкил этилган эди. Бу жамоа бодринг, помидор, полиз экинлари ҳосили етиштириш билан бирга иссиқхона ишини ҳам намунали йўлга қўйди. «Ойнаванд дала»да ҳозир лимон, чинни ва атир гуллар етиштирилмоқда. Бу ерда ўз ишининг моҳир усталари Эргаш Тешабоев, Анвар Абдиев сингари фидойилар меҳнат қилишяпти.

Катта ҳайрли иш бошлаган Йўлдош Хожи ҳайрия ишларини ҳам ёддан чиқарган эмас. Яқинда у бошлиқ фирма ўз даромади ҳисобидан жамоа хўжалигидаги 3 та болалар боғчасида тарбияланаётган 450 нафар «ширинтой»ларга совға-саломлар улашди.

«Йўлдош Хожи» фирмаси Наврўз байрамига ҳам яхши ниятлар билан келяпти. У Наврўз айёми куни «Ўзбекистон», «Белтепа» маҳаллаларида истиқомат қилаётган ночор, ёлғиз фуқароларга ва уруш, меҳнат фахрийларига, нуроний отахон ва онахонларга байрам совғалари тортиқ этмоқчи.

М. СУЛАЙМОНОВ.

СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН

Оналар ва болалар саломатлигини яхшилаш соғлом авлодни вояга етказишнинг муҳим омилидир. Қарши шаҳрида мазкур масалага бағишланган вилоятлараро семинар-кенгаш бўлди. Унда ана шу борада амалга оширилаётган даволаш-профилактика, тарғибот-ташвиқот ишлари таҳлил этилди.

Кенгашда Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Навоий, Сурхондарё вилоятлари тиббиёт ходимлари, тиббиёт институтлари раҳбарлари, олимлар, таниқли шифокорлар фикр алмашди.

(ЎзА).

САВЗАВОТЧИЛИК:

„БУ ЁҒИ АСТОЙДИЛ МЕҲНАТИМИЗГА БОҒЛИҚ“

Тошкент туманидаги Навоий номли жамоа хўжалиги деҳқонлари сабзавот экишнинг кечикиши туфайли рўй берган қийинчиликларни енгиш ва эртаги экинларга етказиб олиш учун дала ишларини қандай ташкил этмоқдалар

— Хўжалигимизда,— деб айтишди улар,— ҳар йили 275 гектар майдонда сабзавот, 100 гектарга яқин майдонда картошка етиштирилади. Меҳнат ижара усулида ташкил этилган. Ерлар олти юздан ортиқ ижарачига шартнома асосида бўлиб берилган. Ўртача 8 минг тонна атрофида маҳсулот етиштириб келяпмиз. Лекин, бу йил анча мушкул бўладиганга ўхшайди. Чунки ўтган йили февралда салкам 200 гектар майдонга карам кўчатлари экилган, редиска сепилган, картошка уруғи қадаб қўйилган эди. Ҳамма нарсани тахт қилиб қўйганмиз-ку, иложи бўлмадида...

Энди буёғи нима бўлади? Иссиқхоналардаги далага чиқариб экиладиган кўчатларнинг ҳолати қандай? Вақт кетаяпти. Ниҳоллар ўсув даврини ўтаб бўлмаяптими?

Деҳқонлар, тажрибакорлар бу ҳақда ҳам ўзларининг фикрлари, мулоҳазалари, қандай тўхтамга келганликларини очиқ-ойдин баён қилдилар.

Узоқни кўзлаб иш қилинган. Юқоридаги ҳолатнинг рўй бермаслиги чоралари ҳам кўриб қўйилган. Аввало, карам уруғи иссиқхоналарга кўчати босқичма-босқич етиладиган қилиб сепилди. Вақти-вақти билан иссиқхоналар плёнкаси очилиб, кўчатлар чиниқтирилди, сувдан қантарилиб, ўсув жараёни секинлаштирилди. Буёғидан ҳавотир олмаса ҳам бўлади. Имконият бўлди далага рисоладаги кўчатлар олиб чиқиб экилади. Картошка экиш, редиска уруғини сепиш учун эгат олиб қўйилганлиги ишларни осонлаштирмоқда.

Лекин, барибир тан олиш керак. Бу йил эртаги сабзавот етиштириш анча тиғиз шароитда олиб борилади. Бироқ, деҳқонлар мамнуният билан шуни айтишдики, бу йилги шароитда рўй берадиган қийинчиликларни енгиш учун рағбат ҳам, ихлос ҳам бор. Президентимиз катта ҳиммат кўрсатди. Сабзавотчиликдан давлат буюртмаси олиб ташланди. Бу билан деҳқоннинг оёқ-қўлини боғлаб турган кўпгина тўсиқлар йўқотилиб, уларга ҳалақит бераётган муаммолар ўз-ўзидан ҳал бўляпти.

Гап шундаки, ОРКлар, тайёрлов ташкилотлари, қабул идораларига деҳқонлар илгари ўзлари не-не машаққатлар билан етиштирган маҳсулотларини давлат буюртмаси ҳисобидан қўшқўллаб олиб бориб беришарди. Лекин, кўп ҳолларда «тўра»лар бу ҳосилни ўз вақтида қабул қилиб олишни пайсалга солишар, турли баҳоналарни рўкач қилишар, тайёрлов ташкилотлари дарвозалари олдида одамлар икки-уч кунлаб қолиб кетишар, оқибатда маҳсулот сифати бузилар эди. Ана шундан кейин бечора деҳқон маҳсулотининг бир қисмини чегириб ташлаб бўлса ҳам топшириб кетишга, тайёрловчиларнинг райъига юришга мажбур бўлардилар. Чунки, деҳқоннинг тайёрловчи билан адиб-бади айтишиб ўтиришга тоқати йўқ. Вақт бекорга кетмасин, далада талай ишлар кутиб турипти...

Эндиликда эса, тайёрловчиларнинг иш тизими ҳам янгича тартибда ташкил этилади. Улар ўзлари ўзларини маблағ билан таъмин этишлари, қандай бўлмасин «кун кўришлари» керак. Улар шунинг учун ҳам деҳқонлар билан шартнома тузишга мажбурдирлар. Энди деҳқон ҳеч вақт тайёрловчиларга ялиниб-ёлвориб, остонасига бош уриб бормайди. Уларнинг ўзлари келишади, шартнома тузишади. Деҳқон айтади: сизга қайси хилдаги сабзавотдан қай маҳалда, қанча керак? Сифатли қилиб, айтган вақтларингизга тайёр қилиб қўямиз! Идишларингизни олиб келиб, жойлаб, машинада тўғри даладан олиб кетаверасизлар. Нархини эса келишамиз. Дейлик, бозорда бир килограмм помидорнинг нархи 300 сўм, майли, сизларга эллик сўмдан ташлаб берамиз. Келишдикми?!

Мабодо келишилмаса, бундан деҳқон ҳеч нарса ютқазмайди. От-улови борлар ҳеч қандай тўсиқсиз бозорга олиб чиқиб сотаверади ёки жамоа хўжалиги маъмурияти билан тил топишади. Хўжалик деҳқон маҳсулотини сотиб олиб, ўзи тасарруф қилади.

Қаранг, бундан ортиқ эркинлик, бундан ортиқ имконият бўладими? Шундай бўлгач, у ҳар қачонгидан ҳам астойдил ва зўр ихлос билан меҳнат қилади. Қандай бўлмасин қийинчиликларни енгиш йўлларини излайди, кечикиш муддатларини бироз бўлса ҳам қисқартириш, экинлар ривожини тезлаштириш учун бор маҳорати, тажрибасини ишга солади. Ҳаво йилт этдими, бир дақиқани ҳам бой бермай, далага чиқиб, зарур юмушларини амалга оширишга жазм этади.

— Энг муҳими,— дейди жамоа хўжалиги раиси Ғани ака Валиев,— уруғни танлаб, кўчатни ниҳоятда саралаб-хиллаб экиш керак бўлади. Сал бўлса-да пала-партишликка йўл қўйиб бўлмайди. Йирик-йирик, бақувват кўчатларни алоҳида пайкалга, бундайроқларини эса бошқа пайкалга экилади. Картошка уруғини экишда ҳам шу йўлни тутиш шарт. Агарда бу тартибга амал қилинмаса, ўз-ўзидан маълум, пайкалларда бири баланд, бири паст кўчатлар ўсади, ҳосили бир вақтда етилмайди. Бунинг зиёни кўп. Айрим туплар сувталаб, ўғитталаб бўлса, айримларига ҳали эрта. Деҳқон эса, бунисин ҳам етилақолсин, пишсин, деб кутади.

Бир сўз билан айтганда деҳқон дид-фаросатини ишга солиб, экиннинг тагига «олов» ёқиб бўлса ҳам эртаги ва мўлжалдаги ҳосилни етиштириш чораларини кўради.

Биз яхши биламиз. Хўжаликда раис айтганидек, дидфаросатли, миришкор деҳқонлар кўп. Бу ўринда Қодир Абдураҳимов, Эркин Раҳмонов, Эркин Абдуллаев, Кенжа Исломов, Маразиз Миртурсунов, Тошар Холдоров сингари деҳқонлар номини алоҳида тилга оламиз. Бу деҳқонлар ҳар йили, ҳар қандай шароитда ҳам ўрнак кўрсатишяпти. Зеро улар ер билан тиллашишнинг ҳаддини олишган. Шунинг учун ҳам ҳар гектаридан 350 центнердан сабзавот, 30—35 тоннадан сабзи, 25—27 тоннадан картошка ҳосили олмоқдалар. Бу йил ҳам оладиган ҳосилимиз ўтган йилгидан кўп бўлса бўладики, кам бўлмайди, деб айтишди улар. Бундай фикрларни бошқа деҳқонлар ҳам қатъият билан тасдиқладилар.

Уларнинг сидқидилдан чиқариб айтган гапларига, берган ваъдаларининг уддасидан чиқишларига ишонса бўлади. Қийинчиликлар, албатта, чекинади. Ҳар йилдагидек бу йил ҳам сабзавотдан баракали хирмон кўтарилади. Хўжаликнинг бозорларни ноз-неъматга тўлдиришга, эл дастурхонини тўкин-сочин қилишга қўшадиган ҳиссаси салмоқли бўлишига умид қиламиз.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» нинг махсус мухбири.

КАРАМ ЧОПИҒИГА КИРИШИЛДИ

ЗАНГИОТА. Навоий номли жамоа хўжалиги сабзавоткорлари кўкламги экиш мавсумини уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Иссиқхоналарда белгиланган майдонга етарли сабзавот кўчатлари тайёрлаб қўйилган эди. Бу кўчатлар кунлар исиб, ер етилиши билан далаларга олиб чиқиб экила бошланди. Бу йил улар 30 гектар майдонда эртанги карам етиштиришга аҳд қилган эдилар. Ҳозиргача 25 гектардан ортиқ майдонга карам кўчатлари экиб қўйилди. Бу иш жамоа хўжалигининг Абдусаттор Ғоибов, Шуҳрат Каримовлар бошлиқ бригадаларида, айниқса, яхши йўлга қўйилди. Айни кунларда бу жамоалардаги дастлабки экилган карам кўчатлари ўзини тутиб олиб, яхши ривожланиб, чопиққа келиб қолди.

Хўжаликда, шунингдек, 20 гектар ерга эртаги картошка экиш ишлари ҳам кучайтириб юборилди. Ўтган йили картошканинг Голландия нави уруғлигидан етарли миқдорда ҳозирланиб, яхши сақлаб қўйилган эди. Айни кунларда ана шу ундириб қўйилган уруғлик экилмоқда, картошканинг бехато ва бир текис уннб чиқиши учун агротехника тадбирларига қатъий риоя қилинган ҳолда иш олиб борилмоқда.

Хўжаликда, шунингдек, сабзавотнинг бошқа турларидан ҳам мўл ҳосил олишга замин яратилаётир. Иссиқхонада ўстирилаётган помидор кўчатлари расад қилинаётир. Апрель ойи дастлабки ўн кунлигида помидор кўчатлари экишга киришилади. Бу йил ҳаммаси бўлиб 30 гектар ерда помидор етиштирилади.

Жамоа хўжалиги деҳқонлари редиска, бақлажон, сабзи ва бошқа экинлардан ҳам юқори ҳосил олиш учун астойдил тайёргарлик кўрмоқдалар.

Р. НОСИРОВ.

• Санъаткорлар даврасида

УСТОЗ АРДОҚЛАГАН ШОГИРД

ҚЎШИҚНИ руҳ озиғи, дейдилар. Дарҳақиқат, қалб нидоси бўлиб таралаётган яхши қўшиқни ҳар бир киши бутун вужуди билан берилиб тинглайди. Ундан ором олади, кайфияти кўтарилади. Албатта, бу ижрочининг маҳорати, қалб ҳарорати-ю, тингловчини ўзига ром эта билиш қобилиятига боғлиқ.

Ўзбекистон телерадиокомпанияси қошидаги Дуторчи қизлар дастасининг хонанда ва созандаси Зайнаб Мирзатиллаева ҳам қўшиқ куйлаганда доимо ана шу таомилларни эсда тутади. Шу боис ўз устида тинмай изланади. Санъат дея аталмиш мўъжизакор оламга чуқурроқ киришга интилади. Бироқ хийла узоқ ва мураккаб довонларни ошиб ўтиш ҳар бир санъаткор учун осон эмас...

У қўлига соз олиб черта бошлади. Лекин ҳадеганда қўшиқ созга уланавермади. Куй ва қўшиқда оҳанг бирлиги етишмасди. Аламдан кўзларида ёш қалқди. Ўзини койиди. Унинг бу ҳолатини кузатиб турган устози Ғанижон Тошматов (жойлари жаннатда бўлсин) бирдан хохолаб кулиб юбордилар. «Балли, қизим, бу кўз ёшлари меҳнатнинг аччиқ кўз ёшларидир. Демак қўлинггдан келади». Устоз шундай деди-ю, унинг қўлидан созни олди. Шундай куй чалдики, шўх булбул хонишлари ҳам унинг олдида ип эшолмайди. Зимдан кузатиб турган Зайнабнинг устозига ҳаваси келиб кетди. Майин ва оҳиста таралаётган куй шу тобда уни ўз оғушида аллалар эди. Гўё у куйини тингламас, қалб кўзи билан томоша айларди...

— Мана, қизим, энди сиз чалинг!, деган гапдан у ўзига келди. Қўлига дуторни олди. Устоз ўгитига амал қилиб бир неча бор қўшиқни куйга солди, такрорлади. Энди у қўшиқни соз оҳангига мос тарзда берилиб куйларди:

Куйла дилкаш, куйла
дилкаш дуторим,
Хуморим ёз, хуморим ёз,
хуморим.
Қалб садоси бўлиб янгра
қўлимда,
Тинглаб ором олсин,
севикли ёрим.

Устоз ардоғида навбатдаги чўққини забт этган Зайнабни кузатиб турган дугоналари бундай муваффақият билан олқишладилар. У шу куни изланишларининг тотли мевасидан баҳраманд ҳолда уйига қайтди.

...Зайнаб асли санъатга, адабиётга мойиллик кучли бўлган оилада униб-ўсди. Илк бор дуторни унга раҳматлик дадаси Суннатилла ака қўлига тутқазганди. Онаси Зулайҳо ая эса доимо унга қўшиқ айтиб берарди. Онасининг ўша жарангдор сеҳрли ашулалари ҳали-ҳануз унинг қулоқлари остидан кетмайди. Айниқса, классик ашулалар уни ром этган эди. Балки онанинг иссиқ тафтидан алла каби таъсирчан ва майин шаббода бўлиб таралган қўшиқ Зайнабда санъатга меҳр уйғотгандир. Яна ким билсин... Нима бўлганда ҳам Зулайҳо аяга Зайнабнинг бахти, тахтини кўриш насиб этди. У айни пайтда бир-биридан ширин набиралари қуршовида тотли умр кечирмоқда.

Зайнаб 13 ёшлигидаёқ, таниқли санъаткорлар Абдусамат Илёсов ва унинг рафиқаси Тамара опага шогирд тушди. Катта мактабнинг илк сабоқларини ана шу қалби қайноқ инсонлардан олди.

1979 йилнинг эрта баҳори унинг қалбида бир умр муҳрланиб қолди. Тақдир уни ажойиб инсон, етук ва жонкуяр санъаткор Ғанижон Тошматовга рўбарў қилди. Йўлдош Охунбобоев номидаги маданият уйида сабоқ олаётган иқтидорли Зайнабни Ғанижон ака ўзи тузган дуторчи қизлар дастасига ишга таклиф этди. Ҳали ғўр, тажрибасиз Зайнаб бу таклиф олдида бироз эсанкираб қолди. Нима, деб жавоб беришини билмасди. Шунда отасининг бир ўгити ёдига тушди: «Устозни отангдан улуғ тут, унинг ҳар сўзи сен учун дастурул амал бўлсин». У устозларига боқди. Абдусамат ака Ғанижон Тошматовнинг танловчилик қобилиятига тан берди.

Шу-шу. Зайнаб 15 йилдирки, Ўзбекистон телерадиокомпанияси қошидаги дуторчи қизлар дастасида созандалик қилиб келмоқда. Шу орада маданият олийгоҳини ҳам муваффақиятли тугаллади.

Зайнаб ўз дугоналари қаторида кўплаб қўшиқлар яратди. Айниқса, унинг халқлар дўстлигини мадҳ этувчи қўшиқлари томошабин, тингловчи эътиборини ўзига жалб этади. Уйғурча «Дуторимни чаламан», қозоқча «Саржойлоғим», ҳиндча «Дилбарни дилжоним», туркча «Нозланма», озарбайжонча «Севгилим» каби қўшиқлар шулар жумласидандир. Бу қўшиқларин маромига

етказиб куйлашда Ғанижон Тошматовнинг катта ҳиссаси бор. Афсуски, Зайнаб учун йил боши анча оғир келди. Бешафқат ўлим унинг, барча дуторчи қизларнинг устозини бу дунёдан олиб кетди. Зайнаб эса аламдан қўлига соз олади, бу дунёнинг омонатлигидан бағри ўртаниб куйлайди, устозини излайди:

Кетдингму, мангуга ташлаб,
Қолдимму қайғуларим-ла,
Ҳижронлик куйини бошлаб,
Инғловчи чолғуларим-ла...

Начора, тақдир деганлари... Йўқ, дуторчи қизлар оғир жудолик олдида бош эгмадилар. Устозлари бошлаб берган машаққатли, аммо шарафли ишни давом эттирмоқдалар. Шулар қаторида Зайнаб ҳам дастанинг маҳоратли чангчиси ва хонандаси сифатида ўз созини баралла куйга солмоқда. Бу борада унга уста санъаткор Қаҳрамон Комилов ҳамда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Замира Суюнова ва Замира Раҳматуллаевалар яқиндан ёрдам беришмоқда. Раъно Қурбоналиева, Озода Мадраҳимова, Қурсия Эсонова, Ҳурматой Жониева, Саодат Туронова, Мунаввар Абдуллажонова каби дугоналари эса Зайнабга жўр бўлишиб, дастанинг довон ошишига муносиб ҳисса қўшишмоқда.

Ҳа, дилкаш созинг куйлайверсин, Зайнаб!

Х. ШАФОАТОВ.

ФЕРМЕР ДЎКОНИ ОЧИЛДИ

Эски Қовунчи қишлоғи марказида фермер Абдуҳамид Абдусатторовнинг шахсий дўкони очилди. Дўконда фермер хўжалигида етиштирилган чорвачилик маҳсулотлари, аҳоли эҳтиёжи учун зарур озиқ-овқат маҳсулотлари, дон, мева-чева, сут билан савдо қилинмоқда.

А. РИХСИБОЕВ.

ИЖАРАДАН ХУСУСИЙ МУЛКЧИЛИККА

ЎРТАЧИРЧИҚ. «Гулистон» жамоа хўжалиги бошқаруви ва касаба уюшмалари қўмитаси томонидан 1993 йилда яхши меҳнат натижаларига эришган илғорлар муносиб тақдирландилар. Хусусан, пахта етиштириш борасидаги ютуқлари учун хўжаликнинг 7-бригадаси бошлиғи Тўйчи Эргашев ҳамда механизатор Пўлат Айтгеновларга биттадан гилам совға қилинди. Ҳисобот сайлов йиғилишида илғор чорвадорлар, механизаторлар, пиллакор ва мутахассислардан иборат яна 20 нафар киши қимматбаҳо совғалар ва пул мукофотлари билан тақдирландилар. Мукофотлар учун ажратилган маблағ 2 миллион 250 минг сўмни ташкил этди. Хўжаликда аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш борасида ҳам яхши ишлар қилинмоқда.

У. ҲАМИДОВ.

• СПОРТ •

ҚЎШ МЕДАЛ СОҲИБЛАРИ

Тошкент шаҳрида ўтказилган сувга сакраш бўйича Ўзбекистон чемпионатида олмалиқлик спортчилар Светлана Ишкова билан Данил Галеев қўш медал соҳиби бўлишди. Уларнинг иккаласи ҳам дастлаб бир метрлик трамплиндан сакраш бўйича мураккаб машқни бажариб, олтин медални қўлга киритган эди. Кейинчалик Светлана 5 метрлик, унинг ҳамшаҳри Данил эса, уч метрлик трамплиндан сакраш бўйича ғолиб бўлишди. Ўзбекистон терма командаларида етакчи ўринларни эгаллаб турган бу спортчиларнинг ғалабасини мутахассислар олдиндан башорат қилишган эди.

Мусобақаларда спорт усталари ангренлик Лилия Ғофурова ва тошкентлик Алексей Бродовиков ҳам олтин медал соҳиби бўлишди.

(ЎзА).

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

Отларга ҳам осон эмас

● ЖАҲОНДА «совуқ уруш»нинг тугаши Швейцария қуролли кучлари таркибидаги зобит ва аскарларгагина эмас, от ва хачирларга ҳам ўз таъсирини ўтказмоқда.

«Армия—95» ислоҳоти режасига кўра, қуролли кучлар таркибидаги мавжуд 9 минг 200 отдан 4 минггтасини қолдириш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари, мамлакатдаги от ва хачирлар учун яна бир кўнгилсизлик рўй бермоқда: ҳукумат давлат бюджети камомадини қисқартириш мақсадида ҳарбий хизматдаги улов эгаларига бериладиган давлат тўловлари ҳажмини камайтирмоқда. 1994 йилда бир от учун 600 фунт — олдинги йилдагига қараганда 20 фоиз кам нафақа берилади.

●

ЮРАК ДАРДИДАН ҚУТУЛИШ ЙЎЛИ

Бразилия пойтахти кўчаларида тонг маҳали югуриб юрган ўрта ва кекса ёшли кўплаб кишиларни учратиш мумкин. Кейинги пайтда бу ерда спортча юриш ва югуриш билан шуғулланиш ишқибозлари тобора кўпаймоқда. Албатта бу бежиз эмас. Чунки юрак-томир хасталиклари бўйича Бразилия жаҳонда Ҳиндистондан кейин иккинчи ўринда турар экан. Қон босими касаллиги ҳам бу ерда кенг тарқалган. Статистика маълумотларига қараганда, мамлакатдаги ўлим ҳолатларининг 48 фоизи юрак хасталиклари оқибатида рўй берар экан. Врачларнинг айтишича, бразилияликлар қовурилган гўштни кўп ейишар, ичимликларни ҳаддан ортиқ истеъмол қилишар экан. Чекиш, кам ҳаракат қилиш ҳам бундай касалликларга сабаб бўлиши азалдан маълум.

Хуллас, бразилияликлар юрак-томир хасталикларидан югуриш билан қутулишмоқчи.

●

«ЖОНЛИ БУРЧАК»

Жанубий Африка республикасида яшовчи 46 яшар Гай Фрибург ташкил этган «Жонли бурчак»да 97 ит парвариш қилинмоқда. Жониворларни яхши кўрувчи бу аёл хорижга кўчиб кетган дўстларининг итларини ҳам, қаровсиз қолган кучукларни ҳам ўз қарамоғига олган. «Мен итларни жуда яхши кўраман,— дейди Гай Фрибург.— Чунки бу жониворлар одамлардан кўра садоқатлироқ. Афсуски, менинг фақирона маблағим уларни боқишга етмаяпти. Уйимдаги сотиладиган ҳамма нарсани сотиб бўлдим».

Йоханнесбург шаҳрида чиқадиган «Стар» газетаси Жанубий Африка аҳолисига мурожаат қилиб, бу аёлга ёрдам беришга даъват этди. Аммо кўмак берувчилар ҳозирча унчалик кўп эмас.

ЮНУСОБОД ТУМАНИ ДАВЛАТ СОЛИҚ НОЗИРЛИГИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ҚЎШМА РЕЙДИ

ДОРИФУРУШЛАР

Собиқ иттифоқнинг парчаланиши, таъминотлардаги узилишлар, бозор муносабатларига ўтишдаги дастлабки қийинчиликлар дорихоналарни етарли дори-дармонлар билан таъминлашга салбий таъсир кўрсатмоқда. Бундан айрим «тадбиркор» кимсалар фойдаланишга уриниб, бозорларни яроқли ва яроқсиз дорилар билан тўлдириб юбордилар. Нархларини ўзлари истаганча нархда белгиламоқдалар.

Албатта, доришуносликдан йироқ бундай шубҳали шахслардан суриштирмасдан дорилар сотиб олиб улардан фойдаланиш турли кўнгилсизликларни келтириб чиқариши мумкин.

Бозорларда дорифурушлик авжга чиқаётгани, бунга нима учун чора кўрилмаётгани тўғрисида муштарийларимиздан деярли ҳар куни хат оламиз. Мана, ўша хатлардан бири: «Ҳурматли журналистларимиз кейинги вақтларда бозор билан қизиқмай қўйдилар,—деб ёзади пенсионер ўқитувчи Турғун Сафаров.— Улар чайқов бозорларидаги ҳангомаларни ўз кўзлари билан кўриб, қаламга олишса ёмон бўлмасди. Айниқса, аптекаларда анқонинг уруғи бўлиб қолган дори-дармонларни эски шаҳар, Олой, Қўйлиқ ва бошқа бозорларда чайқовчилар қўлларида оғзиларига келган баҳоларда пуллашмоқда. Баъзи дорилар 50 минг сўмгача чиқиб кетди. Ахир, бу чайқовчиларнинг дори ишлаб чиқарадиган корхоналари йўқ-ку?! «Тошкент ҳақиқати» эски анъаналарини давом эттириб, ана шундай қаллоблар тўғрисида танқидий мақолалар чиқарса, бозорларимизда тартиб ўрнатилармиди?».

Шу мазмундаги хатни тошкентлик педагог Р. Азизовадан ҳам олдик.

Муштарийларимизнинг илтимосларига биноан биз яқинда Тошкент шаҳар Юнусобод район давлат солиқ нозирлиги билан ҳамкорликда ўтказилган қўшма рейд натижаларини эълон қиляпмиз.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги ўзбошимчалик билан дори-дармонлар сотиш, юз бериши мумкин бўлган кўнгилсизликларнинг олдини олиш мақсадида бир қатор амалий тадбирлар белгиламоқда. Шаҳар ҳокимининг шу йил 15 февралидаги фармойиши ана шу тадбирлардан биридир. Бу фармойишга бир қанча муҳим қўшимчалар киритилган. Масалан, хусусий таркибда фармакологик дори-дармонлар ишлаб чиқарувчи, сотувчи, тиббий хизмат кўрсатувчи жисмоний шахсларга шаҳар соғлиқни сақлаш бошқармаси томонидан лицензия-рухсатномалар бериш кўрсатиб ўтилган. Бундан ташқари, фармойишда рухсатномасиз ва қайдномасиз фармакология маҳсулотларини ишлаб чиқариш, сотиш билан шуғулланаётган фуқароларнинг маҳсулотларини олиб қўйиш, уларни давлат даволаш муассасаларига бепул топшириш таъкидланган.

Ана шу фармойишнинг қандай бажарилаётганини текшириш мақсадида Юнусобод район давлат солиқ нозирлиги ва «Тошкент ҳақиқати» рўзномаси ҳамкорликда ўтказган қўшма рейд кутилганидан ҳам ортиқ натижалар берди.

Туман солиқ нозирлиги Олой деҳқон бозори ва Юнусобод тумани мавзесидаги бозорларда ўтказиладиган профилактик текширувга аниқ режа бўйича тайёргарлик кўрди, махсус тезкор назорат гуруҳлари тузилди. Қўшма рейд натижасида фармакологик дори-дармонларни тегишли ҳужжатларсиз жуда баланд нархларда сотган фуқаролардан 28 киши қўлга олинди, ҳужжатсиз дори сотиб юрган 18 фуқародан уч кун давомида тахминий ҳисоблар бўйича 4 миллион 130 минг сўмлик дори-дармонлар тортиб олиниб, мусодара қилинди. Бу дориларнинг айримлари АҚШ, Франция, Россия, Болтиқбўйи мамлакатлари фармакология саноати корхоналарида ишлаб чиқарилган.

Ўзбошимча дорифурушлар дорихоналарда топилмайдиган-жароҳатларни даволашда қўлланадиган «Лидаза», қон ўрнини босувчи «Гемодез», юрак фаолиятини яхшиловчи «Рибоксин», асаб фаолиятларини тинчлантирувчи «Димедрол», «Реопирин», «Офтин», «АТФ» каби ноёб дориларни сотишаётган экан.

Шестапалова бир қути «Офтин»ни 6 минг, «Реопирин»ни 5 минг сўмдан пуллаган.

Олой бозорида рухсатнома ва қайднома ҳужжатларисиз чайқовчилик қилиб юрган А. Жўраевадан «Дибазол», «Витамин-12», «АТФ», «Тетрациклин» каби жами ўн тўрт хил, Г. Сафаровадан икки халта «Гемодез», «Лидаза», «Алоэ», «Димедрол», 80 дона беш ва ўн миллиграммли шприцлар, тўрт комплект қон томирларига суюқ дори-дармонлар томизиш ускунаси, валидол, вишневский малҳами (жами 28 турда), Н. Шестапаловадан «Офтин», «Реопирин», «Новокаин», «Дибазол», «Бисептол» (жами ўн тўрт турда), О. Ғуломовадан «Олететрин», «Норсульфазол», «Димедрол», «Рибоксин», «Анальгин» каби дори-дармон тортиб олинди ва мусодара қилинди.

Баъзилар дорихоналарда дори-дармонлар етишмаяпти, шундай экан, беморларга ниҳоятда зарур бўлиб турган ноёб дориларни топиб, қиммат бўлса-да, сотаётган кишиларга раҳмат айтиш керак, дейишлари мумкин. Маълумки, дорилардан шифокорларнинг қатъий назоратлари ва рухсатлари билан фойдаланилади. Бозордан дори сотиб олиб, суриштирмасдан ичиш заҳарланишга олиб келиши мумкин.

Қўшма рейд давомида ишлатиш муҳлатлари ўтиб, эскириб қолган, инсон саломатлиги учун хавфли ҳисобланган дори-дармонлар ҳам сотилаётганлиги аниқланди. 10 нафар чайқовчи худди шу хилдаги яроқсиз дорилар билан қўлга тушди. Қарангки, улар ичида келиб чиқиши ноаниқ бўлган шубҳали дори-дармонлар ҳам бор экан. Шунинг учун ҳам баъзи шахслар сотаётган нарсаларини ҳам ташлаб, қочиб кетдилар.

Қўшма рейдда иштирок этган район санитария-эпидемиология хизмати ходими М. Саидов, 17-шаҳар шифохонаси доришуноси Ш. Ҳусановлар дори-дармонларнинг дастлабки ҳолати, баҳоларини белгилашда ёрдам бердилар. Мусодара қилинган дорилар Юнусобод район соғлиқни сақлаш бўлимига топширилди. Уларнинг яроқсизлари махсус мутахассислар томонидан йўқ қилинади.

Қўшма рейдни ўтказишда солиқ нозирлигининг тезкор гуруҳи бошлиғи А. Мирюнусов, назоратчилардан Д. Юнусжонов, А. Мирҳакимов, И. Ғафforхўжаев, А. Акбаров, Ҳ. Нурмуҳаммедовлар фаол иштирок этдилар. Текшириш пайтида бозорларда ғайриқонуний равишда якка тартибда олди-сотди билан шуғулланиб юрган, давлат солиғини тўлашдан бош тортган 388 фуқародан давлат фойдасига 22 миллион 700 минг сўм жарима ундириб олинди.

Ўзбошимча дорифурушлардан тортиб олинган дори-дармонларнинг фойдаланиш мумкин бўлганлари Юнусободдаги 29-болалар уйи, 5, 17-шаҳар шифохоналарига бепул топширилади.

Шаҳримизнинг Миробод, Чилонзор, Шайхонтохур, Мирзо Улуғбек, Сирғали, Бектемир туманларидаги «Миробод», «Фарҳод», «Чорсу», «Қорасув», «Қўйлиқ» бозорларида ҳам ана шундай тадбирлар ўтказилмоқда.

Р. МУҲИДДИНОВ,
Юнусобод тумани давлат солиқ нозирлиги бошлиғи.

М. НУРИДДИНОВ,
Э. ҚОСИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати» махсус мухбирлари.

ТАҲРИРИЯТДАН: Бизнингча, бундай ўзбошимчалик, бетартибликлар учун шаҳардаги деҳқон бозорлари бошлиқлари ҳам айбдордирлар. Чунки дори-дармонлар олди-сотдиси қатъий таъқиқланганига қарамай бозорларда назоратнинг бу қадар бўшаштириб юборилганлиги уларнинг лоқайдликларидан далолат бериб турибди. Буни бошқача изоҳлаш қийин.

Бозорларда ўзбошимчалик билан дори-дармонлар олди-сотдисига барҳам бериш мақсадида шаҳардаги дорихоналар қошида, одамлар гавжум жойларда амалдаги тартиб-қоидаларга асосан воситачи-тижорат бўлимлари ташкил этиш мумкин эмасмикин? Бизнингча, шундай қилинганда одамлар мутахассислар қатъий текширувларидан ўтган дори-дармонлар сотиб олиш имкониятларига эга бўлардилар. Бу таклиф тегишли ташкилотлар томонидан ўрганиб кўрилса яхши бўларди.

Кар ва соқовнинг тақдири

Тақдир одамларни на куйларга солмайди!

Унинг тақдири Тургеневнинг Герасимига ўхшаб кетади. Лекин, Герасим бир-нечта ноаниқ овозлар чиқаришга қодир эди. Америкалик «Герасим» эса ўзининг ҳақлигини исботлаш учун ҳеч қандай овоз чиқара олмасди.

Джуниус Уилсон онадан кар ва соқов бўлиб туғилди. Бундан ташқари, табиат унга яна шафқатсизлик қилди: териси кўмирдек қоп-қора эди. Терининг бу рангини ўша пайтда АҚШ жанубида унчалик хуш кўришмасди. Йигитча 28 ёшга кирганда уни зўрлашга уринганликда айблашди, суд узоқ муддатга озодликдан маҳрум этиш ҳақида ҳукм чиқарди. 1925 йили шифокорлар Джуниусни руҳий касал деб эълон қилдилар ва қора танлиларнинг махсус клиникасига ўтказдилар. Бу ерда йигитчани энг муҳим имкониятидан — жинсий алоқа қилишдан маҳрум этдилар.

Шундан бери бемор Уилсон бир хилда кун кечириб, кўп йилларни ўтказди. Унинг учун баъзи бир қулайликлар ҳам яратишди: бош шифокорнинг махсус кўрсатмаси билан Джуниусга шифохона ҳудуди бўйлаб велосипедда сайр қилиш, ҳатто ит сақлашга рухсат берилди.

1991 йили Уилсон тақдири билан адвокатлар қизиқиб қолишди. Архивдаги барча тегишли ҳужжатлар кўтарилди, янгидан тиббий кўрик ўтказилди. Натижада Джуниус Уилсоннинг ҳақиқатан ҳам кар ва соқов эканлиги, руҳий касал эмаслиги аниқланди.

Бу қизиқ дунё

Уилсоннинг қариндош-уруғларини қидиришдан натижа чиқмади. Шундан кейин бечора тилсиз ва гунг маҳбусни шифохонада қолдиришга қарор қилдилар.

Ҳозир айбланувчини суд қанчалик тўғри тушунган ёки тушунмаганлиги шубҳа остига олинмоқда. У фақат махсус имо-ишора тили билангина фикрини баён қилиши мумкин эди. Бу имо-ишора билан ўша пайтда АҚШнинг жанубидаги кар ва соқов негрларгина «гапиришар»ди. Имо-ишораларнинг аниқ таржимаси кафолатланган эмасди.

Яқинда Уилсонни озодликка чиқаришди. Ўзининг 96 ёшида ҳам у бардам-бақувват, тетик эди. Собиқ маҳбусга уй ва шахсий ҳайдовчи билан енгил машина беришди. Шифокорларнинг маълумотларига қараганда, уларнинг собиқ мижозига ҳоҳлаган ерига, агар қовурилган картошка билан пиширилган гамбургер егиси келиб қолса, ҳатто шаҳар марказига ҳам боришга рухсат этилган. Уилсонга кар ва соқовларнинг замонавий «тили»ни ўргатиш учун ўқитувчи ҳам ёллашди. Ҳаражатларнинг ҳаммасини Уилсон 68 йил умрини ўтказган госпиталь маъмурияти ўз зиммасига олди.

Суд ва шифокорларнинг хатолари ана шу тарзда тўғриланмоқда.

(«Комсомольская правда»дан).

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

«Тошкент тўқимачи комбинати» бирлашмаси маданият саройи қошидаги халқ театри ижодий жамоаси драматург Абдулҳай Шермуҳамедов қаламига мансуб «Бахтиёрлар мамлакати» деб номланган янги эртак спектаклни саҳнага олиб чиқди. Эзгулик, ҳалоллик ва инсоний муносабатлар мавзу қилиб олинган, қувноқ куй ва қўшиқларга бой мазкур саргузашт спектакль шу кунларда пойтахтнинг Яккасарой тумани мактабларида намойиш этилмоқда. Уни театрнинг бадиий раҳбари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Аҳмаджон Юнусов саҳналаштирган.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

• ЭЪЛОН •

ТАШКИЛОТ

— тўртта қийшиқ турумли, икки ҳисса таъсир кўрсатувчи К7538 исканаси,

— тўртта қийшиқ турумли, оддий таъсир кўрсатувчи КА4537 исканаси,

— битта қийшиқ турумли, оддий таъсир кўрсатувчи КЕ1430 исканаси,

— Н-6, 3 мм., В-2000 м., № 11, 62 квт (рольганг, қайчи, кўтарма стол, транспортёр) қоғоз қирқиш ускуналари мажмуи.

Воситачилик хизматлари учун ҳақ тўланади.

Телефон: 54-64-70 (соат 7 дан 15.30 гача ва 21 дан 24.00 гача).

• ЭЪЛОН •

ИССИҚХОНА ВА ДЕҲҚОН ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«АПЕКС» фирмаси амарант уруғи, компост, биогумус ва калифорния қизил чувалчангини сотади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Бобур кўчаси, 73-уй.

Телефонлар: 55-17-48, 54-95-49.

Тошкент вилоят Жамғарма банки бошқаруви жамоаси бошқарув бошлиғининг муовини **Абдураҳим Абдураззоқович ХУДОЙБЕРГАНОВ**нинг бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент ҳақиқати
Муассис: Тошкент вилояти ҳокимлиги

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:
ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.
АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.
● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.
● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Индекс: 64672. 1 2 3 4 5 6

Рўйхатдан ўтиш-тартиби № 8. Буюртма Г—844. 21950 нусхада босилди, ҳажми—2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти—20.30. Босишга топширилди 21.00.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

● № 17 (10.594).
1994 йил 16 март чоршанба
Сотувда эркин нархда

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

ЧОРШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 11 март куни Франциянинг Ўзбекистон билан алоқалар бўйича миллий кенгаши Президенти, Франция тадбиркорлари миллий кенгаши вице-Президенти Филип Жискар Д'эстен бошчилигидаги ишбилармонларни қабул қилди.

Мамлакатимиз раҳбари Франция билан Ўзбекистон ишбилармонлари ўртасида ўзаро ҳамкорликни ривожлантиришнинг йирик режалари ишлаб чиқилаётгани, нефтни қайта ишлаш, қурилиш, банк ишлари соҳасида ҳамкорлик қилишнинг истиқболлари хусусида сўзлади.

— Ўзбек ишбилармонларининг француз ҳамкасблари билан яқин муносабатларни йўлга қўйишга иштиёқи баланд, — деди Ислом Каримов. — Биз Франция Президенти Франсуа Миттеран жанобларининг юртимизга сафари арафасидаги сизнинг ташрифингизни юқори баҳолаймиз.

Ф. Жискар Д'эстен Ўзбекистон Республикаси Президентининг Францияга сафаридан сўнг французларнинг Ислом Каримов қўллаётган сиёсатга нисбатан муносабатида катта ижобий ўзгаришлар юз берганини таъкидлади.

— Ўзбекистон танлаган омилкор иқтисодий ислоҳот йўли, албатта, муваффақият гаровидир, — деди меҳмон.

Қабул маросимида Франция билан ҳамкорлик масалалари бўйича муассасаларaро комиссия мутасаддилари — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосарлари Ў. Султонов, Қ. Ҳаққулов, К. Тўлаганов ва республика миллий банки раиси Р. Азимов қатнашди.

Маросимда, шунингдек, Франция Республикасининг мамлакатимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси Жан Поль Везиан ҳозир бўлди.

(ЎзА).

Суратда: қабул пайти.

ИҚТИСОДИЙ ИСЛОҲОТ: ЯНГИ БОСҚИЧ, ЯНГИ ВАЗИФАЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов раислигида иқтисодий ислоҳот, тадбиркорлик ва хорижий сармоялар бўйича идоралараро кенгаш тузилди. Аввал хабар қилинганидек, 10 март куни Тошкентда ана шу кенгашнинг дастлабки мажлиси бўлди. Унда вазирлик, идора, уюшма, концерн ва ташкилотларнинг вакиллари, Ўзбекистон халқ ноиблари, фермерлар, тадбиркорлар, ёш олим ва мутахассислар иштирок этди.

Мажлисни Президент Ислом Каримов бошқарди.

Мажлисда мазкур кенгаш тўғрисидаги низом лойиҳаси, Ўзбекистон Республикаси Президентининг иқтисодий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилиш ва тадбиркорликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисидаги фармони қандай бажарилаётгани, мулкни хусусийлаштиришнинг давлат дастури, йирик ва ўртача корхоналарни очиқ турдаги акционерлик жамиятларига айлантиришнинг асосий йўналишлари, тамойиллари ва воситалари ҳақидаги масалалар муҳокама этилди.

Республика Бош вазирининг ўринбосарлари — Ташқи иқтисодий алоқалар вазири Ў. Султонов, Молия вазири Б. Ҳамидов, Давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитаси раиси В. Чжен ана шу масалалар юзасидан ахборот берди.

— Мазкур кенгашнинг вазифаси иқтисодий ислоҳот жараёнини бошқаришни такомиллаштириш, хорижий мутахассислар «инқилобий» деб баҳолаётган фармон ва қарорларни бажариш йўлидаги тўсиқларни тезроқ бартараф қилиш, чет эл сармоясини республика иқтисодига дадил жалб этишга эришмоқдир, — деди Президент Ислом Каримов. — Биз қуришга киришган ҳуқуқий демократик давлатнинг пойдевори бўлмиш беш асосий тамойилнинг бири — бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтишдан иборатдир. Ҳозир республикада бозор муносабатларини аста-секин шакллантириш таъмин этилаётир. Бу йўлда дастлабки қадамлар қўйилди. Мамлакатимизда қарор топган тинчлик ва осойишталик, фуқаролараро тотувлик одамлар кайфиятига ижобий таъсир кўрсатяпти. Иқтисодиётни яхши йўлга қўйиш биринчи навбатда халқимизнинг турмуш фаровонлигини юксалтиришга хизмат қилади. Шундай экан, ҳар бир корхона, ҳар бир меҳнат жамоаси республика ва халқ манфаатини кўзлаб ишлаши, давлатга боқиманда бўлиб ўтирмаслиги даркор.

Бозор муносабатларига ўтилаётганда, — деб сўзида давом этди Президент, — Бошқаришнинг маъмурий-буйруқбозлик усулларига бутунлай барҳам берилиши керак. Бусиз кўзлаган мақсадимизга эриша олмаймиз. Минг афсуски, ҳали бу борада анча иш қилиш, кўпгина тўсиқларни бартараф этишга тўғри келади.

Мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёни жадал бораётгани, бунинг ҳуқуқий асослари яратилгани яхши самара берди. Кейинги вақтда республикамизда минглаб давлат иншоотлари мулкчиликнинг бошқа шаклларига айлантирилди, давлат ва идораларга қарашли уй-жой фондини хусусийлаштириш тугалланди. Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, мулкни хусусийлаштириш тараққиётнинг энг тўғри йўли ҳисобланади. Ундан ортга қайтиш йўқ. Ана шу йўлни қаттиқ қўллаб-қувватлаш керак, деб ўйлайман.

Президент тадбиркорларга, айниқса, маҳсулот етиштирувчи деҳқон-фермерларга ҳар жиҳатдан ёрдам бериш, уларни зарур машина ва ускуналар билан таъминлаш, керак бўлса, имтиёзли кредитлар ажратиш, бу йўлдаги турли-туман ғовларни таг-томири билан бартараф этиш тўғрисида куюнчаклик билан гапирди.

— Иқтисодиётимиз, унинг эртанги куни тўғрисида ҳаммамиз ўйлашимиз, жон куйдиришимиз лозим. Иқтисодиётни моҳирлик билан бошқариб бориш зарур. Унга эскича йўл билан таъсир ўтказиб бўлмайди. Ахир, бусиз мамлакатимизни иқтисодий жиҳатдан ривожлантириш, уни жаҳондаги тараққий этган давлатлар қаторига олиб чиқиш мумкин эмас, — деди Президент.

Шундан сўнг Ислом Каримов ўзимизда тайёрланган хомашёни саноатда қайта ишлаш, бу борада хорижий мамлакатларнинг технологиясини кенг қўллаш, ундан самарали фойдаланиш зарурлигига алоҳида тўхталди.

— Пахта бизнинг бебиҳо бойлигимиз, — деди Президент. — Бас, шундай экан, қимматли хомашёни ўзимизда қайта ишлаш масаласига алоҳида эътибор бермоқ керак. Ҳар бир жамоа, туман, вилоят раҳбари пешона тери билан етиштирилган пахтадан иложи борича кўпроқ даромад олишга интилмоғи даркор. Нима учун Америка ўз пахтасини қайта ишлайди-ю, биз бу ишни уддалай олмаймиз? Пахтамиз ўзимизникими, уни ўзимиз қайта ишлашимиз керак. Тўғри, бу иш осонликча амалга оширилмайди. Лекин пахтамиз жаҳон бозорида ўз ўрнини эгаллаши шарт. Бунинг учун биринчи навбатда республикада тадбиркорликни кенг қулоч ёйдиришга алоҳида эътибор берилиши керак.

Жаҳон тажрибаси шуни кўрсатадики, бозор муносабатларига ўтиш жараёнида иқтисодга хорижий сармояларни жалб этиш манфаатли йўлдир. Бундай имкониятдан самарали фойдаланиш керак.

Шундан кейин юртбошимиз мамлакат истиқболи ҳақида, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш йўлида ўтказилаётган сиёсат тўғрисида гапирди.

— Ҳар бир ишга иқтисодий нуқтаи назар билан ёндашиш лозим,— деди Президент.— Ўзбекистон нефть маҳсулоти ишлаб чиқариш соҳасида 1996 йил ярмига бориб жаҳонда етакчи ўринлардан бирини эгаллаши керак. Бу — жуда мураккаб, айни замонда шарафли вазифа. Ана шу вазифани қандай амалга оширамиз? Афсуски, бу масалани ҳозирча ҳеч ким ўйламаяпти. Ахир, Ўзбекистон — катта давлат, унинг имкониятлари ҳам улкан. Бизнинг вазифамиз ана шу мавжуд имкониятларни вақтида ишга солишдан иборат.

Бозор иқтисодиётига муваффақиятли ўтиш, айниқса мутахассис кадрларга, уларда янгича дунёқарашни шакллантиришга кўп жиҳатдан боғлиқ,— деди сўнгра Президент.— Агар биз етук мутахассисларга эга бўлмас эканмиз, кўзлаган мақсадимизга эриша олмаймиз. Буни мен сизларга бутун масъулиятни ҳис қилган ҳолда айтяпман. Ҳозир бизда бозор иқтисодиёти масаласини яхши тушунадиган мутахассислар етарли эмас. Бозор шароитида иқтисодиётни ҳар томонлама тушуниб, бемалол ишлай оладиган, келажакка интилувчи мутахассисларни биз қаердан топишимиз мумкин? Улар йўқ эмас — бор, албатта. Фақат бундай кишиларни излашимиз, уларнинг ақл-заковати, имкониятидан фойдаланишимиз керак. Агар биз шундай одамларни топиб, жой-жойига қўйсак, ишончим комилки, улар юртимиз учун кўплаб чет эл сармояларини етказиб беради. Бундай одамлар Ўзбекистоннинг ҳақиқий ватанпарвари, фидойилари бўлади.

Мажлисда ёшлар тарбиясига эътибор жалб этилди. Бу борадаги ишларни мувофиқлаштирувчи муайян тизим ишлаб чиқиш кераклиги айтилди.

Шундан сўнг давлатимиз бошлиғи ер участкалари, уларни хусусийлаштириш масаласига алоҳида тўхталди.

— Ерга эгалик ҳуқуқини узил-кесил ҳал қилиш керак,— деди Президент.— Ерни сотиб олган одам унинг ҳақиқий эгаси ҳисобланади. Шундай экан, у ўз ерининг умрбод хўжайини бўлади. Буни у дилдан ҳис этиши керак. Ер эгасининг розилигисиз унинг мулкини тортиб олишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. Бу масалани тезроқ ҳал қилиш даркор. Биринчи навбатда ерга эгалик қилишнинг ҳуқуқий асослари яратилиши, бу борада тегишли қонун ишлаб чиқилиши зарур.

Президент мажлисда бозор муносабатларини шакллантиришнинг дастлабки куртаклари — банклар, суғурта компаниялари фаолияти, шунингдек, кредит, нарх-наво кабн муҳим масалаларга ҳам алоҳида тўхталди.

Ислом Каримов республика Марказий банки, ташқи иқтисодий фаолият миллий банки ва тижорат банклари иш услубида расмиятчилик, ортиқча ҳужжатбозлик, айниқса тўрачилик ва таъмагирлик ҳоллари мавжудлигини кескин танқид қилди. Тизим ходимларини янгича, давр билан ҳамнафас бўлиб, меҳнаткашлар манфаатини кўзлаб иш юритишга даъват этди.

— Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотнинг янги даврига қадам қўйди. Бу босқичнинг асосий жиҳатлари нималардан иборат?— деди Президент.— Илгари кўпроқ бозор муносабатларини шакллантиришнинг ҳуқуқий асосларини яратиш билан шуғулланган бўлсак, энди амалий ишга ўтиш пайти келди. Унинг асосини эса давлат мулкини чинакам маънода хусусийлаштириш, кўп тармоқли иқтисодиётни шакллантириш, яна бир муҳим жиҳати — чет эл сармоясини кўпроқ жалб қилиш ва ундан унумли фойдаланиш ташкил этади. Мана шу учта вазифани муваффақиятли амалга ошира олсак, ишга ташаббускорлик билан ёндошсак, бу йўлдаги тўсиқлардан тезроқ қутулсак, ватанимизнинг иқтисодий мустақиллиги йўлида яна бир залворли қадам ташлаган бўламиз.

Мажлисда Республика Олий Кенгаши раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, Бош вазир А. Муталов, Президентнинг давлат маслаҳатчилари М. Умурзоқов, Т. Алимов, А. Азизхўжаев, Президентнинг давлат маслаҳатчиси — Президент девонининг назорат инспекцияси раҳбари М. Мирқосимов қатнашди.

(ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

XVII ҚИШКИ ОЛИМПИЯ ЎЙИНЛАРИ ҚАТНАШЧИЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ ТАҚДИРЛАШ ТЎҒРИСИДА

Спортни ривожлантиришдаги ғоят катта хизматлари, Лиллехаммерда ўтказилган қишки олимпия ўйинларида муваффақиятли қатнашганликлари учун қуйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг Фахрий унвонлари берилсин:

«ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТЧИ»

ЧЕРЯЗОВА Лина Анатольевна — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи инструктори, фристайл (чанғи акробатикаси) бўйича олимпия ўйинлари чемпиони

«ХИЗМАТ КЎРСАТГАН СПОРТ УСТОЗИ»

КАВУНОВ Дмитрий Ефимович — Қишки спорт турлари бўйича олимпиячи ўринбосарлар тайёрлаш республика болалар ва ўсмирлар мактаби фристайл бўлимининг катта устози

ЛИСОВ Владимир Михайлович — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг қишки спорт турлари бўйича мутахассиси

Қуйидагилар Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин:

БЕЗЛЕПКИНА Алла Семёновна — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи ўринбосарлар тайёрлаш бўйича мутахассиси

БОЯРОГЛО Петр Леонидович — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг бош мутахассис-эксперти

РАЗГУЛЯЕВ Юрис Антонович — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи инструктори

СТЕРГИАДУ Алики Ахилеас — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитасининг спортчи инструктори, фигурали учиш бўйича Осиё чемпиони

РАҲМАТОВА Нодира Ҳакимовна — Ўзбекистон Республикаси давлат Жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси бўлими бошлиғининг ўринбосари.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 14 март.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВГА

Муҳтарам Президент!

Ушбу мактуб орқали Сизни ва мустақил мамлакатимиз халқини миллий ғурурни шакллантириш, она тупроқни севиш, маънавиятни юксалтириш, инсонларни ҳаётни қадрлашга, миллатлар ўртасида дўстлик, тинчлик, осойишталикни янада мустаҳкамлашда катта аҳамиятга эга бўлган умумхалқ байрами — Наврўз билан самимий муборакбод этамиз! Эл-юрт тинчлиги ва равнақи йўлидаги фаолиятингизда Сизга мустаҳкам соғлиқ, боқий умр тилаймиз!

Она ватанимиз тараққиёти йўлида баҳолиқудрат меҳнат қилаётган хўжалигимиз аъзолари республика раҳбариятининг фермер хўжаликлари манфаатларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қарорини астойдил қўллаб-қувватлайди. Вазирлар Маҳкамаси бизнинг «Умид» оилавий фермер хўжалигимизда тажриба айирбошлаш мақсадида семинар ўтказишга қарор қилганидан айниқса мамнунмиз.

Хўжалигимиз республикамизда фермерлик ҳаракати бошланган 1991 йилда раҳматли падари бузрукворимиз, иккинчи жаҳон уруши ногирони Турдали Назаров ташаббуси билан ташкил этилиб, «Умид» номини олган эди.

Республика телевидениеси ва матбуотида тажрибамизга катта эътибор берилаётгани, вилоятдаги турли ташкилотлар бизга амалий ёрдам кўрсатаётгани, энг муҳими — фермерлар Президент ҳимоясида экани кучимизга куч, ғайратимизга ғайрат қўшмоқда. Жамоамиз бу ғамхўрликка жавобан Наврўз умумхалқ байрами ва Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг уч йиллигини нишонлашга ўз ҳиссамизни қўшамиз, деб қарор қилди.

Сизни ишонтириб айтамизки, фермерлар халқ фаровонлигини ошириш ишида куч-ғайратларини аямайдилар.

Сизга ҳурмат ва эҳтиром билан Фарғона вилояти Ўзбекистон туманидаги «Умид» оилавий фермер хўжалиги аъзолари:

М. НАЗАРОВА, И. НАЗАРОВ, Р. ТУРДАЛИЕВ, М. ТУРДАЛИЕВ, Н. НАЗАРОВ, М. ТУРДАЛИЕВ, З. НАЗАРОВ, С. ТУРДАЛИЕВА, З. ТУРДАЛИЕВА, М. НАЗАРОВА, Н. НАЗАРОВА, Е. ТУРДАЛИЕВ.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА МУЛКНИ ДАВЛАТ ТАСАРРУФИДАН ЧИҚАРИШ ВА ХУСУСИЙЛАШТИРИШ ЖАРАЁНИНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ УСТИВОР ЙЎНАЛИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Мулкни изчиллик билан давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришни таъминлаш, шу асосда ижтимоий соҳага йўналтирилган кўп тармоқли бозор иқтисодиётини шакллантириш, давлатга даҳлдор бўлмаган соҳанинг ролини кучайтириш ва рақобат муҳитини вужудга келтириш мақсадида:

1. Белгилаб қўйилсинки, қуйидагилар мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш жараёнининг устивор йўналишлари ҳисобланади:

қимматбаҳо қоғозлар бозорини ривожлантириш ва очиқ усулдаги акционерлик жамиятларини ташкил этиш билан бир вақтда давлатга тегишли акциялар улушини қисқартириш орқали аҳолини иқтисодий ислоҳотлар жараёнига кенг жалб этиш;

кўчмас мулк бозорини, биринчи навбатда савдо, маиший, коммунал хизмат кўрсатиш объектларини ва тугалланмай қолган қурилиш иншоотларини танлов асосида сотиш йўли билан шундай бозорни шакллантириш;

улгуржи савдо корхоналарини хусусийлаштириш жараёнига жалб этиш орқали ишлаб чиқариш воситалари бозорини вужудга келтириш, шунингдек, товар-хомашё биржалари тизимини ривожлантириш;

таркиб топган ишлаб чиқариш ва бошқарув тузилмалари яккаҳокимлигини тугатиш, хусусийлаштириш чеклаб қўйиладиган корхоналар сонини камайтириш;

тендерлар ва кимошди савдоларини, сармояларга оид савдоларни ўтказиш, шунингдек, мол-мулкни тўғридан-тўғри сотиш йўли билан республика иқтисодиётига хорижий сармояларни жалб этиш;

корхоналарни хусусийлаштирилгандан кейин давлат томонидан қўллаб-қувватлашни таъминлаш.

2. Давлат ўз улушини сақлаб қоладиган очиқ усулдаги акционерлик жамиятларининг низомдаги маблағини жамлаш чоғида асосан акцияларнинг қуйидаги қисмлари кўзда тутилсин:

— давлатга тегишли;

— меҳнат жамоасига тегишли;

— хорижий шерикка тегишли;

— фонд биржаларида ва қимматбаҳо қоғозлар бозорида, шу жумладан чет элларда эркин сотиш учун мўлжалланган қисми.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг хусусийлаштириш жараёнларини чуқурлаштириш борасидаги ҳаракатлари режаси тасдиқлансин.

4. Ўзбекистон Республикасининг давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш давлат қўмитасига қуйидаги ҳуқуқлар берилсин:

ўз ваколати доирасида корхоналар ҳамда ташкилотларни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш шаклларини белгилаш, зарур норматив ҳужжатларни ва хусусийлаштириш комиссиялари тузиш тартибини ишлаб чиқиш ҳамда тасдиқлаш;

давлат мулки жамғармаси ва идораларга қарашли хўжалик ҳисобидаги бўлинмалар орқали фонд биржаларининг, кўчмас мулк савдоси биржалари, сармоя банклари ва жамғармаларининг муассиси ҳамда иштирокчиси бўлиш;

давлатга тегишли бўлган 1994 йилги дивиденд (даромад)дан ташкил этиладиган акционерлик жамиятларини ривожлантириш ва техника билан қайта қуроллантириш учун фойдаланиш.

5. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси:

икки ҳафта муддат ичида юқорида кўрсатилган устивор йўналишларга асосланиб республикада мулкни давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришга оид давлат дастурини пухта ишлаб чиқиб, тасдиқласин;

бир ой муддат ичида Ўзбекистон Республикаси ҳукуматининг қарорларини ушбу фармонга мувофиқ ҳолга келтирсин, амалдаги қонунларни ўзгартириш ва тўлдириш бўйича белгиланган тартибда таклифлар киритсин, республика вазирликлари, давлат қўмиталари ва идораларининг мазкур фармонга зид бўлган ҳужжатлари қайта кўриб чиқилиши ва бекор қилинишини таъминласин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1994 йил 15 март.

Вилоят ҳокимлигида

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА ЙИҒИЛИШИ

Наврўз байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича вилоят ташкилий қўмитасининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда вилоят ҳокимлиги бошқарма ва бўлимлари, ташкилот, корхона ва муассасаларнинг раҳбарлари, шаҳар ва туман ҳокимлари, уларнинг муовинлари, маҳаллаларнинг оқсоқоллари, қишлоқ фуқаролари йиғинлари раислари, фахрийлар, ички ишлар бўлимлари, маданият, тиббиёт муассасалари, санитария-эпидемиология хизмати ходимлари ҳамда қатор жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этдилар.

Вилоятда Наврўз байрамига кўрилаётган тайёргарлик, вилоятнинг барча ҳудудларини саранжом-сариштa қилиш, кўчат ўтқазиш ва ободонлаштириш ишлари қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида вилоят ҳокимининг муовини Ҳ. Ҳамидов батафсил ахборот берди.

Шундан сўнг Олмалиқ, Янгиобод шаҳарлари ҳамда Бекобод ва Қибрай туманларида Наврўзга тайёргарлик ишларининг бориши, тозалик ва ободонлаштириш ишлари бўйича ахборотлар ва ҳокимларнинг ҳисоботлари тингланди, муҳокама қилинди. Муҳокама давомида Наврўзга тайёргарлик, тозалик ва ободонлаштириш бўйича қилинаётган ишлар чуқур таҳлил этилди, қолган қисқа муддат ичида амалга оширилиши лозим бўлган тадбирлар, ташкилий ишлар аниқ белгилаб олинди.

Қуйичирчиқ, Зангиота ва Янгийўл туманларида тозалик ва саранжом-сариштaлик, ободонлаштириш ишларида аниқланган жиддий камчилик — нуқсонлар қандай бартараф этилаётганлиги ҳам алоҳида талабчанлик билан муҳокама қилинди. Ана шу туманларда ўз вазифаларига масъулиятсизларча муносабатда бўлган қатор раҳбарларга нисбатан кўрилган жазо чоралари эътиборга олинди ва улар кўпчилик олдида яна бир карра қатъий огоҳлантирилди.

Вилоятда тозалик, саранжом-сариштaлик ва ободончилик бўйича қатъий тартиб ўрнатиш, шанбалик ва ҳашарлар йўли билан кенг кўламдаги ишларни амалга ошириш, Наврўз байрамини ҳар жиҳатдан мукаммал, ташкилий жиҳатдан ибратли қилиб ўтказиш билан боғлиқ бўлган барча масалаларни тез ҳал этишнинг аниқ йўл-йўриқлари белгиланди, ташкилий қўмита аъзолари, вилоят фаоллари, шаҳар ва туман ҳокимлари, хуллас, вилоятдаги барча ташкилот, корхона, муассасалар раҳбарлари зиммасига аниқ вазифалар юклатилди.

Йиғилишни вилоят ҳокими, ташкилий қўмита раиси М. Икромов бошқарди ва якунлади.

НАВРЎЗ УМУМХАЛҚ БАЙРАМИ ШАРАФИГА

Фарғона вилояти Ўзбекистон туманидаги «Умид» оилавий фермер хўжалиги Наврўз умумхалқ байрами ва Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг уч йиллигини нишонлашга ўз ҳиссасини қўшишга қарор қилди. Ана шу мақсадда вилоят хайрия жамғармасига 500 минг сўм ўтказилади, Наврўз байрами куни Худоёрхон қишлоғи аҳолисига арзон нархда 300 килограмм гўшт, 200 килограмм сут сотилади, уруш ногиронлари, боқувчисиз қолган қарияларга гўшт ва сут бепул берилади.

«Умид» Ўзбекистон тумани халқ таълими бўлими билан биргаликда Худоёрхон, Қораёзбобо, Яккатут қишлоқларидаги учта мактабнинг VII-IX синф ўқувчилари ўртасида «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» шиори остида беллашув ўтказади. Биринчи ўринни олган уч нафар ўқувчига 50 минг сўмдан мукофот берилади. Мукофот Ўзбекистоннинг мустақиллик куни — 1 сентябрда топширилади.

Маълумки, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти 1994 йилни «Оила йили» деб эълон қилди. Шу муносабат билан 1 сентябрь куни Худоёрхон қишлоғида «Намунали оила» кўрик-танлови ўтказилади. Ғолибга бир бош бузоқ берилади.

Барча тадбирлар учун сарфланадиган маблағ хўжаликнинг хайрия жамғармаси ҳисобидан қопланади.

МАРКАЗИЙ БАНК МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Сўнгги вақтда биринчи апрелдан миллий валюта жорий этилиши ҳақида миш-мишлар тарқалди. Бу — ҳеч қандай асоси бўлмаган уйдирмадир. Пул ислоҳотини ўтказиш тахминан 1994 йилнинг иккинчи ярмига мўлжалланган. Ислоҳот ўтказишнинг аниқ вақти ҳақида аҳолига оммавий ахборот воситалари орқали маълум қилинади.

Республика ҳукумати ва Марказий банки миллий валютани жорий этиш тадбирларини уюшқоқлик билан, шошилмай амалга оширишни ниятидадир. Пулни алмаштиришнинг аҳоли учун салбий оқибатларини мумкин қадар камайтириш назарда тутилган. Бунинг учун ҳамма шарт-шароитлар яратилган.

Ўзбекистонда миллий валюта жорий этилгандан сўнг сўм-купон икки ой давомида аста-секин муомаладан чиқарилади. Бир вақтнинг ўзида миллий валюта ва сўм-купон муомалада бўлган даврда сўм-купон тўловларнинг ҳамма турларида қабул қилинади. Иш ҳақи, пенсиялар, стипендиялар ва бошқа тўловлар эса миллий валюта билан тўланади.

МУҚАДДАС РАМАЗОН ҲАЙИТИ КЕНГ НИШОНЛАНДИ

ИЙДИ РАМАЗОН МУБОРАК БЎЛСИН!

Бисмиллоҳир раҳмонир раҳим.

Азиз ватандошлар, мўъмин мусулмонлар!

Юртимиз фуқароларини, барча мусулмонларни муқаддас Рамазон ҳайити билан самимий муборакбод этамиз.

Бу кун беҳад шарофатли ва саодатли бир айёмдир. Инсонни руҳий камолот ва адолатга, поклик ва меҳр-оқибатга, маънавий юксакликка мушарраф этгувчи муборак Рамазон ҳайитини ҳаммамиз бир бўлиб — муборак истиқлол шароитида ва юртимизнинг комил раҳбарияти бошчилигида умумхалқ шодиёнаси сифатида нишонланмоқдамизки, бунинг учун Тангри таологa чексиз шукроналар айтмоғимиз фарз.

Оллоҳ таолонинг буюк нияти ила қадим аждодларимиз тафаккури ислом нури билан мунаввар бўлган эди. Донишманд ва заҳматкаш халқимиз бу муборак илоҳий таълимотни ҳар томонлама ўрганибгина қолмай, унинг ривожи ва тараққиётига оламшумул ҳисса ҳам қўшди. Имом Бухорий, имом Термизий, Хожа Аҳмад Яссавий, Бурҳониддин ал-Марғиноний, Хожа Баҳоваддин Нақшбанд, Хожа Аҳрори валий сингари улуғ руҳоний боболаримизнинг номлари бутун мусулмон дунёсида, жаҳон маданий оламида машҳур, азиз ва мукаррамдир.

Ана шундай зоти шарифларнинг маънавий ворислари бўлмиш биз — Ўзбекистоннинг бугунги халқи шу боис ҳам Рамазон ҳайитини алоҳида ифтихор ва шоду хуррамлик билан байрам қилишга ҳақлидирмиз. Бу байрам, аввало, одамизот қалбидаги иймон, меҳр-муҳаббат, мурувват, шафқат ва ҳамият каби эзгу ва ноёб инсоний туйғуларнинг бекиёс бир намойиши эканлиги билан ҳам эътиборга молик.

Биз барчамиз баҳамжиҳат бўлиб, Ватанимиз — севикли Ўзбекистонда тинчлик, дўстлик, одамийлик, миллатлар тенглиги ва иноқлиги, катталарга иззат, кичикларга шафқат устувор бўлган жамият барпо этишга бел боғлаганмиз. Турмушимизни ҳар жиҳатдан кўркам ва нурафшон этишда, ёш наслимизни ҳалол ва меҳнатсевар, фозил ва ватанпарвар инсонлар қилиб камол топтиришда, иймон заволи бўлган жаҳолат ва бидъатни, кибру ҳавою нафс балосини енгиб ўтишда дин аҳлининг, оқил уламоларнинг доно ўгитлари, илму ҳикматга йўғрилган тарбиятлари айниқса бемисл аҳамият касб этади. Зеро динимиз ҳар бир инсонни бу дунёда фақат савобли амаллар қилишга ва шу тариқа охират дунёсини обод этишга ўргатади.

Қадрли биродарлар! Муҳтарам юртдошлар!

Қутлуғ Рамазон кунларида ўтганлар руҳини ёдга олиш, уларнинг яхши фазилатларини хотирлаш халқимизнинг эзгу одатидир. Барча ўтган инсонларнинг охиратлари обод, иймонлари саломат бўлсин, қолган бандаларни Оллоҳ таоло ёрлақасин.

Юртимизда тинчлик-тотувлик, хонадонларимизда бахту саодат, файзу баракот доимо барқарор бўлсин!

Муфтий Ҳожи Мухторхон АБДУЛЛОҲ ўғли.

* *

Собир Раҳимов туманидаги Мирза Ғолиб маҳалласида қурилаётган янги масжидда Ҳайит намози ўқилди. Сураткаш Н. МУҲАММАДЖОНОВ бу лавҳаларни ана шу намоз куни олган.

УМИДБАХШЛИК

Мустақил Ватанимизнинг ҳамма шаҳар ва туманлари қатори вилоятимизда ҳам ийди рамазон бу йил ниҳоятда уюшқоқлик билан нишонланиб, катта шодиёнага айланди.

Ҳайит намози кўп жойларда таъмирланган, янги қурилган масжидларда ўқилди. Чунончи Ангрен шаҳрида қурилган «Қорабоғ» масжиди шу куни мусулмонларга ўз бағрини очди. Бекобод тумани маркази Зафардаги янги улкан Амир Ҳамза масжиди ибодатга келган жуда катта жамоани ўз бағрига сиғдираолди. Намоз олдидан бўлган ваъзхонликларда домлалар Ўзбекистон Президенти И. А. Каримовнинг юртимизни оғир шароитдан олиб чиқиш йўлида олиб бораётган жуда катта саъи-ҳаракатларини қўллаб-қувватлаб, Ўзбекистонимизнинг истиқболи порлоқ бўлишини худодан сўраб, ҳаётимиз яхшиланишига умидлар билдиришди.

Ҳайит арафасида ҳамма жойда ободончилик ишлари ўтказилди. Мозорлар тартибга келтирилди, одамлар ёдгорликларни зиёрат этиб, дуои фотиҳа қилиб келишди. Ўтганларни хотирлаш, келин тушган оилаларга келин саломларга бориш каби азалий удумларимиз бажо келтирилди. Кексалар, беморларни йўқлаш, ногиронлар, етим-есирларнинг кўнглини олиш, уларга мурувват кўрсатиш, таъзияли оилаларга бориб, инсонийлик бурчини адо этиш каби одатларимизда халқимизнинг меҳр-шафқатлилиги, инсонийлиги яна бир карра намоён бўлди.

ЗАНГИОТА МАСЖИДИДА

Бугунги кунда ким билан гаплашманг, мустақиллик шарофатидан, шу туфайли, ўзлигимизни таниб, миллий қадриятларимизнинг тикланганлигидан мамнун эканлигини билдиради. Ҳақиқатдан, куни кеча барча мўмин-мусулмонларнинг энг катта байрами — Рамазон ҳайитини жуда кенг нишонлаганлигимиз айтиш мумкинки, миллий ғururимиз тикланганлигининг ёрқин исботидир. Вилоятимизнинг энг муқаддас зиёратгоҳларидан бўлмиш Зангиота масжиди шу куни одамлар билан ниҳоятда гавжум бўлди. Бу ерга тўпланган ёшу кекса, Ҳайит намозини муқаддас Зангиота масжидида ўқишни ният қилиб келган зиёратчилар ҳам шундай кунларга етказганига Оллоҳга шукроналар айтиб, бирбирларини энг улуғ байрам билан муборакбод этдилар. Масжид имом хатиби Маъруфхўжа домла барчани ийди рамазон билан муборакбод этди. Унинг мусулмончилик қоидалари, савоб ва саховат ҳақидаги маърузаси тўпланганларда катта таассурот қолдирди.

ИЙМОИ-ЭЪТИҚОДГА ДАЪВАТ

Бу йилги рўза ҳайити одамлар қалбига баҳор нафаси, шодлик, қадриятларимизнинг тикланаётганлигидан ғурурланиш туйғуларини олиб кирди. Барча туман, шаҳарлар қатори Чиноз шаҳри, Янги Чиноз шаҳарчаси, Олмазор қўрғони, Эски Тошкент қишлоғи, Яллама масжидларидаги ҳайит номозларига кишилар жуда кўп келишди. Шунингдек жамоа хўжаликларидаги кичик масжидларда ҳам ҳайит номозлари ўқилди.

Ҳайит номозларидан сўнг масжидларнинг имомлари муқаддас Қуръон оятларидан ўқиб, шарҳлаб бердилар. Кишиларни имон-эътиқодли бўлишга, мустақил республикамиз келажаги учун муносиб ҳисса қўшишга даъват этдилар.

ҲАЙИТЛИК УЛАШИЛДИ

БЎКА. Эътиқод — одамларни, яхши эзгу ишларга руҳлантиради. Эътиқодли одам инсофли, диёнатли, меҳр-оқибатли бўлади. Ислом дини ақидаларининг асл моҳияти ҳам ана шуида. Туман марказидаги Учқўрғон масжидига эрта тонгдан бошлаб охорли кийимларни кийиб, ясаниб-тусаниб ҳайит намозига келган мўмин-мусулмонлар ўз эътиқодларига садоқатли эдилар. Улар шу кунларга етказганига шукур қилишар, бир-бирларини Ийди рамазон билан қутлашар, яхши тилаклар билдиришар эдилар.

6 мингга яқин мусулмон йиғилган ҳайит намозини масжиднинг имоми Низом Марҳумов олиб борди. У тўпланганларни катта байрам билан қутлади. Мўмин-мусулмонларни республикамиз мустақиллигини мустаҳкамлашда фаол иштирок этишга, ҳар бир ишда ҳалоллик, поклик, софдилликка амал қилишга даъват этди.

Шу куни туманнинг бошқа ҳудудларидаги катта-кичик масжидларда ҳам гавжумлик билан ҳайит намози ўқилди.

Ҳайит намозидан сўнг мусулмонлар энг яқин қариндош-уруғларини зиёрат қилдилар, ногиронлар, ночор оилаларни бориб кўриб, ҳол-аҳвол сўрадилар. Ҳайитлик улашдилар. Марҳумларнинг қабри зиёратгоҳга айланди, уларнинг руҳлари ёдга олинди. Қуръон тиловат қилинди.

Ҳамма ерда бўлганидек, туманда ҳам ҳайит намози катта шодиёнага айланиб кетди.

Н. ИСАЕВ.

ҲАҚИҚИЙ ШОДИЁНАГА АЙЛАНДИ

Мамлакатимизнинг барча мўмин-мусулмонлари инсонни руҳий ва жисмоний камолотга, маънавий юксакликка даъват этувчи муқаддас Рамазон ҳайитини кенг нишонламоқда. Оқибат, меҳр-шафқат каби туйғулар намойишига айланган бу муборак байрам якшанба куни ҳайит номози билан бошланди.

...Тошкентдаги Тиллашайх масжиди эрта саҳарданоқ намозхонлар билан гавжум бўлди.

Жамоат дастлаб бомдод намозини адо этди. Сўнгра Мовароуннаҳр диний идораси раиси муфтий Ҳожи Мухторхон Абдуллоҳ ўғли Қуръони Карим ва ҳадиси шарифдан ибратли мисоллар келтириб, рамазоннинг фазилатлари хусусида ваъз айтдилар. Муфтий, жумладан, бундай дедилар:

— Истиқлол шарофати ила мамлакатимизда ийди Рамазон эмин-эркин байрам қилинадиган бўлди. Ҳозир жумҳуриятимизда минглаб масжид, 70 тага яқин мадраса фаолият кўрсатмоқда. Бир неча йил муқаддам ийди Рамазон, ийди Қурбон байрамларида диний маросимлар қўрқа-писа адо этилар эди. Бугун жумҳуриятимиз амалга ошираётган хайрли ишлар натижаси ўлароқ, халқимиз ҳам, динимиз ҳам эркинликка юз тутди. Ҳайит дам олиш куни деб эълон қилинди.

Муфти жаноблари сўзлари ниҳоясида барча мусулмонларни Мовароуннаҳр диний идораси ҳайъати номидан улуғ айём билан муборакбод этдилар. Ийди Рамазон намози Тиллашайх масжиди имоми Абдурашид Қори Баҳромов бошчилигида ўқилганидан сўнг марҳумлар руҳига Қуръон тиловат қилинди. Яратгандан истиқлолимизга истиқбол, юртимизга иқбол, ишларимизга ривож тиланди.

Ийди Рамазон намози пойтахтдаги барча жоме масжидларида адо этилди. Тошкентда фаолият кўрсатаётган мусулмон давлатлари элчихоналари ходимлари ҳамюртларимиз билан бир сафда намоз ўқидилар.

Мамлакатимизнинг барча шаҳар ва қишлоқларида ҳайит намози ўқилди.

Уларда одам беҳад кўп бўлди. Жумладан, мусулмон оламининг қутлуғ зиёратгоҳи — Баҳоуддин Нақшбанд меъморий мажмуининг улкан саҳнига намозхонлар сиғмай кетди. Самарқанднинг кўҳна Регистон майдонида шаррос қуйган ёмғирга қарамай, ҳеч ким табаррук куннинг фарзи — ҳайит намозини тарк этмади. Андижон шаҳридаги «Девонабой» масжидида аввалги йиллардагидан бир неча марта кўп — 40 мингдан зиёд намозхон тўпланди.

Шу куни республикадаги барча муқаддас масканлар, қабристонлар одам билан гавжум бўлди. Айниқса, Сурхондарёдаги буюк муҳаддис Абу исо Термизий, ҳаким ат-Термизий, Хожа Алоуддин Аттор, Сўфи Оллоёр каби ислом алломаларининг руҳи покини хотирлаш мақсадида қўшни вилоятлардан мўмин-мусулмонлар келди. Фарзандлар ота-оналари, қариндош-уруғлари, беморлар ҳолидан хабар олди. Елғиз, хаста, ногирон кишиларга, етим-есирларга мурувват кўрсатилди.

Ўзбекистон халқи Рамазон ҳайитининг бундай катта тантана, шод-хуррамлик билан нишонланишини юртимизнинг мустақиллиги, республика Президенти ва ҳукуматининг динимизни, унутилаёзган миллий қадриятларимизни тиклаш, халқлар ўртасида меҳр оқибат, тотувлик, биродарлик ришталарини мустаҳкамлаш борасида қилаётган саъй-ҳаракатлари билан боғламоқда.

Ийди Рамазон ҳайити юртимизда ҳақиқий шодиёнага айланди.

(ЎзА).

Вилоят ҳокимлигида

ТЕРАК ЭКИНГ

ОЧИҒИНИ айтиш керак, саноатнинг, аҳолининг ёғоч-тахта-қурилиш материалларига бўлган эҳтиёжини қондириш ҳозирги кунда катта муаммо бўлиб қолди. Яқинда 1 кубометр тахтанинг нархи 50—80 минг бўлибди, деган гапни эшитиб ёқа ушлагандик. Бу қанақаси бўлди? Айни кунларда эса 1 кубометр ёғоч-тахтанинг нархи осмонга чиқиб кетди. Сабаби аён. Биз узоқ йиллар давомида Русияга мутеъ бўлиб келдик. Ўзимизнинг, жумҳуриятимизнинг тупроқ иқлим шароити ёғочбоп дарахтларни ўстириш учун ғоят қулай бўлгани ҳолда бу имкониятдан фойдаланишни истамадик.

Эндиликда эса бу аҳволга ортиқ йўл қўйиб бўлмайди. Биз ўзимизни ўзимиз ёғоч материаллари билан тўла-тўкис таъминлаш, бу соҳада ҳам мустақилликка эришиш учун ҳамма шарт-шароитларга эгамиз. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1994 йил 8 февралдаги «Саноат теракчилигини ривожлантириш ва бошқа тез ўсувчи ёғочбоп дарахтзорларни барпо этишга оид чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарори ғоят катта аҳамиятга эга, вилоятимизда келгусида бу соҳада қилинадиган ишларимиз учун муҳим дастуриламал бўлди.

Тошкент вилояти ҳокимлиги ҳам ана шу муҳим ҳужжатда қўйилган вазифалардан келиб чиқиб, халқ хўжалиги ва аҳолининг ёғоч-тахталарга бўлган эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш ва вилоятнинг табиий-иқтисодий имкониятларидан фойдаланишнинг самарадорлигини ошириш мақсадида қарор қабул қилди. Ана шу қарор асосида ишлаб чиқилган дастуриламал бўйича 1994—2003 йилларда вилоят туманларида ноқулай, унуми кам бўлган суғориладиган ерларда саноат учун теракзорлар ва ёнғоқзорлар барпо этиш юзасидан аниқ йўл-йўриқлар белгиланди, топшириқлар берилди.

Ана шу йиллар давомида вилоят бўйича 7055 гектар майдонда теракзорлар барпо қилинади. Бу йил эса 705 гектар ерга ҳар хил навдаги терак кўчатлари ва қаламчалари, 50 гектар ерга ёнғоқ экилади. Ота-боболаримизнинг яхши анъаналари, удумлари қайта жонланади. Мутахассислар ва тажрибакорларнинг гувоҳлик беришича, бизнинг иқлим шароитимизда теракнинг оқ терак, кўк терак, мирза терак сингари навлари яхши ўсади. Узоғи билан 8—10 йилда иморатбоп, саноатбоп ёғоч-тахта материаллари олиш мумкин. Айрим навлар борки, агар уларнинг кўчатлари экилиб, рисоладагидек парвариш қилинса, бир йилда бундай терак кўчатларининг бўйи ҳатто 4—5 метргача етади. Бундай теракларда 5—6 йилда яхши «ҳосил» олиш мумкин.

Яқинда ана шу қарор асосида Тошкент вилояти ўрмон хўжалиги даласида амалий семинар-йиғилиш ўтказилди. Бу йиғилишга туманлар деҳқончилик-саноат уюшмаларининг раислари, ўрмон хўжаликлари раҳбарлари, шунингдек, ўрмончилик масаласига даҳлдор ташкилотларнинг мутасаддилари, вилоят сув хўжалиги, мева, сабзавот-узум саноати раҳбарлари таклиф этилди.

Йиғилишни вилоят ҳокимининг ўринбосари И. Тожибоев очди ва олиб борди. Йиғилишда туманларда белгиланган топшириқларни бажариш юзасидан қандай ташкилий, иқтисодий чора-тадбирлар амалга оширилаётганлиги, дарахтзорлар барпо этувчи ва уларни парвариш қилувчи, пайхон қилинишдан, касалликлар ва заракунандалардан сақлаш учун масъул ихтисослаштирилган бўлинмалар ташкил этиш, ҳар бир ҳудудда, туманда тераклар, тез ўсувчи ёғочбоп дарахтларни экишни жадаллаштириш масалалари муҳокама қилинди.

Йиғилишда Бекобод тумани деҳқончилик-саноат уюшмаси раиси Х. Пирнапасов, Чиноз тумани деҳқончилик-саноат уюшмаси раиси У. Мирсобиров ва бошқалар сўзга чиқиб, кўчат экиш ва теракзорлар барпо этиш юзасидан ўз туманларида қандай ишлар амалга оширилаётганлиги, режалари, таклиф ва мулоҳазаларини айтдилар. Вилоят иқтисодиёти, саноати учун теракзорлар ва бошқа тез ўсувчи ёғочбоп дарахтзорлар барпо этишга оид чора ва тадбирларни амалга оширишда жамоатчиликнинг кенг иштирок этишини таъмин этиш ғоят муҳим масала эканлиги қайд қилинди. Бунинг учун аҳоли ўртасида катта тушунтириш ишларини олиб бориш, терак кўчатларини яхлит майдонларда экиб-ўстириш билангина чегараланиб қолмасдан, шунингдек, суғориш иншоотлари, коллектор-зовурларнинг бўйлари, йўлларнинг чеккаларига ҳам экиш бўйича имкониятлардан тўла-тўкис фойдаланиш долзарб вазифа қилиб қўйилди.

Дарахтзорлар ва кўчатзорлар барпо этишга оид меёрий-услубий ҳужжатларни барча манфаатдор ташкилотларга ўз вақтида етказилиши, зарур бўлган ҳолларда жойларда кўчат ўтказиш схемалари ҳақида пишиқ-пухта йўл-йўриқ кўрсатиб, тушунтиришлар бериш — ишнинг муваффақиятини таъминлайди. Шуни унутмаслик керакки, олимлар ва мутахассисларнинг тавсиялари бўйича кўчат 20—25 сантиметр оралиқда экилганда яхши самара бериши ва кўп миқдорда ёғоч-тахта материаллари олиш мумкин бўлади. Лекин бунда ҳар бир ҳудуднинг, жойнинг иқлим шароитлари ҳамда навнинг хусусиятлари ҳам ҳисобга олиниши керак.

Йиғилишда Ўзбекистон ўрмон хўжалиги Давлат қўмитасининг раиси А. Хоназаров иштирок этди.

● Қарор ва ижро ●

ТАЙЁРГАРЛИК ҲАР ТОМОНЛАМА БЎЛСИН

УМУМХАЛҚ байрами — Наврўзга қандай тайёргарлик кўрилмоқда? Жойларда ободончилик ишлари ва тозалик-санитария ҳолатлари қай аҳволда? Мазкур масалалар билан боғлиқ ишлар мажмуаси Юқоричирчиқ туманидаги текширувлар мазмуни бўлди. Бу ерга келган вилоят ташкилотлари — молия, ички ишлар бошқармаси раҳбарлари, халқ таълими, вилоят автотрести, нафақа жамғармаси, вилоят маданият ишлари бўйича бошқарма бошлиқлари, вилоят санитария-эпидемиология станцияси ва бошқа қатор ташкилотлар вакиллари Наврўз байрамига тайёргарлик ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш, ободончилик, кўкаламзорлаштириш, шу жумладан, терак кўчатлари экиш ишлари билан яқиндан танишдилар.

Текширув иштирокчилари «Соҳибкор» ишлаб чиқариш бирлашмаси (раҳбари — Б. Эшонов)да бўлганларида, юқорида қайд этилган тадбирлар билан бир қаторда дала ишларининг олиб борилиши билан ҳам қизиқдилар. Унда экин-тикин техникасининг баҳорги мавсумга тўлиқ шай эмаслиги маълум бўлди. Кўчалар, хонадонлар атрофлари, ариқ зовурлар тозалиги кўнгилдагидек эмас. Жойларда чиқиндилар тўпламлари тез-тез кўзга ташланади.

Бироқ, одамларнинг умумхалқ байрамига жўшилинч билан тайёргарлик кўраётганликлари сезилиб турарди. Куни кеча ўтказилган ҳашар ҳам тайёргарлик кўришда яхши туртки бўлди. Ариқ-зовурлар чеккаларига жуда кўп янги ниҳоллар ўтказилди, анчагина ҳудудлар чиқиндилар ва ахлатлардан тозаланди.

Мазкур хўжалик боғдорчилик-узумчиликка ихтисослашганлиги боис ерларни текислаш ва мелиоратив ҳолатини яхшилаш борасида қатор агротехникавий тадбирлар адо этилмоқда. Олма, олхўри, узумнинг янги кўчатларини олиш учун вилоят ўрмон хўжалиги ва бошқа жойларга маълум миқдорда маблағлар ўтказилган.

Туманнинг бошқа ерларида ҳам тайёргарлик ишлари маромида давом этмоқда. Шу билан бир қаторда истиқболдаги масалалар — мева, сабзавот консервалари цехи, аҳолини гўшт ва гўшт маҳсулотлари билан таъминлайдиган фирма очишга ҳам ҳозирлик кўрилмоқда.

Кун тартибидаги масала — Наврўзга тайёргарлик, ободонгарчилик, тозалик-санитария ҳолати бўлса ҳам, одамларни янги иш жойлари билан таъминлаш, янги кичик ва ўрта корхоналар қуриш масалалари ҳам четда қолмади. Туман ҳокими М. Калкулов, унинг ўринбосарлари якуний йиғилишда белгилаб берилган вазифаларни ўзлари учун қайд қилиб олдилар.

Текшириш натижалари бўйича ўтказилган якуний йиғилишни вилоят ҳокими ўринбосари Ҳ. Ҳамидов олиб борди ва яқин ўртада туман ҳокимлиги, мазкур ҳудуддаги корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, хўжаликлар амалга ошираdиган ишлар мажмуасини белгилаб берди.

АҲВОЛ ЎРГАНИЛДИ

Шу йилнинг 5 февралида ўткир юқумли ва хавфли касалликларнинг олдини олиш юзасидан бўлиб ўтган вилоят фавқулодда комиссиясининг йиғилишида аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш, шаҳар ва қишлоқларда тозалик, ободончилик ишларини қатъий амалга ошириш масалалари муҳокама этилиб, аниқ тадбирлар белгиланганди. Ана шундан буён вилоятимизнинг барча шаҳар ва туманларида ана шу тадбирлар асосида амалий иш бошланиб, мазкур ҳаракат ҳокимликлар ва мутасадди раҳбарлар томонидан назорат қилинмоқда.

Ўтган шанба куни вилоят ҳокимининг муовини Баҳодир Маҳситов бошчилигидаги фаоллар гуруҳи Қибрай туманида тозалик, ободончилик ҳамда Наврўз байрамига тайёргарлик ишлари билан танишдилар. Улар тумандаги Чинобод қишлоғида, «Бурота» жамоа хўжалигига қарашли сут-товар фермасида, «Турон», «Маданият» жамоа хўжаликларида бўлдилар, «Қизил шалола» хўжалигидаги теракзорларни бориб кўрдилар. Шу куни вилоят ҳокимининг қарорини бажариш юзасидан туманда қатор ишлар амалга оширилаётгани алоҳида қайд этилди, йўл қўйилган айрим камчиликларни тугатиш борасида йўл-йўриқлар кўрсатилди, муаммолар жойларнинг ўзида ҳал этилди.

Фаоллар гуруҳи туманда кўкаламзорлаштириш, айниқса, теракзорлар барпо этиш бўйича олиб борилаётган ишларни қўллаб-қувватладилар. Туманда бўлиб ўтган Наврўзолди шанбалигида кўча ва маҳаллаларда санитария ҳолати яхшиланибгина қолмай, минг тупдан кўпроқ терак ва бошқа мевали дарахт кўчатлари ўтқазилгани, Жўра Хоназаров бошчилигида туман фахрийларининг ҳар бир киши 10 тупдан кўчат экиш ташаббуси билан чиққанлиги ва бундай ибратли ташаббусларни вилоятда кенг ёйиш лозимлиги гуруҳ аъзолари томонидан таъкидлаб ўтилди.

МАЪНАВИЯТ ВА МАФКУРАГА БАҒИШЛАНДИ

Ўзбекистон Халқ Демократик Партияси Янгийўл шаҳар кенгашида Ўзбекистон ХДП Марказий Кенгашининг иккинчи котиби, Ўзбекистон Фанлар академиясининг И. Мўминов номидаги фалсафа ва ҳуқуқ институти директори, фалсафа фанлари доктори Абдулҳафиз Жалолов билан учрашув бўлди. Учрашувга шаҳар бошланғич партия ташкилотларининг котиблари, ёш партия аъзолари, маҳалла қўмиталари раислари ташриф буюрдилар.

А. Жалоловнинг «Мустақиллик, маънавият ва мафкура» мавзуидаги маърузасини йиғилганлар қизиқиш билан тингладилар. Сўнгра улар ўзларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоблар олдилар.

Учрашувда Ўзбекистон ХДП Тошкент вилоят Кенгашининг биринчи котиби У. Турғунов қатнашди.

К. ЖУМАҚУЛОВ.

Наврўз нафаси

«ТЕНГ ЭМИШ БЎЙИЮ СОЧИ»

Улкамизга интиқиб кутаганимиз фасли баҳор ташриф буюриб, табиат аста-секин жонлана бошлади. Халқимиз ўзининг энг қадимий ва навқирон байрами — Наврўзни муносиб нишонлаш тараддудида. Дарҳақиқат, тарихга назар солсак ҳам Шарқда, хусусан, Урта Осиёда Наврўз жуда қадимдан байрам қилинган. Айрим ёзма маълумотларга кўра Наврўз қадимги эронликларда Ахмонийлар давридан (эрамиздан аввалги 558—530 йиллар) одат тусига кирганлиги маълум.

Урта Осиёда эса ушбу байрам ҳақида Абу Райҳон Беруний (973—1048)нинг «Қадимги халқлардан қолган ёдгорликлар», «Қонуни Маъсудий» ва «Ат-тархим» асарларида ва Умар Хайёмнинг ажойиб асари «Наврўзнома» рисолаларида батафсил ёзиб қолдирилган. Умар Хайём ўз асарида «Шоҳ Жамшид шу кунни (фарвардин ойининг бошн) Наврўз деб аталсин ва одамларга ҳар йили фарвардин киришини байрам қилишни, уни янги йил деб ҳисоблашни буюрди,— деб келтиради.

Улуғ бобокалонимиз Мир Алишер Навоий ҳам «Хазойинул-маоний» асарида нафис ўхшатиш билан Наврўздаги куну-тун тенглигини шундай изоҳлайди:

Васли аро, кўрдим, тенг эмиш бўйи-ю, сочи,
Тун-кун тенг экан зохир ўлур бўлди Наврўз.

Қадимги ёзма ёдгорликлардан маълум бўлишича Наврўз олти кун давомида байрам қилинган. Аммо эронликларда Наврўз доим ҳам йилнинг баҳор фаслига тўғри келавермаган. Чунки қуёш йили ҳар йили 365 кун бўлмай тўрт йилда бир 366 кун бўлиб, буни кабиса йили дейилади. (кабиса — арабчада қўшимча дегани). Шу сабабли эронликлар кабиса йилини ҳисобга олмагач баъзида Наврўзни ёзда, ҳаттоки куз ойларида байрам қилишган.

Тарихий манбаларга кўра Салжуқийлар шоҳи Жалолиддин Маликшоҳ Салжуқий буйруғига биноан Умар Хайём бир қанча астрономлар билан ҳамкорликда 1079 йили ҳижрий-шамсий йил ҳисоби бўйича анча мукаммал янги календар ишлаб чиқдилар ва Наврўз баҳорги тенг кунликда нишонланадиган бўлди.

Мустақилликка эришган юртимизда Наврўз ўзгача бир шоду-хуррамлик билан байрам қилинмоқда. Ушбу кунда барча соҳа кишилари қатори бадиий ҳаваскорлик жамоалари ҳам фаол иштирок этадилар. Катта Наврўз сайлида ашула ва рақс жамоалари, масхарабоз, қизиқчи ва полвонлар, кўплаб фольклор-этнограф гуруҳлари ўз санъатларини намойиш этадилар.

Хусусан, Тошкент шаҳри ва вилоятимизда ҳам бу йилги Наврўзга ўзгача бир тараддуд кўрилмоқда. Шу муносабат билан миллий қадриятларни тиклаб, халқ анъана ва урф-одатларини, маросимларини, меҳр-оқибатни тарғибот этувчи турли тадбирлар ўтказиш мўлжалланган. Булар орасида халқ ҳунармандчилиги асарлари савдоси, спорт байрамлари,оммавий беллашувлар, байрам томошалари ўтказиш ҳам режалаштирилган.

Бундан ташқари кўчалар, боғлар, хиёбонлар ободонлаштирилмоқда, уруш ва меҳнат фахрийлари, ногиронлар ҳолидан хабар олиш, уларга баҳоли қудрат ёрдам уюштириш каби хайрли ишлар ҳам режада бор.

Ғ. ТУЛАГАНОВ.

● КУКЛАМнинг илиқ-иссиқ кунлари бошланиши биланоқ ҳамма ерда кўчат экиш, боғ яратиш ишлари бошлаб юборилди. Бу тадбир Паркент тумани ҳудудларида ҳам уюшқоқлик билан ўтказилмоқда. Суратда: туман умумий овқатланиш бўлими бош ҳисобчиси Ҳусниддин Беков ҳамда ҳисобчи Муаттар Икромовалар кўчат экишмоқда.

А. МАМАДАМИНОВ олган сурат.

ТАБИАТНИНГ ЎЗИ ТАБИБ

● **ПЕТРУШКА** астма касалига, нафас қисилишига фойдалидир.

● **КАШНИЧ** уруғини шинни билан ичилса, гижжаларни туширади.

● **АЧЧИҚ БОДОМ** жигар ва талоқдаги тиқилмаларни очади, буйракдаги тиқилмаларни тозалайди, тошларни майдалайди.

● **САРИМСОҚПИЁЗ** бош оғриғига, қулоқ оғриғига фойдалидир. Қайнатмаси ичак оғриқларига фойдалидир. Еғи қиздиради, латифлаштиради, бачадон бўғими касалига олиб келадиган бачадон оғзининг юмилиб қолишига йўл қўймайди.

● **ЯЛПИЗНИНГ** шираси асал билан аралаштириб оғриган қулоққа томизилади. Ялпиз меъдани мустаҳкамлайди ва уни қиздиради, ҳиқичоқни тўхтатади. Сариқ касалига фойда беради.

● **ЛАВЛАГИ** баргининг сиқиб олинган суви сўгалларни кўчиради ва битларни ўлдиради. Баргининг қайнатилгани оловда куйганга фойдали. Асал билан қўшиб суртилса, темиратқини йўқ қилади.

● **МУРЧ** мағиз билан қўшиб чайнаса, ёпишқоқ балғамни кўчиради ва бутунлай йўқотади. У оғриқларни босувчи ва асабни қиздирувчидир. Мурчни истаъмол қилиш соғлом кишиларгагина тавсия қилинади.

Ҳуршида МУҲСИМОВА тўплади.

«НАВРЎЗ» ЖАМҒАРМАСИГА ЎТКАЗИЛДИ

Вилоятимизнинг шаҳар ва қишлоқларида истиқомат қилувчи ҳар бир каттаю кичик фуқаро бу жамоа хизматидан баҳраманд бўлган. Унинг аъзолари бошқараётган сон-саноқсиз автобуслар йўналишларини санаб саноғига ҳам етиб бўлмайди. Улар барча манзилгоҳларни бир-бири билан боғлаб турипти. Бу билан узоғимизни яқин, оғиримизни енгил қилмоқдалар.

Уз сафига минглаб транспортчиларни бирлаштирган «Тошвилоятйўловчитранс» концерни жамоаси умумхалқ ҳашари куни ҳам аҳоли хизматида бўлдилар. Оддий кунлардагидан бирмунча кўп автобуслар йўналишларга чиқди. Амалга оширилган жаъми иш ҳажми бир юз миллион сўмликдан ҳам ошиб кетди. Юз минглаб кишилар бу транспортчилар меҳнатидан баҳраманд бўлдилар. Хашарчиларнинг сафида олти минг ўттиз бир нафар ҳайдовчи, муҳандис-техник ходимлар, хизматчилар бўлишди.

Бундан ташқари, иморатлар, транспорт воситаларини таъмирлаш, корхоналар ҳудудларини ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, тозалаш юзасидан каттагина ҳажмдаги юмушлар ҳам амалга оширилди. 330 та автобус тўла ва жорий таъмирланди. Сал кам олти мингта манзарали ва мевали дарахт кўчатлари ўтказилди. Шу куни тушган 23 миллион 456 минг сўмлик маблағнинг эллик фоизи «Наврўз» жамғармасига ўтказиладиган бўлди. Унинг иккинчи ярми эса жамоа ихтиёрида қолади ва байрамни нишонлашга, шунингдек кўп болали ва ночор оилаларга, ногиронлар ва нафақахўрларга моддий ёрдам сифатида берилади ҳамда бошқа шундай ҳайрия ишларига сарфланади.

Ҳ. МУҲСИМОВА.

Ҳеч ким четда қолмади

Янгиобод шаҳрида Наврўзга бағишланган умумхалқ ҳашари барча шаҳарликларнинг фаол иштирокида уюшқоқлик билан ўтди. Ҳеч ким бу хайрли ишдан четда қолмади. Шанбаликда дастлабки дарахт кўчатлари ўтқазилди, ариқ-зовурлар тозаланди, ирригация тармоқларини сув тошқини натижасида босиб кетган тош ва шағалдан тозалашда турли-туман техника воситалари, машиналар ва экскаваторлардан фойдаланилди.

Умумхалқ ҳашари куни кўпгина жамоалар самарали ишладнлар. «Имконият» хўжалик ҳисобидаги ишлаб чиқариш-тижорат бирлашмаси, 3-автомобиль базаси жамоалари шулар жумласидандир. «Дўстлик», Охунбобоев, Олтинбел маҳаллаларининг жамоалари ҳам шанбаликда фаол қатнашдилар. Уларда иш яхши ва пухта ташкил этилганлиги учун ҳам самараси кўнгилдагидек бўлди. Маҳсулот ишлаб чиқариш қатори кенг кўламда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари амалга оширилди.

Шаҳар аҳолиси ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш бўйича зарбдор ўн кунлик эълон қилди. Шунинг учун ҳам бундай ишлар фақат бугунги шанбалик билан чекланиб қолмайди. У яна давом этади. Айни вақтда сув манбаларини доим тоза ҳолда сақлашга алоҳида эътибор берилади.

Т. АЛЕКСАНДРОВ.

Умумхалқ ҳашари куни Қибрай салқин ичимликлар комбинати ишчи-хизматчилари яхши меҳнат қилдилар. Бу ерда корхона ён-атрофларини тозалаш, саранжом қилишдан ташқари 40 миллион сўм-купонликдан ортиқроқ маҳсулот ишлаб чиқарилди. Икки миллион сўм-купон Қибрай ҳокимлиги бюджетига туманни ободонлаштириш учун ўтказилди. Анчагина маблағ корхона ходимларининг ижтимоий ҳимоялаш учун ажратилди. Суратда: ҳашар куни салқин ичимликларни қуйиш цехида.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган сурат.

(УзА).

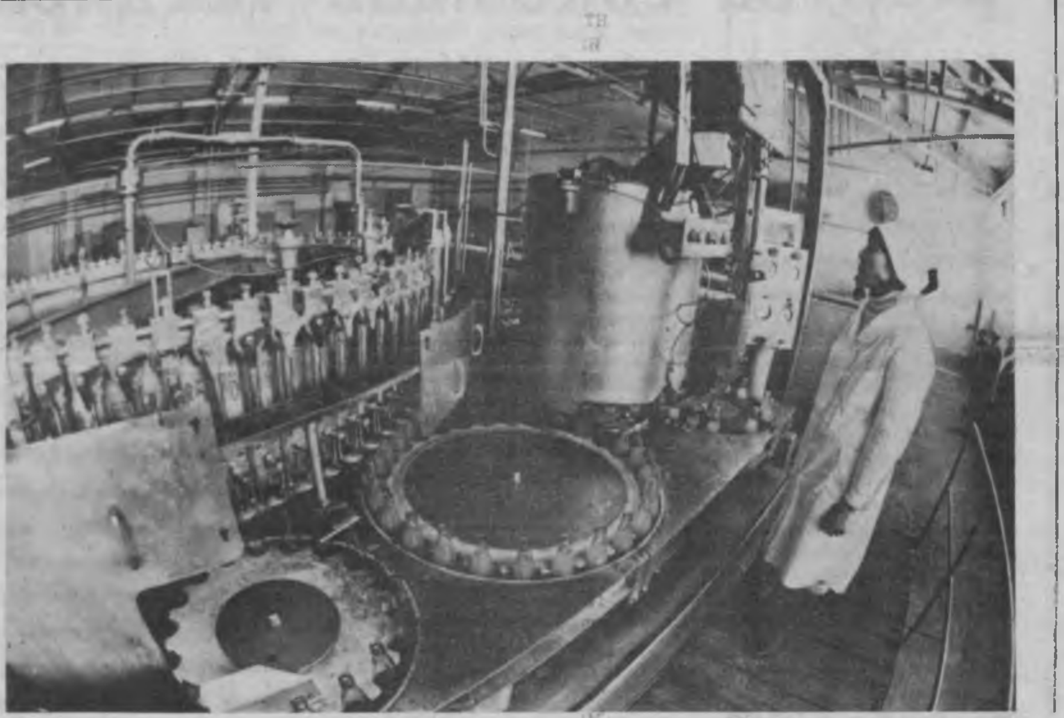

*

50 МИНГ КИШИ ҚАТНАШДИ

Зангиота туманининг каттаю кичик, кексаю ёш аҳолиси ҳам Наврўз байрами шарафига ўтказилган шанбаликда фаол қатнашди. Эрта тонгданоқ шаҳарчалар, қишлоқлар одатдаги кунлардагидан кўра анча барвақт гавжумлашиб кетди. Кимдир қадрдон корхонасига, кимдир қиши билан ўз соҳибини орзиқиб кутиб ётган ризқи-рўзимиз манбаи жонажон даласига йўл олди, қолганлар эса майдонларни, хиёбону кўчаларни тозалашга, саранжом-саришта қилишга ошиқарди. Ҳамма халқимизнинг энг қадимги удумларидан бири катта ҳашарга бажонудил, қалб амри билан отланган эди. Уларнинг хушчақчақ кулгилари, ҳазил-мутойибалари ҳам қандайдир жарангдор, ёқимли эди, қалбларида туғён ураётган она-Ватан меҳрини табассумларидан аниқ пайқаб олиш қийин эмасди. Ишчи коржомасидаги байрамнинг латофати ниҳоятда жозибадор, қувончли оммавий бўлганлигини айтмайсизми.

Буни айрим рақамлардан ҳам аниқ билиш, ҳис қилиш, унга ишонч ҳосил этиш мумкин. Умумхалқ ҳашарида қатнашган зангиоталиклар сафида, аниқ ҳисобларга қараганда, эллик минг киши бўлди. Уларнинг салкам бешдан уч қисмини ишчилар, деҳқонлар, зиёлилар ва жамиятнинг бошқа табақаси вакиллари бўлган катта ёшдаги кишилар ташкил этди. Йигирма бир минг олти юз нафардан ортиқ ўқувчи-талабалар ҳам катталар қаторида бўлди. Улар, айниқса, кенг кўламдаги ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларида, теварак-атрофнинг санитария ҳолатини яхшилашда фаол қатнашдилар.

Шанбалик давомида бажарилган иш ҳажми 28 миллион сўмликдан ҳам ошиб кетди. Бу оддий кунлардагига нисбатан анча кўпдир. Катта ҳажмда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди, юзлаб турли-туман қишлоқ хўжалик машина-механизмлари таъмирланди, ер майдонларини экин экишга тайёрлаш ва эртаки экинларни экиш ишлари ҳам олиб борилди.

Атроф-теваракни тозалаш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишларига алоҳида эътибор берилди. Эллик минг туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Уларнинг ярмининг кўпроғи иморатбоп терак ниҳоллаpидир. Ариқ-зовурлар, кўчалар тозаланди. Туман марказидаги маданият ва истироҳат боғида ишлаган юзлаб ҳашарчилар уни тартибга келтиришди. Ҳар бир корхона, муассаса ҳовлиси ҳам қиртишлаб тозаланди.

Аксарият меҳнат жамоалари шанбаликка ҳар томонлама пухта ҳозирлик билан келганликлари учун ҳам режаланган ишларнинг ҳаммасини бекамукўст ва зиёдаси билан амалга оширдилар. «Уртаовул» туманлараро техника таъминоти корхонаси, «Узбекистон» паррандачилик фабрикаси, «Зангиота» давлат хўжалиги, Навоий номли ва «Бўзсув» жамоа хўжаликлари жамоалари халқимизнинг асрлар ошиб келаётган ажойиб анъанасига содиқ эканликларини амалда оқладилар.

Зангиоталиклар шу куни ишлаб топилган бир неча миллион сўмлик маблағнинг тенг ярмини вилоят «Наврўз» жамғармаси ҳисобига ўтказишга қарор қилдилар.

М. МИРҲАМИДОВ.

ЙЎЛДОШ ХОЖИ СОВҒАСИ

Йўлдош акани фақат «Узбекистон» жамоа хўжалигидагина эмас, ҳатто Зангиота туманида ҳам яхши танишади. У ўзининг меҳнатсеварлиги, ишбилармонлиги билан шундай ҳурматга сазовор бўлиб келяпти.

Утган йили жамоа хўжалигида «Йўлдош Хожи» хусусий фирмаси ташкил этилган эди. Бу жамоа бодринг, помидор, полиз экинлари ҳосили етиштириш билан бирга иссиқхона ишини ҳам намунали йўлга қўйди. «Ойнаванд дала»да ҳозир лимон, чинни ва атир гуллар етиштирилмоқда. Бу ерда ўз ишининг моҳир усталари Эргаш Тешабоев, Анвар Абдиев сингари фидойилар меҳнат қилишяпти.

Катта ҳайрли иш бошлаган Йўлдош Хожи ҳайрия ишларини ҳам ёддан чиқарган эмас. Яқинда у бошлиқ фирма ўз даромади ҳисобидан жамоа хўжалигидаги 3 та болалар боғчасида тарбияланаётган 450 нафар «ширинтой»ларга совға-саломлар улашди.

«Йўлдош Хожи» фирмаси Наврўз байрамига ҳам яхши ниятлар билан келяпти. У Наврўз айёми куни «Узбекистон», «Белтепа» маҳаллаларида истиқомат қилаётган ночор, ёлғиз фуқароларга ва уруш, меҳнат фахрийларига, нуроний отахон ва онахонларга байрам совғалари тортиқ этмоқчи.

М. СУЛАЙМОНОВ.

СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН

Оналар ва болалар саломатлигини яхшилаш соғлом авлодни вояга етказишнинг муҳим омилидир. Қарши шаҳрида мазкур масалага бағишланган вилоятлараро семинар-кенгаш бўлди. Унда ана шу борада амалга оширилаётган даволаш-профилактика, тарғибот-ташвиқот ишлари таҳлил этилди.

Кенгашда Тошкент, Самарқанд, Бухоро, Навоий, Сурхондарё вилоятлари тиббиёт ходимлари, тиббиёт институтлари раҳбарлари, олимлар, таниқли шифокорлар фикр алмашди.

(УзА).

САБЗАВОТЧИЛИК:

„БУ ЁҒИ АСТОЙДИЛ МЕҲНАТИМИЗГА БОҒЛИҚ“

Тошкент туманидаги Навоий номли жамоа хўжалиги деҳқонлари сабзавот экишнинг кечикиши туфайли рўй берган қийинчиликларни енгиш ва эртаги экинларга етказиб олиш учун дала ишларини қандай ташкил этмоқдалар

— Хўжалигимизда,— деб айтишди улар,— ҳар йили 275 гектар майдонда сабзавот, 100 гектарга яқин майдонда картошка етиштирилади. Меҳнат ижара усулида ташкил этилган. Ерлар олти юздан ортиқ ижарачига шартнома асосида бўлиб берилган. Уртача 8 минг тонна атрофида маҳсулот етиштириб келяпмиз. Лекин, бу йил анча мушкул бўладиганга ўхшайди. Чунки ўтган йили февралда салкам 200 гектар майдонга карам кўчатлари экилган, редиска сепилган, картошка уруғи қадаб қўйилган эди. Ҳамма нарсани тахт қилиб қўйганмиз-ку, иложи бўлмадида...

Энди буёғи нима бўлади? Иссиқхоналардаги далага чиқариб экиладиган кўчатларнинг ҳолати қандай? Вақт кетаяпти. Ниҳоллар ўсув даврини ўтаб бўлмаяптими?

Деҳқонлар, тажрибакорлар бу ҳақда ҳам ўзларининг фикрлари, мулоҳазалари, қандай тўхтамга келганликларини очиқ-ойдин баён қилдилар.

Узоқни кўзлаб иш қилинган. Юқоридаги ҳолатнинг рўй бермаслиги чоралари ҳам кўриб қўйилган. Аввало, карам уруғи иссиқхоналарга кўчати босқичма-босқич етиладиган қилиб сепилди. Вақти-вақти билан иссиқхоналар плёнкаси очилиб, кўчатлар чиниқтирилди, сувдан қантарилиб, ўсув жараёни секинлаштирилди. Буёғидан ҳавотир олмаса ҳам бўлади. Имконият бўлди далага рисоладаги кўчатлар олиб чиқиб экилади. Картошка экиш, редиска уруғини сепиш учун эгат олиб қўйилганлиги ишларни осонлаштирмоқда.

Лекин, барибир тан олиш керак. Бу йил эртаги сабзавот етиштириш анча тиғиз шароитда олиб борилади.

Бироқ, деҳқонлар мамнуният билан шуни айтишдики, бу йилги шароитда рўй берадиган қийинчиликларни енгиш учун рағбат ҳам, ихлос ҳам бор. Президентимиз катта ҳиммат кўрсатди. Сабзавотчиликдан давлат буюртмаси олиб ташланди. Бу билан деҳқоннинг оёқ-қўлини боғлаб турган кўпгина тўсиқлар йўқотилиб, уларга ҳалақит бераётган муаммолар ўз-ўзидан ҳал бўляпти.

Гап шундаки, ОРКлар, тайёрлов ташкилотлари, қабул идораларига деҳқонлар илгари ўзлари не-не машаққатлар билан етиштирган маҳсулотларини давлат буюртмаси ҳисобидан қўшқўллаб олиб бориб беришарди. Лекин, кўп ҳолларда «тўра»лар бу ҳосилни ўз вақтида қабул қилиб олишни пайсалга солишар, турли баҳоналарни рўкач қилишар, тайёрлов ташкилотлари дарвозалари олдида одамлар икки-уч кунлаб қолиб кетишар, оқибатда маҳсулот сифати бузилар эди. Ана шундан кейин бечора деҳқон маҳсулотининг бир қисмини чегириб ташлаб бўлса ҳам топшириб кетишга, тайёрловчиларнинг райъига юришга мажбур бўлардилар. Чунки, деҳқоннинг тайёрловчи билан адиб-бади айтишиб ўтиришга тоқати йўқ. Вақт бекорга кетмасин, далада талай ишлар кутиб турипти...

Эндиликда эса, тайёрловчиларнинг иш тизими ҳам янгича тартибда ташкил этилади. Улар ўзлари ўзларини маблағ билан таъмин этишлари, қандай бўлмасин «кун кўришлари» керак. Улар шунинг учун ҳам деҳқонлар билан шартнома тузишга мажбурдирлар. Энди деҳқон ҳеч вақт тайёрловчиларга ялиниб-ёлвориб, остонасига бош уриб бормайди. Уларнинг ўзлари келишади, шартнома тузишади. Деҳқон айтади: сизга қайси хилдаги сабзавотдан қай маҳалда, қанча керак? Сифатли қилиб, айтган вақтларингизга тайёр қилиб қўямиз! Идишларингизни олиб келиб, жойлаб, машинада тўғри даладан олиб кетаверасизлар. Нархини эса келишамиз. Дейлик, бозорда бир килограмм помидорнинг нархи 300 сўм, майли, сизларга эллик сўмдан ташлаб берамиз. Келишдикми?!

Мабодо келишилмаса, бундан деҳқон ҳеч нарса ютқазмайди. От-улови борлар ҳеч қандай тўсиқсиз бозорга олиб чиқиб сотаверади ёки жамоа хўжалиги маъмурияти билан тил топишади. Хўжалик деҳқон маҳсулотини сотиб олиб, ўзи тасарруф қилади.

Қаранг, бундан ортиқ эркинлик, бундан ортиқ имконият бўладими? Шундай бўлгач, у ҳар қачонгидан ҳам астойдил ва зўр ихлос билан меҳнат қилади. Қандай бўлмасин қийинчиликларни енгиш йўлларини излайди, кечикиш муддатларини бироз бўлса ҳам қисқартириш, экинлар ривожини тезлаштириш учун бор маҳорати, тажрибасини ишга солади. Ҳаво йилт этдими, бир дақиқани ҳам бой бермай, далага чиқиб, зарур юмушларини амалга оширишга жазм этади.

— Энг муҳими,— дейди жамоа хўжалиги раиси Ғани ака Валиев,— уруғни танлаб, кўчатни ниҳоятда саралаб-хиллаб экиш керак бўлади. Сал бўлса-да пала-партишликка йўл қўйиб бўлмайди. Йирик-йирик, бақувват кўчатларни алоҳида пайкалга, бундайроқларини эса бошқа пайкалга экилади. Картошка уруғини экишда ҳам шу йўлни тутиш шарт. Агарда бу тартибга амал қилинмаса, ўз-ўзидан маълум, пайкалларда бири баланд, бири паст кўчатлар ўсади, ҳосили бир вақтда етилмайди. Бунинг зиёни кўп. Айрим туплар сувталаб, ўғитталаб бўлса, айримларига ҳали эрта. Деҳқон эса, бунисини ҳам етилақолсин, пишсин, деб кутади.

Бир сўз билан айтганда деҳқон дид-фаросатини ишга солиб, экиннинг тагига «олов» ёқиб бўлса ҳам эртаги ва мўлжалдаги ҳосилни етиштириш чораларини кўради.

Биз яхши биламиз. Хўжаликда раис айтганидек, дид-фаросатли, миришкор деҳқонлар кўп. Бу ўринда Қодир Абдураҳимов, Эркин Раҳмонов, Эркин Абдуллаев, Кенжа Исломов, Маразиз Миртурсунов, Тошар Холдоров сингари деҳқонлар номини алоҳида тилга оламиз. Бу деҳқонлар ҳар йили, ҳар қандай шароитда ҳам ўрнак кўрсатишяпти. Зеро улар ер билан тиллашишнинг ҳаддини олишган. Шунинг учун ҳам ҳар гектардан 350 центнердан сабзавот, 30—35 тоннадан сабзи, 25—27 тоннадан картошка ҳосили олмоқдалар. Бу йил ҳам оладиган ҳосилимиз ўтган йилгидан кўп бўлса бўладики, кам бўлмайди, деб айтишди улар. Бундай фикрларни бошқа деҳқонлар ҳам қатъият билан тасдиқладилар.

Уларнинг сидқидилдан чиқариб айтган гапларига, берган ваъдаларининг уддасидан чиқишларига ишонса бўлади. Қийинчиликлар, албатта, чекинади. Ҳар йилдагидек бу йил ҳам сабзавотдан баракали хирмон кўтарилади. Хўжаликнинг бозорларни ноз-неъматга тўлдиришга, эл дастурхонини тўкин-сочин қилишга қўшадиган ҳиссаси салмоқли бўлишига умид қиламиз.

Н. РИХСИЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

КАРАМ ЧОПИҒИГА КИРИШИЛДИ

ЗАНГИОТА. Навоий номли жамоа хўжалиги сабзавоткорлари кўкламги экиш мавсумини уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Иссиқхоналарда белгиланган майдонга етарли сабзавот кўчатлари тайёрлаб қўйилган эди. Бу кўчатлар кунлар исиб, ер етилиши билан далаларга олиб чиқиб экила бошланди. Бу йил улар 30 гектар майдонда эртанги карам етиштиришга аҳд қилган эдилар. Ҳозиргача 25 гектардан ортиқ майдонга карам кўчатлари экиб қўйилди. Бу иш жамоа хўжалигининг Абдусаттор Ғонбов, Шуҳрат Каримовлар бошлиқ бригадаларида, айниқса, яхши йўлга қўйилди. Айни кунларда бу жамоалардаги дастлабки экилган карам кўчатлари ўзини тутиб олиб, яхши ривожланиб, чопиққа келиб қолди.

Хўжаликда, шунингдек, 20 гектар ерга эртаги картошка экиш ишлари ҳам кучайтириб юборилди. Утган йили картошканинг Голландия нави уруғлигидан етарли миқдорда ҳозирланиб, яхши сақлаб қўйилган эди. Айни кунларда ана шу ундириб қўйилган уруғлик экилмоқда, картошканинг бехато ва бир текис униб чиқиши учун агротехника тадбирларига қатъий риоя қилинган ҳолда иш олиб борилмоқда.

Хўжаликда, шунингдек, сабзавотнинг бошқа турларидан ҳам мўл ҳосил олишга замин яратилаётир. Иссиқхонада ўстирилаётган помидор кўчатлари расад қилинаётир. Апрель ойи дастлабки ўн кунлигида помидор кўчатлари экишга киришилади. Бу йил ҳаммаси бўлиб 30 гектар ерда помидор етиштирилади.

Жамоа хўжалиги деҳқонлари редиска, бақлажон, сабзи ва бошқа экинлардан ҳам юқори ҳосил олиш учун астойдил тайёргарлик кўрмоқдалар.

Р. НОСИРОВ.

(Давоми 2-бетда).

• Санъаткорлар даврасида

УСТОЗ АРДОҚЛАГАН ШОГИРД

ҚЎШИҚНИ руҳ озиғи, дейдилар. Дарҳақиқат, қалб нидоси бўлиб таралаётган яхши қўшиқни ҳар бир киши бутун вужуди билан берилиб тинглайди. Ундан ором олади, кайфияти кўтарилади. Албатта, бу ижрочининг маҳорати, қалб ҳарорати-ю, тингловчини ўзига ром эта билиш қобилиятига боғлиқ.

Ўзбекистон телерадиокомпанияси қошидаги Дуторчи қизлар дастасининг хонанда ва созандаси Зайнаб Мирзатиллаева ҳам қўшиқ куйлаганда доимо ана шу таомилларни эсда тутади. Шу боис ўз устида тинмай изланади. Санъат дея аталмиш мўъжизакор оламга чуқурроқ киришга интилади. Бироқ хийла узоқ ва мураккаб довонларни ошиб ўтиш ҳар бир санъаткор учун осон эмас...

У қўлига соз олиб черта бошлади. Лекин ҳадеганда қўшиқ созга уланавермади. Куй ва қўшиқда оҳанг бирлиги етишмасди. Аламдан кўзларида ёш қалқди. Ўзини койиди. Унинг бу ҳолатини кузатиб турган устози Ғанижон Тошматов (жойлари жаннатда бўлсин) бирдан хохолаб кулиб юбордилар. «Балли, қизим, бу кўз ёшлари меҳнатнинг аччиқ кўз ёшларидир. Демак қўлингдан келади». Устоз шундай деди-ю, унинг қўлидан созни олди. Шундай куй чалдики, шўх булбул хонишлари ҳам унинг олдида ип ашолмайди. Зимдан кузатиб турган Зайнабнинг устозига ҳаваси келиб кетди. Майин ва оҳиста таралаётган куй шу тобда уни ўз оғушида аллалар эди. Гўё у куйни тингламас, қалб кўзи билан томоша айларди...

— Мана, қизим, энди сиз чалинг!, деган гапдан у ўзига келди. Қўлига дуторни олди. Устоз ўгитига амал қилиб бир неча бор қўшиқни куйга солди, такрорлади. Энди у қўшиқни соз оҳангига мос тарзда берилиб куйларди:

Куйла дилкаш, куйла
дилкаш дуторим,
Хуморим ёз, хуморим ёз,
хуморим.
Қалб садоси бўлиб янгра
қўлимда,
Тинглаб ором олсин,
севикли ёрим.

Устоз ардоғида навбатдаги чўққини забт этган Зайнабни кузатиб турган дугоналари бундай муваффақият билан олқишладилар. У шу куни изланишларининг тотли мевасидан баҳраманд ҳолда уйига қайтди.

...Зайнаб асли санъатга, адабиётга мойиллик кучли бўлган оилада униб-ўсди. Илк бор дуторни унга раҳматлик дадаси Суннатилла ака қўлига тутқазганди. Онаси Зулайҳо ая эса доимо унга қўшиқ айтиб берарди. Онасининг ўша жарангдор сеҳрли ашулалари ҳали-ҳануз унинг қулоқлари остидан кетмайди. Айниқса, классик ашулалар уни ром этган эди. Балки онанинг иссиқ тафтидан алла каби таъсирчан ва майин шаббода бўлиб таралган қўшиқ Зайнабда санъатга меҳр уйғотгандир. Яна ким билсин... Нима бўлганда ҳам Зулайҳо аяга Зайнабнинг бахти, тахтини кўриш насиб этди. У айни пайтда бир-биридан ширин набиралари қуршовида тотли умр кечирмоқда.

Зайнаб 13 ёшлигидаёқ, таниқли санъаткорлар Абдусамат Илёсов ва унинг рафиқаси Тамара опага шогирд тушди. Катта мактабнинг илк сабоқларини ана шу қалби қайноқ инсонлардан олди.

1979 йилнинг эрта баҳори унинг қалбида бир умр муҳрланиб қолди. Тақдир уни ажойиб инсон, етук ва жонкуяр санъаткор Ғанижон Тошматовга рўбарў қилди. Йўлдош Охунбобоев номидаги маданият уйида сабоқ олаётган иқтидорли Зайнабни Ғанижон ака ўзи тузган дуторчи қизлар дастасига ишга таклиф этди. Ҳали ғўр, тажрибасиз Зайнаб бу таклиф олдида бироз эсанкираб қолди. Нима, деб жавоб беришини билмасди. Шунда отасининг бир ўгити ёдига тушди: «Устозни отангдан улуғ тут, унинг ҳар сўзи сен учун дастурул амал бўлсин». У устозларига боқди. Абдусамат ака Ғанижон Тошматовнинг танловчилик қобилиятига тан берди.

Шу-шу. Зайнаб 15 йилдирки, Ўзбекистон телерадиокомпанияси қошидаги дуторчи қизлар дастасида созандалик қилиб келмоқда. Шу орада маданият олийгоҳини ҳам муваффақиятли тугаллади.

Зайнаб ўз дугоналари қаторида кўплаб қўшиқлар яратди. Айниқса, унинг халқлар дўстлигини мадҳ этувчи қўшиқлари томошабин, тингловчи эътиборини ўзига жалб этади. Уйғурча «Дуторимни чаламан», қозоқча «Саржойлоғим», ҳиндча «Дилбари дилжоним», туркча «Нозланма», озарбайжонча «Севгилим» каби қўшиқлар шулар жумласидандир. Бу қўшиқларни маромига етказиб куйлашда Ғанижон Тошматовнинг катта ҳиссаси бор. Афсуски, Зайнаб учун йил боши анча оғир келди. Бешафқат ўлим унинг, барча дуторчи қизларнинг устозини бу дунёдан олиб кетди. Зайнаб эса аламдан қўлига соз олади, бу дунёнинг омонатлигидан бағри ўртаниб куйлайди, устозини излайди:

Кетдингму, мангуга ташлаб,
Қолдимму қайғуларим-ла,
Ҳижронлик куйини бошлаб,
Инғловчи чолғуларим-ла...

Начора, тақдир деганлари... Йўқ, дуторчи қизлар оғир жудолик олдида бош эгмадилар. Устозлари бошлаб берган машаққатли, аммо шарафли ишни давом эттирмоқдалар. Шулар қаторида Зайнаб ҳам дастанинг маҳоратли чангчиси ва хонандаси сифатида ўз созини баралла куйга солмоқда. Бу борада унга уста санъаткор Қаҳрамон Комилов ҳамда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Замира Суюнова ва Замира Раҳматуллаевалар яқиндан ёрдам беришмоқда. Раъно Қурбоналиева, Озода Мадраҳимова, Қурсия Эсонова, Ҳурматой Жониева, Саодат Туронова, Мунаввар Абдуллажонова каби дугоналари эса Зайнабга жўр бўлишиб, дастанинг довон ошишига муносиб ҳисса қўшишмоқда.

Ҳа, дилкаш созинг куйлайверсин, Зайнаб!

Х. ШАФОАТОВ.

ФЕРМЕР ДЎКОНИ ОЧИЛДИ

Эски Қовунчи қишлоғи марказида фермер Абдуҳамид Абдусатторовнинг шахсий дўкони очилди. Дўконда фермер хўжалигида етиштирилган чорвачилик маҳсулотлари, аҳоли эҳтиёжи учун зарур озиқ-овқат маҳсулотлари, дон, мева-чева, сут билан савдо қилинмоқда.

А. РИХСИБОЕВ.

ИЖАРАДАН ХУСУСИЙ МУЛКЧИЛИККА

ЎРТАЧИРЧИҚ. «Гулистон» жамоа хўжалиги бошқаруви ва касаба уюшмалари қўмитаси томонидан 1993 йилда яхши меҳнат натижаларига эришган илғорлар муносиб тақдирландилар. Хусусан, пахта етиштириш борасидаги ютуқлари учун хўжаликнинг 7-бригадаси бошлиғи Тўйчи Эргашев ҳамда механизатор Пўлат Айтгеновларга биттадан гилам совға қилинди. Ҳисобот сайлов йиғилишида илғор чорвадорлар, механизаторлар, пиллакор ва мутахассислардан иборат яна 20 нафар киши қимматбаҳо совғалар ва пул мукофотлари билан тақдирландилар. Мукофотлар учун ажратилган маблағ 2 миллион 250 минг сўмни ташкил этди. Хўжаликда аҳолини озиқ-овқат билан таъминлаш борасида ҳам яхши ишлар қилинмоқда.

У. ҲАМИДОВ.

• СПОРТ •

ҚЎШ МЕДАЛ СОҲИБЛАРИ

Тошкент шаҳрида ўтказилган сувга сакраш бўйича Ўзбекистон чемпионатида олмалиқлик спортчилар Светлана Ишкова билан Данил Галеев қўш медал соҳиби бўлишди. Уларнинг иккаласи ҳам дастлаб бир метрлик трамплиндан сакраш бўйича мураккаб машқни бажариб, олтин медални қўлга киритган эди. Кейинчалик Светлана 5 метрлик, унинг ҳамшаҳри Данил эса, уч метрлик трамплиндан сакраш бўйича ғолиб бўлишди. Ўзбекистон терма командаларида етакчи ўринларни эгаллаб турган бу спортчиларнинг ғалабасини мутахассислар олдиндан башорат қилишган эди.

Мусобақаларда спорт усталари ангренлик Лилия Ғофурова ва тошкентлик Алексей Бродовиков ҳам олтин медал соҳиби бўлишди.

(ЎзА).

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

Отларга ҳам осон эмас

● ЖАҲОНДА «совуқ уруш»нинг тугаши Швейцария қуролли кучлари таркибидаги зобит ва аскарларгагина эмас, от ва хачирларга ҳам ўз таъсирини ўтказмоқда.

«Армия—95» ислоҳоти режасига кўра, қуролли кучлар таркибидаги мавжуд 9 минг 200 отдан 4 мингтасини қолдириш мўлжалланмоқда. Бундан ташқари, мамлакатдаги от ва хачирлар учун яна бир кўнгилсизлик рўй бермоқда: ҳукумат давлат бюджети камомадини қисқартириш мақсадида ҳарбий хизматдаги улов эгаларига бериладиган давлат тўловлари ҳажмини камайтирмоқда. 1994 йилда бир от учун 600 фунт — олдинги йилдагига қараганда 20 фоиз кам нафақа берилади.

●

ЮРАК ДАРДИДАН ҚУТУЛИШ ЙЎЛИ

Бразилия пойтахти кўчаларида тонг маҳали югуриб юрган ўрта ва кекса ёшли кўплаб кишиларни учратиш мумкин. Кейинги пайтда бу ерда спортча юриш ва югуриш билан шуғулланиш ишқибозлари тобора кўпаймоқда. Албатта бу бежиз эмас. Чунки юрак-томир хасталиклари бўйича Бразилия жаҳонда Ҳиндистондан кейин иккинчи ўринда турар экан. Қон босими касаллиги ҳам бу ерда кенг тарқалган. Статистика маълумотларига қараганда, мамлакатдаги ўлим ҳолатларининг 48 фоизи юрак хасталиклари оқибатида рўй берар экан. Врачларнинг айтишича, бразилияликлар қовурилган гўштни кўп ейишар, ичимликларни ҳаддан ортиқ истеъмол қилишар экан. Чекиш, кам ҳаракат қилиш ҳам бундай касалликларга сабаб бўлиши азалдан маълум.

Хуллас, бразилияликлар юрак-томир хасталикларидан югуриш билан қутулишмоқчи.

●

«ЖОНЛИ БУРЧАК»

Жанубий Африка республикасида яшовчи 46 яшар Гай Фрибург ташкил этган «Жонли бурчак»да 97 ит парвариш қилинмоқда. Жониворларни яхши кўрувчи бу аёл хорижга кўчиб кетган дўстларининг итларини ҳам, каровсиз қолган кучукларни ҳам ўз қарамоғига олган. «Мен итларни жуда яхши кўраман,— дейди Гай Фрибург.— Чунки бу жониворлар одамлардан кўра садоқатлироқ. Афсуски, менинг фақирона маблағим уларни боқишга етмаяпти. Уйимдаги сотиладиган ҳамма нарсани сотиб бўлдим».

Йоханнесбург шаҳрида чиқадиган «Стар» газетаси Жанубий Африка аҳолисига мурожаат қилиб, бу аёлга ёрдам беришга даъват этди. Аммо кўмак берувчилар ҳозирча унчалик кўп эмас.

ЮНУСОБОД ТУМАНИ ДАВЛАТ СОЛИҚ НОЗИРЛИГИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ҚЎШМА РЕЙДИ

ДОРИФУРУШЛАР

Собиқ иттифоқнинг парчаланиши, таъминотлардаги узилишлар, бозор муносабатларига ўтишдаги дастлабки қийинчиликлар дорихоналарни етарли дори-дармонлар билан таъминлашга салбий таъсир кўрсатмоқда. Бундан айрим «тадбиркор» кимсалар фойдаланишга уриниб, бозорларни ярокли ва ярокциз дорилар билан тўлдириб юбордилар. Нархларини ўзлари истаганча нархда белгиламоқдалар.

Албатта, доришуносликдан йироқ бундай шубҳали шахслардан суриштирмасдан дорилар сотиб олиб улардан фойдаланиш турли кўнгилсизликларни келтириб чиқариши мумкин.

Бозорларда дорифурушлик авжга чиқаётгани, бунга нима учун чора кўрилмаётгани тўғрисида муштарийларимиздан деярли ҳар куни хат оламиз. Мана, ўша хатлардан бири: «Ҳурматли журналистларимиз кейинги вақтларда бозор билан қизиқмай қўйдилар,—деб ёзади пенсионер ўқитувчи Турғун Сафаров.— Улар чайқов бозорларидаги ҳангомаларни ўз кўзлари билан кўриб, қаламга олишса ёмон бўлмасди. Айниқса, аптекаларда аноннинг уруғи бўлиб қолган дори-дармонларни эски шаҳар, Олой, Қўйлиқ ва бошқа бозорларда чайқовчилар қўлларида оғизларига келган баҳоларда пуллашмоқда. Баъзи дорилар 50 минг сўмгача чиқиб кетди. Ахир, бу чайқовчиларнинг дори ишлаб чиқарадиган корхоналари йўқ-ку?! «Тошкент ҳақиқати» эски анъаналарини давом эттириб, ана шундай қаллоблар тўғрисида танқидий мақолалар чиқарса, бозорларимизда тартиб ўрнатилармиди?».

Шу мазмундаги хатни тошкентлик педагог Р. Азизовадан ҳам олдик.

Муштарийларимизнинг илтимосларига биноан биз яқинда Тошкент шаҳар Юнусобод район давлат солиқ нозирлиги билан ҳамкорликда ўтказилган қўшма рейд натижаларини эълон қиляпмиз.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги ўзбошимчалик билан дори-дармонлар сотиш, юз бериши мумкин бўлган кўнгилсизликларнинг олдини олиш мақсадида бир қатор амалий тадбирлар белгиламоқда. Шаҳар ҳокимининг шу йил 15 февралидаги фармойиши ана шу тадбирлардан биридир. Бу фармойишга бир қанча муҳим қўшимчалар киритилган. Масалан, хусусий таркибда фармакологик дори-дармонлар ишлаб чиқарувчи, сотувчи, тиббий хизмат кўрсатувчи жисмоний шахсларга шаҳар соғлиқни сақлаш бошқармаси томонидан лицензия-рухсатномалар бериш кўрсатиб ўтилган. Бундан ташқари, фармойишда рухсатномасиз ва қайдномасиз фармакология маҳсулотларини ишлаб чиқариш, сотиш билан шуғулланаётган фуқароларнинг маҳсулотларини олиб қўйиш, уларни давлат даволаш муассасаларига бепул топшириш таъкидланган.

Ана шу фармойишнинг қандай бажарилаётганини текшириш мақсадида Юнусобод район давлат солиқ нозирлиги ва «Тошкент ҳақиқати» рўзномаси ҳамкорликда ўтказган қўшма рейд кутилганидан ҳам ортиқ натижалар берди.

Туман солиқ нозирлиги Олой деҳқон бозори ва Юнусобод тумани мавзесидаги бозорларда ўтказиладиган профилактик текширувга аниқ режа бўйича тайёргарлик курди, махсус тезкор назорат гуруҳлари тузилди. Қўшма рейд натижасида фармакологик дори-дармонларни тегишли ҳужжатларсиз жуда баланд нархларда сотган фуқаролардан 28 киши қўлга олинди, ҳужжатсиз дори сотиб юрган 18 фуқародан уч кун давомида тахминий ҳисоблар бўйича 4 миллион 130 минг сўмлик дори-дармонлар тортиб олиниб, мусодара қилинди. Бу дориларнинг айримлари АҚШ, Франция, Россия, Болтиқбўйи мамлакатлари фармакология саноати корхоналарида ишлаб чиқарилган.

Ўзбошимча дорифурушлар дорихоналарда топилмайдиган-жароҳатларни даволашда қўлланадиган «Лидаза», қон ўрнини босувчи «Гемодез», юрак фаолиятини яхшиловчи «Рибоксин», асаб фаолиятларини тинчлантирувчи «Димедрол», «Реопирин», «Офтин», «АТФ» каби ноёб дориларни сотишаётган экан.

Шестапалова бир қути «Офтин»ни 6 минг, «Реопирин»ни 5 минг сўмдан пуллаган.

Олой бозорида рухсатнома ва қайднома ҳужжатларисиз чайқовчилик қилиб юрган А. Жўраевадан «Дибазол», «Витамин-12», «АТФ», «Тетрациклин» каби жами ўн тўрт хил, Г. Сафаровадан икки халта «Гемодез», «Лидаза», «Алоэ», «Димедрол», 80 дона беш ва ўн миллиграммли шприцлар, тўрт комплект қон томирларига суюқ дори-дармонлар томизиш ускунаси, валидол, вишневский малҳами (жами 28 турда), Н. Шестапаловадан «Офтин», «Реопирин», «Новокаин», «Дибазол», «Бисептол» (жами ўн тўрт турда), О. Ғуломовадан «Олететрин», «Норсульфазол», «Димедрол», «Рибоксин», «Анальгин» каби дори-дармон тортиб олинди ва мусодара қилинди.

Баъзилар дорихоналарда дори-дармонлар етишмаяпти, шундай экан, беморларга ниҳоятда зарур бўлиб турган ноёб дориларни топиб, қиммат бўлса-да, сотаётган кишиларга раҳмат айтиш керак, дейишлари мумкин. Маълумки, дорилардан шифокорларнинг қатъий назоратлари ва рухсатлари билан фойдаланилади. Бозордан дори сотиб олиб, суриштирмасдан ичиш заҳарланишга олиб келиши мумкин.

Қўшма рейд давомида ишлатиш муҳлатлари ўтиб, эскириб қолган, инсон саломатлиги учун хавфли ҳисобланган дори-дармонлар ҳам сотилаётганлиги аниқланди. 10 нафар чайқовчи худди шу хилдаги яроқсиз дорилар билан қўлга тушди. Қарангки, улар ичида келиб чиқиши ноаниқ бўлган шубҳали дори-дармонлар ҳам бор экан. Шунинг учун ҳам баъзи шахслар сотаётган нарсаларини ҳам ташлаб, қочиб кетдилар.

Қўшма рейдда иштирок этган район санитария-эпидемиология хизмати ходими М. Саидов, 17-шаҳар шифохонаси доришуноси Ш. Ҳусановлар дори-дармонларнинг дастлабки ҳолати, баҳоларни белгилашда ёрдам бердилар. Мусодара қилинган дорилар Юнусобод район соғлиқни сақлаш бўлимига топширилди. Уларнинг яроқсизлари махсус мутахассислар томонидан йўқ қилинади.

Қўшма рейдни ўтказишда солиқ нозирлигининг тезкор гуруҳи бошлиғи А. Мирюнусов, назоратчилардан Д. Юнусжонов, А. Мирҳакимов, И. Ғаффорхўжаев, А. Акбаров, Ҳ. Нурмуҳаммедовлар фаол иштирок этдилар. Текшириш пайтида бозорларда ғайриқонуний равишда якка тартибда олди-сотди билан шуғулланиб юрган, давлат солиғини тўлашдан бош тортган 388 фуқародан давлат фойдасига 22 миллион 700 минг сўм жарима ундириб олинди.

Ўзбошимча дорифурушлардан тортиб олинган дори-дармонларнинг фойдаланиш мумкин бўлганлари Юнусободдаги 29-болалар уйи, 5. 17-шаҳар шифохоналарига бепул топширилади.

Шаҳримизнинг Миробод, Чилонзор, Шайхонтоҳур, Мирзо Улуғбек, Сирғали, Бектемир туманларидаги «Миробод», «Фарҳод», «Чорсу», «Қорасув», «Қўйлиқ» бозорларида ҳам ана шундай тадбирлар ўтказилмоқда.

Р. МУҲИДДИНОВ,
Юнусобод тумани давлат солиқ нозирлиги бошлиғи.

М. НУРИДДИНОВ,
Э. ҚОСИМОВ,
«Тошкент ҳақиқати» махсус мухбирлари.

ТАҲРИРИЯТДАН: Бизнингча, бундай ўзбошимчалик, бетартибликлар учун шаҳардаги деҳқон бозорлари бошлиқлари ҳам айбдордирлар. Чунки дори-дармонлар олди-сотдиси қатъий таъқиқланганига қарамай бозорларда назоратнинг бу қадар бўшаштириб юборилганлиги уларнинг лоқайдликларидан далолат бериб турибди. Буни бошқача изоҳлаш қийин.

Бозорларда ўзбошимчалик билан дори-дармонлар олди-сотдисига барҳам бериш мақсадида шаҳардаги дорихоналар қошида, одамлар гавжум жойларда амалдаги тартиб-қоидаларга асосан воситачи-тижорат бўлимлари ташкил этиш мумкин эмасмикин? Бизнингча, шундай қилинганда одамлар мутахассислар қатъий текширувлардан ўтган дори-дармонлар сотиб олиш имконниятларига эга бўлардилар. Бу таклиф тегишли ташкилотлар томонидан ўрганиб кўрилса яхши бўларди.

Кар ва соқовнинг тақдири

Бу қизиқ дунё

Тақдир одамларни не кўйларга солмайди!

Унинг тақдири Тургеневнинг Герасимига ўхшаб кетади. Лекин, Герасим бир-неча ноаниқ овозлар чиқаришга қодир эди. Америкалик «Герасим» эса ўзининг ҳақлигини исботлаш учун ҳеч қандай овоз чиқара олмасди.

Джуниус Уилсон онадан кар ва соқов бўлиб туғилди. Бундан ташқари, табиат унга яна шафқатсизлик қилди: териси кўмирдек қоп-қора эди. Терининг бу рангини ўша пайтда АҚШ жанубида унчалик хуш кўришмасди. Йигитча 28 ёшга кирганда уни зўрлашга уринганликда айблашди, суд узоқ муддатга озодликдан маҳрум этиш ҳақида ҳукм чиқарди. 1925 йили шифокорлар Джуниусни руҳий касал деб эълон қилдилар ва қора танлиларнинг махсус клиникасига ўтказдилар. Бу ерда йигитчани энг муҳим имкониятидан — жинсий алоқа қилишдан маҳрум этдилар.

Шундан бери бемор Уилсон бир хилда кун кечириб, кўп йилларни ўтказди. Унинг учун баъзи бир қулайликлар ҳам яратишди: бош шифокорнинг махсус кўрсатмаси билан Джуниусга шифохона ҳудуди бўйлаб велосипедда сайр қилиш, ҳатто ит сақлашга рухсат берилди.

1991 йили Уилсон тақдири билан адвокатлар қизиқиб қолишди. Архивдаги барча тегишли ҳужжатлар кўтарилди, янгидан тиббий кўрик ўтказилди. Натижада Джуниус Уилсоннинг ҳақиқатан ҳам кар ва соқов эканлиги, руҳий касал эмаслиги аниқланди.

Уилсоннинг қариндош-уруғларини қидиришдан натижа чиқмади. Шундан кейин бечора тилсиз ва гунг маҳбусни шифохонада қолдиришга қарор қилдилар.

Ҳозир айбланувчини суд қанчалик тўғри тушунган ёки тушунмаганлиги шубҳа остига олинмоқда. У фақат махсус имо-ишора тили билангина фикрини баён қилиши мумкин эди. Бу имо-ишора билан ўша пайтда АҚШнинг жанубидаги кар ва соқов негрларгина «гапиришар»ди. Имо-ишораларнинг аниқ таржимаси кафолатланган эмасди.

Яқинда Уилсонни озодликка чиқаришди. Ўзининг 96 ёшида ҳам у бардам-бақувват, тетик эди. Собиқ маҳбусга уй ва шахсий ҳайдовчи билан енгил машина беришди. Шифокорларнинг маълумотларига қараганда, уларнинг собиқ мижозига ҳоҳлаган ерига, агар қовурилган картошка билан пиширилган гамбургер егиси келиб қолса, ҳатто шаҳар марказига ҳам боришга рухсат этилган. Уилсонга кар ва соқовларнинг замонавий «тили»ни ўргатиш учун ўқитувчи ҳам ёллашди. Ҳаражатларнинг ҳаммасини Уилсон 68 йил умрини ўтказган госпиталь маъмурияти ўз зиммасига олди.

Суд ва шифокорларнинг хатолари ана шу тарзда тўғриланмоқда.

(«Комсомольская правда»дан).

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

«Тошкент тўқимачи-комбинати» бирлашмаси маданият саройи қошидаги халқ театри ижодий жамоаси драматург Абдулҳай Шермуҳамедовга ламига мансуб «Бахтиёрлар мамлакати» деб номланган янги эртак спектаклни саҳнага олиб чиқди. Эзгулик, ҳалоллик ва инсоний муносабатлар мавзу қилиб олинган, қувноқ куй ва қўшиқларга бой мазкур саргузашт спектакль шу кунларда пойтахтнинг Якқасарой тумани мактабларида намойиш этилмоқда. Уни театрнинг бадиий раҳбари, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Аҳмаджон Юнусов саҳналаштирган.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

• ЭЪЛОН •

ТАШКИЛОТ

— тўртта қийшиқ турумли, икки ҳисса таъсир кўрсатувчи К7538 исканаси,

— тўртта қийшиқ турумли, оддий таъсир кўрсатувчи КА4537 исканаси,

— битта қийшиқ турумли, оддий таъсир кўрсатувчи КЕ1430 исканаси,

— Н-6, 3 мм., В-2000 м., № 11, 62 квт (рольганг, қайчи, кўтарма стол, транспортёр) қоғоз қирқиш ускуналари мажмуи.

Воситачилик хизматлари учун ҳақ тўланади.

Телефон: 54-64-70 (соат 7 дан 15.30 гача ва 21 дан 24.00 гача).

• ЭЪЛОН •

ИССИҚХОНА ВА ДЕҲҚОН ХЎЖАЛИКЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«АПЕКС» фирмаси амарант уруғи, компост, биогумус ва калифорния қизил чувалчангини сотади.

Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Бобур кўчаси, 73-уй.

Телефонлар: 55-17-48, 54-95-49.

Тошкент вилоят Жамғарма банки бошқаруви жамоаси бошқарув бошлиғининг муовини

Абдураҳим Абдураззоқович ХУДОЙБЕРГАНОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент ҳақиқати
Муассис: Тошкент вилояти ҳокимлиги

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:
ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.
АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.
● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.
● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Индекс: 64672. 1 2 3 4 5 6

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 8. Буюртма Г—844. 21950 нусхада босилди, ҳажми—2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти—20.30. Босишга топширилди 21.00.